Çarşamba
15
ŞUBAT
1939

TAN EVİ
İstanbul, Ankara Caddesi 102
TELGRAF : TAN. İSTANBUL
TELEFON: 24310. 24318. 24319
DÖRDÜNCÜ YIL — No: 1271
5 KURUŞ

TAN

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

Yeni Müşteri Bulmak Sanatı

Tacirlere az zamanda müşterilerini artırmak usulünü öğretir. 50 Krş.

TAN Matbaası — İstanbul

Ingiliz Kabinesi Bugünkü Toplantısında Frankoyu Tanıma Işini Görüşecek

Kont Ciyano, Metalip Listesini Takdim İçin Berline Gidiyor!

Alman Seferberliği Martta Tamamlanıyor

Varşova, 14 (A. A.) — Yarı resmî bir menbadan teyit olunduğuna göre, Kont Ciano 25 şubatta Varşovayı resmen ziyaret edecek ve burada üç gün kalacağı gibi Bialovizea ormanında bir av toplantısına da iştirak eyliyecektir. Kont Ciano, Varşovadan dönerken Berlinden geçecek ve Alman hükûmet merkezinde de bir gün kalacaktır.

Deyli telgraf muhabirinin Berlinden verdiği malûmata göre Kont Cianonun Berlini ziyaretten maksadı, İtalyanın Fransadan taleplerine ait listeyi Almanya hükûmetine takdim etmektir.

Berlinde zannolunduğuna göre, İngiltere, İtalyan taleplerine müzaheret etmemekle beraber İtalya ile Fransa arasında kopacak mücadelede Mihver devletleri, bilhassa İtalya, İngilterenin bitaraf kalmasını istemektedir. Fakat mihvere mensup devlet adamlarının çoğu, İngilterenin bitaraf kalmasından şüphe etikleri için, Berline takdim olunacak metalip listesinin, İngiltereyi müdahaleye davet edecek derecede Fransada hiddet ve asabiyet uyandırmayacak mahiyette olması bekleniyor.

İtalyan plânına göre Tunus babına katî bir rol verildiği söylenmektedir.

Almanyanın seferberliği

Diğer taraftan Liberal Manchester Guardian diyor ki:

"Almanların askerî hazırlıkları nın bir yavaşlama vukua gelmiş olduğuna dair ortada hiç bir emare yoktur. Almanyada sessiz sedasız bir devam etmekte olan sefeberliğin, mart bidayetinde tamamlanacağı tahmin edilebilir. Londrada, İspanya hakkında bir karar almanın müstacel mahiyeti kendisini göstermektedir. Zira, geçen pazartesi günü B. Chamberlain'ın verdiği ihtarın Roma ve Berlinde anlaşılmış olduğu sanılmaktadır.

(Sonu, Sa: 10; Sü: 4)

İNÖNÜ

Sovyet ve İngiliz Elçilerini Kabul Etti

Ankara, 14 (A.A.) — Riyaseticümhur umumî kâtipliğinden:

Reisicümhur İsmet İnönü, Moskovadan avdet eden Sovyet büyük elçisi B. Terentievi bugün saat 19.15 de hususî surette kabul buyurmuşlardır. Bu kabülde Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu da hazır bulunmuştur.

*

Ankara, 14 (A.A.) — Riyaseticümhur umumî Kâtipliğinden:

Reisicümhur İsmet İnönü, yakında Ankaradan ayrılacak olan İngiltere büyük elçisi Sir Percy Loraine'i, bugün saat 16.45 de hususî surette kabul buyurmuşlardır. Bu kabulde Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu da hazır bulunmuştur.

İçtimaî Muavenet Ne Demektir?

Yazan: Sabiha Zekeriya Sertel

İçtimaî Muavenet Vekâleti önümüzdeki yıllarda tatbik etmek üzere bir program hazırlamış, Gazete muhabirinin Vekâletten aldığı malûmata göre İçtimaî Muavenet işlerine 1935 senesinde 1,304,092 lira sarfedildiği halde bu mıktar 1938 senesinde 3,076,800 liraya çıkmıştır. İçtimaî Muavenete sarfedilen para mıktarının çoğalması, devletin bu işe daha fazla ehemmiyet verdiğini gösterir.

Vekâletin yeni içtimaî muavenet için düşünüşlerini bilmek için hazırladığı programı aynen görmek lâzımdır. Programın içine aldığı meseleleri bilmemekle beraber, içtimaî muavenet için yapılacak bir programın mahiyeti hakkında birkaç söz söyliyebilirim. Çünkü, içtimaî muavenet, bütün dünyada olduğu gibi bizim memlekette de günden güne ehemmiyet alan bir meseledir.

...sayi tekâmülü, şehirlerde sanayi amelesinin, köylerde ziraî amelenin mıktarını arttırdığı gibi, iktisadî ve içtimaî bünyede bir takım huzursuzluklar meydana getirdi. Fabrikaların kullanacağı amele mıktarından fazlası bir işsizler ordusu yarattı, içtimaî sefalet günden güne arttı. Filvaki sanayi tekâmülünden evvel de her cemiyetin muhtaçları vardı, fakat bunlar içtimaî muvazenesizlik fazla olmadığı için kiliselerin, hükûmetin, hususî hayır müesseselerinin yardımlariyle tatmine çalışılıyor, yine de sarsıcı bir huzursuzluk meydana getirmiyordu. Fakat sanayi müesseselerinin dev gibi bir süratle büyümesi bu ihtiyaç ve sefaleti, ayni zamanda huzursuzluğu arttırmış, içtimaî muavenet meselesi Devlet mekanizmalarını, sanayicileri, enhiyet almıştı. Bunun önüne geçmek için alınan ilk tedbirler, sadece, fukaralara yardım cemiyetleri teşkil etmek, hastalara meccanî bakılmak imkânlarını vermek, işsiz ameleye yardım etmek gibi sadece Philantropie (hayırperver) yardımlara inhisar etmişti. Sanayi o kadar süratle inkişaf ediyordu ki, cemiyetin içindeki sınıflaşmalar kesinleşiyor, içtimaî huzursuzluk cekinleşiyor, içtimaî huzursuzluk tehlike hamiyeti tehdit edecek bir tehlikelini alıyordu.

(Sonu: Sa. 10, Sü. 1)

Yeni Barem Tatbikatı

Dün akşamki gazetelerden birisi hükûmetçe hazırlanan mülkî, askerî ve devlet müesseselerine dair baremlerin esaslı bir tetkik mevzuu olduğu takdir edilerek 1939 mali yılında tatbikından sarfınazar edildiğini yazmıştır. Bu habere göre yeni barem 1940 yılı haziranından itibaren tatbik olunacaktır.

Bizim Ankaradan yaptığımız tahkikata göre ise henüz böyle bir tekhir kararı yoktur. Yeni Meclis açıldıktan sonra vaziyet katî surette belli olacaktır.

Esnafı Haftalığa Bağlayan Beş Memur Yakalandı

Bir Komiser Muavini İle 5 Polise Rüşvet Veren Dükkâncılar da Bugün Adliyeye Verilecekler

Haftalığa bağlanan Galatadaki fırınlardan biri..

Emniyet müdürlüğü, yiyecek satan dükkânları haftalığa bağlamaktan suçlu beş polis memuru hakkında takibata başlamıştır.

Galata polis merkezi mürettebatından belediye işlerine bakan komiser muavini Niyazi ile polis memuru Kâmil, Kahraman, Baha, Zeki isminde dört arkadaş Galatada yiyecek ve içecek satan kırktan fazla dükkânı haftadan haftaya kendilerine bir miktar para (rüşvet) vermiye mecbur tutmuşlardır. Dükkâncılar da memurların vaktli vakitsiz dükkânlarına gelip temizliğe itina edilmediğinden veya ekmeklerin noksan olduğundan filân bahisle ceza yazmamalarını temin ve kontrolden âzade kalmak maksadiyle her hafta her memura bir miktar para vermeyi cana minnet bilmişlerdir.

(Sonu: Sa. 10, Sü. 2)

Harita Meselesinin Akisleri

Evvelki akşam Paris radyosu gazetemizde çıkan harita münasebetiyle Ankaradaki İtalyan sefirini hükûmetimizi bu hususta tenvir etmeğe memur ettiğini bildirmişti. Dün akşam geç vakte kadar yaptığımız tahkikata göre Ankaradaki İtalya sefiri henüz hükûmetimize müracaatta bulunmamıştır.

*

Bu meselenin memlekette uyandırdığı akisler devam etmektedir. Hemen bütün gazetelerimiz, bu vak'aya, lâyık olduğu alâkayı ve hassasiyeti göstermişlerdir.

Dün akşam Ankara radyosunda günün meselelerinden bahseden Burhan Belge de bu mevzua dokunmuş, ve aşağıdaki sözleri söylemiştir:

"Türk topraklarında kimsenin hakkı ve gözü olamaz. Türk topraklarında yalnız Türkün hakkı vardır. Ve Türk ordusu, icabında, kahraman göğsünü yeni zaferlerin şerefile süslemiye âmadedir. Kaldı ki İtalya ile dostluğumuz, çok sağlam esaslara dayanmaktadır. Gazeteler bu meseleyi bir heyecan mevzuu yapmamalıdır.„

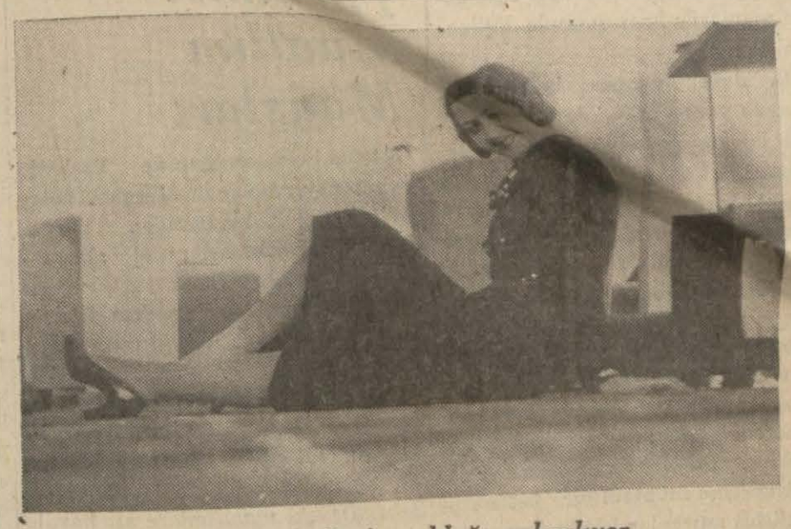

Mefkûrenin Pariste olduğu anlaşılıyor

E. König Varnada da Büyük Bir Kaçakçılık Şebekesi Kurmuş

Üç Türkle Bir Bulgardan Müteşekkil Olan Şebeke Efradı Hakkında Takibat Yapılıyor

Meşhur silâh kaçakçısı Ekrem König'in çevirdiği dalavereli işlerin her gün bir başkası ortaya çıkıyor. Bu adamın silâh kaçakçılığından çok daha evvel ve senelerdenberi memleketimizden harice altın kaçırdığı ve buna mukabil de eroin ithal ettiği, yapılan son tahkikat neticesinde ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Bu işe ait olmak üzere temin ettiğimiz tafsilât şudur:

Ekrem König'in mensup olduğu beynelmilel kaçakçılık teşkilâtının Yakın Şark şubesi en ziyade altın ve beyaz zehir kaçakçılığı ile meşgul olmaktadır. Bu şubenin faaliyet sahası Soyfa, İstanbul, Rodos, Suriye ve Filistindir.

ve Ekrem König'in adamlarından İsmail Sabri isminde birisi bu teşkilâtın fiilî reisliğini yapmaktadır. Bu adam evvelce kitapçı idi. Bilâhare muallimlik te yapmıştır. Varnada ve Ziştoyda evi ve emlâki vardır. İsmail Sabri, kaçakçılık işlerini Dimitri Paçarcief, Mustafa Mükerrem ve Ali Nihat isimlerinde üç adamı ile idare etmiştir.

İtalyan vapurlarından istifade

İşte bu şahıslardan mürekkep olan teşkilâtın Bulgar ve İtalyan vapurlarında çalışan tayfalar arasın... rifetlerini bu vasıtalarla yaptırdıkları tahkikat neticesinde anlaşılmıştır. İsimlerini verdiğimiz bu üç adam bu vapurlarla sık sık seyahat ederek İstanbuldan Varnaya altın yötürüyor ve Varnadan İstanbula da eroin getiriyorlardı.

((Sonu: Sa. 10. Sü. 3)

Nevyork Sergisindeki Inşaatımız Nisanda Tamamlanıyor

Amerikalılar Sergiye İştirâkimizi Sevinçle ve Takdirle Karşıladıklarını Bildirdiler

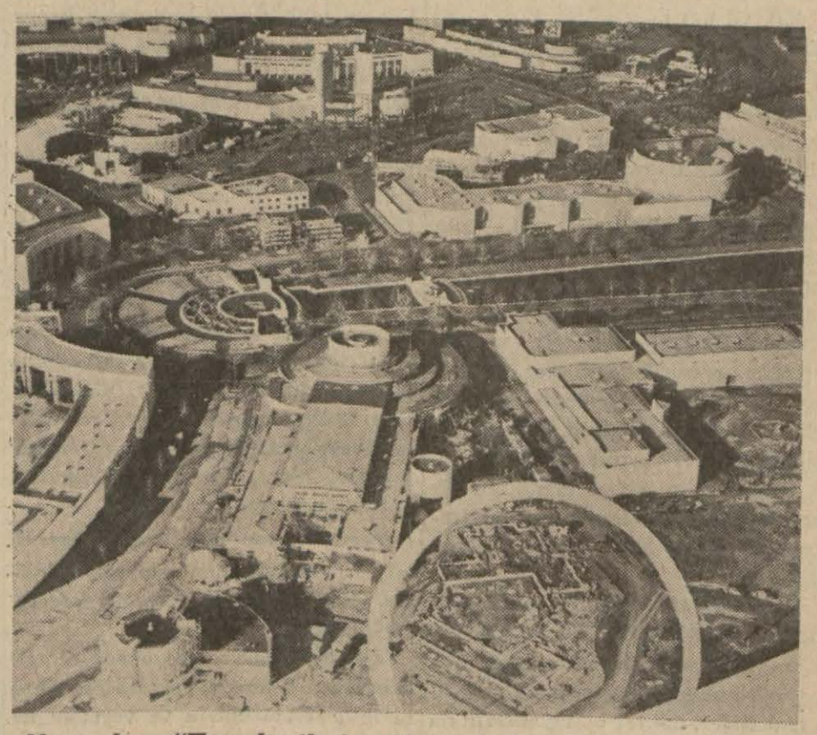

Nevyork — "Tan„ karilerine, Nevyork dünya sergisindeki Türk pavyonlarının bugünkü halini gösteren bir resim gönderiyorum. Pavyonlarımız, etrafını çizdiğim sahanın içinde bulunacaktır. Pavyonlarımızı hazırlamakta ne kadar gecikmiş bulunduğumuz, bu resme bakılmca daha iyi anlaşılmaktadır. Diğer milletlerin pavyonları tamamen hazırlanmıştır. Halbuki biz pavyonlarımızın bir tanesini bile tamamlıyabilmiş değiliz. Fakat bu hafta Nevyorka gelen Türk sergi komiseri Nizamettin Âli işe vaz'ıyet etmiş ve inşaata büyük bir hız verilmiştir.

(Sonu, Sa: 10; Sü. 4)

PENCEREMDEN

Vereme Dair

Yazan: M. Turhan TAN

Beş muhtelif sebep ayrı ayrı zamanlarda beni veremle ilgilendirmiştir.

İlk defa verem kelimesinin dilimizde yanlış kullanıldığını anlayarak bu korkunç hastalıkla alâkalandım. Çünkü hocam, veremin "şiş„ demek olduğunu ve "ocak yıkan, canlar yakan uğursuz hastalığa okur yazarların verem dememeleri lâzımgeldiğini söylemişti. Onun ifadesine göre verem hastalığının adı Sil'dir ve vereme tutulanlara meslûl denmek gerektir. Hocam, bir ipucu yakalayınca sona kadar gitmeyi sevenlerden olduğu için ciğer veremine Sillürree, gırtlak veremine Sillül kasaba denildiğini de anlatmış ve sözünü vereme müptelâ bir betbahtın ne müthiş ıztıraplar içinde derece derece söndüğünü tasvir ile kapamıştı.

Bu hatıra henüz canlılığını muhafaza ederken gözüme bir yerde şöyle bir beyit çarptı: "Sarı bir gül - dün ey âdem çiçeği - istemezdim sana verem demeyi!..„.

O menhus hastalıkla beni ikinci defa hissen ilgilendiren de işte bu beyit oldu. Artık günlerce ve günlerce göz bebeklerimde sarı Adem çiçekleri dolaşıyor ve her birinden yüreğime garip bir üzüntü bulaşıyordu.

Zaman bu haleti benden gidermekte gecikmedi. Fakat Babürün hal tercümesini kendi kaleminden okuduğum bir sırada o vehmi müşahede yine tazelendi. Türk büyüklerinin en ileri gelenlerinden biri olan Babür, hayatını hikâye ederken şöyle diyor:

"Pek çok içiyordum. Hindistana beşinci seferimde bir gün sal ile ordudan ileri gittik. İçtik. Dönüşte nezleye tutuldum. Öksürmeğe başladım. Her öksürdükçe kan tükürüyordum. Ateşim vardı, geçmiyordu.„

Babürü çok sevdiğim için bu sözlerden içime adeta ateş düşmüştü ve onun kan tükürüşü gözümün önünde sabit bir tablo halini almıştı. Kendimi bu teessürden çok güçlükle [illegible] olup bizden uzaklarda yaşayan bir gençle İstanbulda birleştiğimizden biraz sonra onun verem döşeğine düşmesi ve akla sığmaz ıztıraplar arasında kıvrana kıvrana ölmesi, şuur altına güçlükle atılabilmiş olan o eski tahassüsleri canlandırdı, ayağa kaldırdı ve beni yine evhama düşürdü.

Lâkin uzun süren bir hastalık sırasında hekimlerden iki aziz dostun bende verem bulunduğu zehabına düşmeleri, o zehaba göre tedbirler almaya kalkışmaları ve düşüncelerini saklamıyarak yüzüme karşı söyledikten sonra beni -hasta hasta röntkene sevketmeleri, verem illetine karşı ömrümde hissettiğim alâkaların en yamanını vücude getirdi.

Artık rüyamda hocamdan veremin lûgat bakımından tahlillerini dinliyor ve her ders sonunda da kan kusan Babürle yüz yüze geliyordum.

İşte bu hal beni vereme ait yazıları okumağa sevketti. Verem olmadığımı anladıktan sonra fırsat düştükçe o melûn hastalığa taallûk eden kitaplar arayıp buluyordum idrakime yabancı gelen ıstılahlara rağmen o kitapları şevkle, daha doğrusu merakla okuyordum. Bu meyanda eski ordu hekimlerinden Gevrekzade Hafız Hüseyin efendinin "düsturül'amel fi tedbirissıhatı vel ilel„ adlı eserini - bir kitaphanede ele geçirerek - gözden geçirdim, oradaki "Sillürree„ faslını ise - dörtte üçünü anlamadığım içinbelki yirmi defa okudum. Hele on sekizinci asrın ortalarında (1175 H) vefat eden Vesim Abbas efendinin bir kaç bin sayfalık bir eser olan düsturundaki verem bahsini adeta ezber ettim.

Lâkin itiraf ederim ki vereme ait bilgim, o illetin öldürücü bir âfet olduğuna inanmak derecesini aşmamıştı. Çünkü okuduğum kitaplar ve hattâ makaleler, doktor olmayanların da veremi iyiden iyi kavramalarını mümkün kılacak bir uslûbla yazılmış değildi. Ancak dün elime geçen "Tüberküloz„ adlı bir mecmua yıllardanberi bu mevzula boşuna yorulan dimağımı birden inşiraha kavuşturdu ve beni gerçekten sevindirdi. Çünkü orada veremin ve veremle ilgili hastalıkların yapılan tahlilleri ve tesrihleri - fennî kıymetleri tamamiyle mahfuz kalmak şartiyle - doktor olmayanları da müstefit edecek bir şekildedir.

Şimdi o mecmuaya abone olmak üzereyim. Sıhhiye Vekâletiyle sıhhî müesseselerimizin ve veremin ne yaman âfet olduğunu bilip ondan korunmak isteyenlerin de mecmuaya ilgi göstermeleri çok yerinde bir hareket olur. Eser, bası itibariyle dahi, güzeldir ve muharrirleri - İstanbulun en tanınmış - verem mütehassıslarıdır.

Her şeyin ilmi cehlinden evlâdır, diyenlerin doğru söylediklerine şüphe mi var?

DAHİLÎ HABERLER

Yardımcı Muallim Maaşları

Resmî orta mektep ve liselerde bulunan yardımcı muallimler, bütçede tahsisat kalmadığından dolayı, kânunuevveldenberi maaş alamamaktadırlar.

Gerek bunların, gerekse ücretle çalışan diğer muallimlerin vaziyetlerini nazarı dikkate alan Maarif Vekâleti, Meclisin son içtimaında, bütçede 300 bin liralık münakale hakkında kabul edilen kanun maddesine ait muamelâtı tekemmül ettirmiştir. Şehrimizdeki muallimlere ait havale bugünlerde gelecek ve ücretler tevzi edilecektir.

Mektep Binasını Havra Yapmışlar

Maarif idaresi, son günlerde idareyi aldatan bir musevi mektebi müdürünü azletmiştir. Müdürü azledilen Musevi birinci muhtelit mektebidir. Azledilen müdür de Madam Gurland'dır. Azlin sebebi şudur:

Musevi birinci muhtelit mektebi bir sene evvel Maarife müracaatle mektep binasını tamir etmek istediğini ve tamirat bitinceye kadar başka bir binada tedrisata müsaade edilmesini istemiş ve bu müsaadeyi almıştır.

Fakat maarif idaresi bir sene geçtiği halde mektebin hâlâ eski binasına geçmediğini görünce keyfiyeti tahkik ettirmiş, eski mektep binasının tamir edilerek havra yapıldığını anlamıştır. Bu tetkikat neticesinde mektep idaresinin musevi cemaatiyle beraber bir taraftan Maarif idaresini aldattığı, diğer taraftan da vilâyeti aldatarak mektebe ait olan ve senelerdenberi içinde tedrisat yapılan bir binayı mekteplik vaziyetini saklayarak havra yapmak üzere ruhsatname aldığı anlaşılmıştır. Müdürün azli bundan ileri gelmektedir.

Maaşlarını Veremiyen Mektepler

Ecnebi ve ekalliyet mekteplerindeki Türkçe, tarih, coğrafya ve yurt bilgisi muallimleri Maarif idaresine müracaatle bir müddettenberi maaşlarını alamamakta olduklarını bildirmişlerdir.

Maarif idaresi başladığı tahkikatı kısmen ikmal etmiş, hazırlaıdğı raporu Vekâlete göndermiştir.

Maarif idaresi, muallimelere maaş veremiyecek derecede idareleri ve malî vaziyetleri bozuk olan mekteplerin kapatılmasını ve müdürlerinin azledilmesini Vekâlete bildirmiştir. Bu mektepler içinde iki de Ermeni lisesi vardır.

Etrüsk Tahkikatı Bitti

Etrüsk vapuru hakkında fennî tetkik ve tahkiklerde bulunmak üzere teşekkül eden mütehassıs komisyon tetkiklerini bitirmiş ve raporunu hazırlamıya başlamıştır. Öğrendiğimize göre rapor bir cilt teşkil edecek kadar mufassal olduğundan tanzimi işi daha bir hafta kadar sürecektir.

Terfi Edecek Hâkimler

Adliye Vekâleti dün telgrafla bazı hâkimlere terfi ve başka yerlere nakil teklifleri yapmıştır. Müddeiumumilik dün bu teklifleri alâkadarlara tebliğ etmiştir. Başka yere nakledilmek şartiyle terfilerine muvafakat edenler olursa Adliye Vekâleti derhal terfilerini yapacaktır.

Manda, Keçi Eti Satan Kasap Dükkânları

Şehir Meclisi Bu Dükkânlara, Hususî Bir Levha Konulmasına Karar Verdi

Şehir Meclisi dün vali ve belediye reisi Dr. Lûtfi Kırdarın riyasetinde toplanmıştır. Dünkü toplantıda, bazı kasap dükkânlarında manda ve keçi eti bulunduğu halde bu etleri diğer nevi etler arasına sıkıştırılıp etiketlerini de halkın göremiyeceği bir şekilde gizledikleri anlaşıldığından bahisle manda ve keçi eti satan kasap dükkânlarına (burada manda ve keçi satılır) levhaları asılması hakkında zabıtai belediye talimatnamesine bir fıkra ilâvesine dair Mülkiye encümeni mazbatası okunarak kabul edildi. Bundan sonra Yeniköyde Simitçi sokağında pazartesi günleri kurulmakta olan pazarın cuma günleri, şube binası karşısındaki arsada kurulmsaı hakkındaki teklif de okunarak mülkiye encümenine havale edilmiştir.

Bundan sonra geçen sene bu zamanlarda hususî bazı eşhas ile belediye iştirakile teşkil edilen Et Limited şirketine ait hesabatın tasfiyesi hakkındaki teklif okunmuştur. Bu teklife nazaran dört ay kadar devam eden bu şirketin faaliyeti esnasında belediye yirmi bin liralık bir zararla kurtulmuş bulunmaktadır.

Şirkete ait hesabatın tasfiyesine dair olan riyaset tezkeresinin bir defa Mülkiye encümeninde görüşülmesi münasip görülmüş ve tezkere oraya gönderilmiştir.

Beşiktaşta Abbasağa mezarlığının park haline getirilmesi hakkında ki makam teklifi müzakere edilirken vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdar bizzat kendisi izahat vermiştir.

Lûtfi Kırdar bu hususta demiştir ki:

"— Şehrin parka ve çocuk bahçesine ne kadar muhtaç olduğu ortadadır. Nerede bir park, bir bahçe yapmak istesek bu bize yüz binlerce liraya mal olur. Uzun uzadıya istimlâke ihtiyaç vardır. Halbuki Beşiktaştaki Abbasağa mezarlığı ismi altında bir mezarlık var. Burası zaten park haline gelmiş bulunmaktadır. Tek tük de mezar taşlarına rastlanıyor. Mezarlığın bir köşesinde bir çukur var. Müsaade ederseniz bunların içinde tarihî olanları, şimdilik bu çukura toplayalım. Mezarlığın diğer kısmını de park haline getirelim. İlerde icabederse o çukur yeri de parka ilâve ederiz. Buna müzeler idaresi de müsaade eder.„

Valinin bu izahatı üzerine meclis bu teklifi ekseriyetle kabul ederek içtimaa son vermiştir.

Pazar Günleri Açık Kalan Dükkânlar

Vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdar, son zamanlarda şehirde yaptığı tetkikler esnasında hafta tatili mecburiyetinden istisna edilen esnafın, memnu maddeleri de satmakta olduklarını görmüştür. Bu maksatla dün bütün belediye şubelerine gönderdiği bir tamimde belediye zabıta memurlarının gece, gündüz kontrollarda bulunarak kanunun bu husustaki hükümlerinin aynen tatbikine itina etmelerini bildirmiştir.

Sıhhat Teşkilâtı Genişletilecek

Belediye, sıhhat ve içtimaî muavenet teşkilâtının tevsii için, bu seneki bütçesine mühim mıktarda tahsisat koymaktadır. Vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdar belediye doktorlarının mahalleleri dolaşarak fakir semtlerde oturan hastalarla meşgul olmalarını, bunlardan icabedenleri hastanelere nakletmelerini münasip görmektedir. Bu maksatla sıhhat işleri müdürlüğü kadrosuna yeniden iki doktor daha ilâve edilmektedir.

Belediyede Ücretle Çalışanlar

Dahiliye Vekâleti, belediyeye gönderdiği bir emirde, belediye ve idarei hususiyede ücretle çalışanlar hakkında verilen inzıbatî kararların kanunen tatbik edilemiyeceklerini bildirerek bu gibi kararların Vekâlete gönderilmesini beyan etmiştir.

Nahiye Müdürleri Terfih Ediliyor

Dahiliye Vekâleti, nahiye müdürlerini terfih etmek maksadiyle valilerle vekâlet umumî müfettişleri arasında bir anket açmıştır. Vekâ mimi g[illegible]ermiştir:

"— Nahiyelerimizin bugünkü hali cidden tetkike muhtaçtır. Maaşları az olan nahiye müdürleri için bir istikbal de mevcut olmadığından hevesleri ve ümitleri kırılmış bir vaziyettedirler. Bir taraftan ilmi seviyelerini yükseltmek, bazı nahiye müdürlüklerine lise mezunlarını getirebilmek, diğer taraftan da onlara ayni tahsil derecesinde bulunup ta diğer dairelerde çalışanlara baremin vadettiği feyiz ve terakki imkânlarını açmak ve bu suretle kendilerine iyi bir istikbal açılan nahiye müdürlerini vakit vakit kurslara davetle idarî, hukukî ve iktısadi bilgilerini zamanın ilerleme cereyanlarına uygun surette arttırmak yollarını aramaktayız. Kaymakamlıkların ancak yüksek tahsil görmüş olanlara hasrı mültezim olduğundan bu yola gitmiyerek nahiye müdürlerine arzu edilen istikbali temin için en münasip tedbirleri bulmak arzusundayız. Bu hususta umumi müfettiş ve vali arkadaşlarımın yüksek vukuf ve tecrübelerinden istifade etmek için kıymetli mütalealarını mümkün olduğu kadar en kısa bir zamanda bildirmenizi rica ederim.„

Dahiliye Vekili
Faik Öztrak

GÜNÜN RESİMLERİ

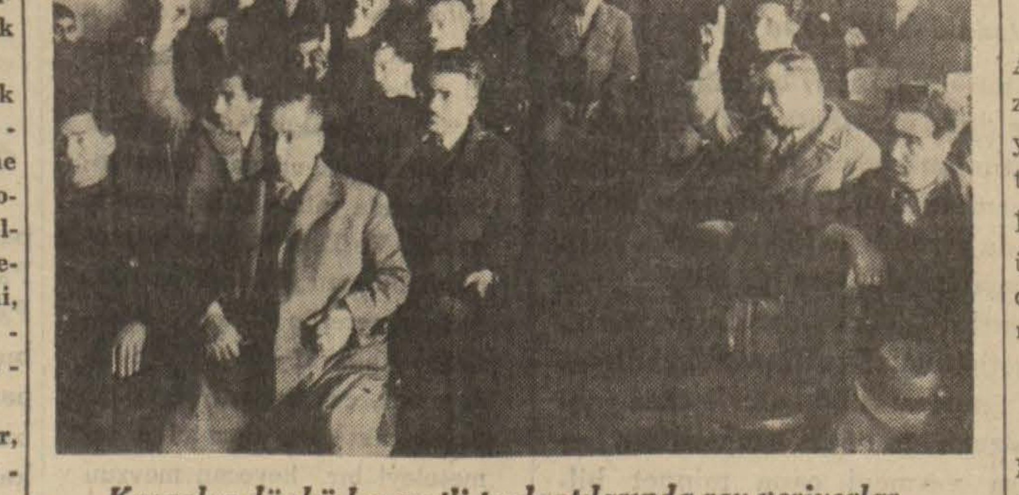

Kasaplar dünkü hararetli toplantılarında rey veriyorlar..

Kasaplar Dün Kongrelerini Yaptılar

Dün kasaplar cemiyeti senelik kongresi yapılmış ve kalabalık bir toplantı olmuştur. Hesap raporu kabul edildikten sonra faaliyet raporu okununca âzadan birçokları idare heyetini tenkit etmişler ve 75 imzalı bir takrirle idare heyetini kasapların haklarını temin edemediğinden dolayı muahaze etmişlerdir. Cemiyetin hiçbir şey yapamadığını ve narh yüzünden hepsinin zarar gördüklerini ileri sürmüşler, sakatçıların, barsak ve tavukçuların cemiyetten çıkarılmasını istemişlerdir. Müzakereler gittikçe hararetli bir şekil almış bulunuyordu. Cemiyetler mürakabe heyeti müdürü tenkitlerin doğru olmadığını evvelce verilmiş bir kararla sakatçılarla diğerlerinin kasaplar cemiyetiyle birleştirilmiş olduğunu söylemiştir. İdare heyeti namına da reis tarafından cevaplar verilmiş ve âzanın bir kısmı tenkitlerinde devam etmişlerdir. Neticede, seçim yapılmış ve eski idare heyetinin yarısı tebdil edilmiştir.

Tiftik İhracatı Artacak

İngiltereye takasla tiftik gönderilmesine müsaade edildiği takdirde mevcut 35 bin balyalık stokumuz kolaylıkla elden çıkarılacak ve yalnız Almanya ve Rusyadan ibaret ve kısmen Amerikaya inhisar eden alıcılar artmış bulunacaktır. Müsaade verildiği takdirde İngilterenin fazla mal çekeceği tahmin edilmektedir.

Yün Fabrikası Açmak İstiyorlar

[illegible] müsaadesi verildiği takdirde ecnebi bir firma şehrimizde bir yeni yün mensucat fabrikası kurmak istediğini alâkadarlara bildirmiştir. Diğer ecnebi bir grup büyük sermaye ile Bursa mıntakasında son sistem bir yün mensucat fabrikası kurmak için teşebbüsatta bulunmuştur.

MÜTEFERRİK :

Rumanyanın Yeni Ankara Elçisi

Rumanyanın Türkiye büyük elçiliğine Riga elçisi Staikanın tayin edileceği bildirilmektedir. Yeni büyük elçinin bu ay sonunda Ankaraya geleceği söylenmektedir.

★ Rumanya matbuat müdürlüğüne tayin edilen Ankara ve Atina matbuat mümessili Dragu'nun yerine henüz kimse tayin edilmemiştir.

Hamza Osman Afyon Hemşerisi Oldu

Toprak mahsuleri ofisi umum müdürü Hamza Osman Erkan Afyonkarahisar müstahsillerinin mahsullerini namına vaktinde mübayaa edilmesinde ve köylüye yardım ve kolaylıklar gösterilmesindeki faaliyetinin şükran mukabelesi olmak üzere Şehir Meclisinin karariyle Afyonkarahisar fahrî hemşehriliğine seçilmiştir.

İki Kadın Hâkim

Adliye Vekâleti şimdiye kadar Anadoluda vazife gören hukuk mezunlarından bayan Muazzezle Nadireyi İstanbul mahkeme âzalıklarına tayin etmiştir. İki kadın hâkim de İstanbula gelmişler ve birisi asliye üçüncü ceza mahkemesinde, diğeri de altıncı hukukta vazifeye başlamışlardır.

Menemencioğlu Gitti

Hariciye Vekâleti umumi kâtibi Numan Rifat Menemencioğlu dün akşam Ankaraya gitmiştir.

SUAL ? ÇEVAP

Nevyork Sergisi Ne Vakit Açılacak?

S — Nevyork sergisi ne vakit açılacak, ne kadar devam edecek, en az kaç lira ile sergiye gidip gelmek mümkündür? Oraya kaç günde varılabilir?

C — Nevyork sergisi nisan sonunda açılacaktır. Altı ay devam edecektir. Fakat bir seneye uzatılması ihtimali vardır. Nevyorka gidip gelme türist yol ücreti 370 liradır. Bu para ile İstanbuldan Nevyorka kadar trende ikinci, vapurda turist mevkide gidip gelebilirsiniz. Nevyorktaki masraf buna dahil değildir. Nevyorkta da günde en aşağı on lira masraf koymak lâzımdır. Maamafih İstanbulda Nata müessesesi sergi için ucuz seyahatler tertip etmiştir. Oraya müracaat ediniz. Çünkü vapurlarda başka türlü yer bulabileceğiniz şüphelidir.

★

S — Samsun belediyesi gazete kâğıdından torba kâğıdı yapılmasını menediyor. Bu yasak doğru mudur?

C — Neşri hususî müsaade ile olmayan matbu evraktan torba ve kese kâğıdı yapılamaz. Fakat gazete ve mecmua gibi imtiyaz ve müsaade alınarak neşrolunan matbu evraktan torba ve kese kâğıdı yapılabileceği ve satımında mahzur olmadığı kanunen tesbit olunmuştur.

Samsun belediyesinin yaptığı kanuna uygun değildir.

★

S — Memleketimizde operetler, rapsodiler ve saire yazan bestekârlar var mıdır?

C — Belediyenin operet kısmın[illegible] ler yazmaktadırlar. Halk Operetinin oynadığı bazı operetlerin de bestelери Muhlis Sabahattin tarafından yazılmıştır.

★

S — Ticarette Fob teslim, Sif teslim tabirlerini kullanıyorlar. Bunların manası nedir ?

C — Harice bir mal sipariş edildiği zaman hariçteki fabrika bu malı ya vapurda teslim eder ve oradan itibaren masrafa karışmaz, bu takdirde buna Fob teslim denilir. Yahut ticarethanenin bulunduğu limana kadar gönderir ve bütün masrafı üzerina alır, buna da Sif teslim derler.

★

S — Mimar Sinanın mezarı nerededir?

C — Mimar Sinanın mezarı İstanbulda Süleymaniyede eski meşihat dairesinin önündeki müeselleste dir. Lâhdinin üzerinde dört sütunun yükselttiği çok zarif küçük bir kubbe vardır. Dış duvarının üstüne kendisine Tezkiretülbüyan adlı eserini dikte ettirdiği şair Sâî'nin söylediği manzum ölüm tarihi kazılmıştır.

TAKVİM ve HAVA

15 Şubat 1939
ÇARŞAMBA

2 nci ay	Gün: 28	Kasım: 100
Arabî: 1357		Rumî: 1355
Zilhicce: 25		Şubat: 2
Güneş: 6,57 — Öğle:		12,23
İkindi: 15,21 — Akşam:		17,41
Yatsı: 19,13 — İmsâk:		5,11

Yurtta Hava Vaziyeti

Yeşilköy meteoroloji istasyonundan alınan malûmata göre, yurtta hava, Trakya, Kocaeli bölgeleri ile Karadeniz ve Akdeniz kıyılarında bulutlu, diğer yerlerde açık geçmiş, rüzgârlar şimal ve garp bölgelerinde cenubi istikametten orta kuvvette, diğer yerlerde şimalden hafif olarak esmiştir.

Dün İstanbulda hava az bulutlu geçmiş, rüzgâr cenubu garbiden saniyede 2-4 metre hızla esmiştir. Saat 14 de hava tazyikı 759,5 milimetre idi. Sühunet en yüksek 14,2 ve en düşük 5,8 santigrat olarak kaydedilmiştir.

BUGÜN

Fransa ve Suriye

Yazan: Ömer Rıza DOGRUL

Fransanın Suriye ile yaptığı ve Suriyeyi, nisbeten istiklâle kavuşturacak muahedeyi tasdik etmekten çekinmesi üzerine Fransa ile Suriyenin arası adamakıllı açıldı. Suriyeye tayin olunan yeni Fransız fevkalâde komiseri M. Puaux, bu vaziyeti düzeltmek için uğraşıyorsa da, muvaffak olamıyor.

Hakikatte fevkalâde komiser, Suriyede hasmane nümayişler ve grevler ile karşılanmış, onun Fransa gazetelerinden birine vukubulan beyanatı, Suriyeli Nazırlar tarafından şiddetli mukabeleler görmüş, kendininin, Suriye halkına hitap eden bir mesaj ile ortalığı teskin etmesi de makûs neticeler vermişti.

Fevkalâde komiser bu mesajda Fransanın Suriye ve Lübnanı "tedricen,, iki müstakil devlet olmak üzere yetiştirmeyi deruhte etmiş olduğunu söyledikten sonra şu sözleri söylemişti: "Fransa hiç bir vakit, Suriye ve Lübnan devletlerile münasebetlerinin manda ile kat'i şeklini aldığını iddia etmemiştir. Sonra Fransa, bu iki memleketi, arzuları hilâfına ilhak etmeyi yahut, topraklarını zorla istimlâk etmeyi hiç bir vakit düşünmemiş ve istememiştir. Fransanın vazifesi istişarîdir, ve yardımcıdır. Hedefi, mandanın yerine, liberal muahedeler vermektir. İstiye istiye üzerimize aldığımız bu vazife, senelerce devam eden tecrübeden sonra, sakin ve bîtaraf bir kafa ile tetkike değer.,,

Bütün bu sözler, Suriyenin beklediği sözler değildi. Beklenen şey, vaziyeti yeniden tetkik etmek, yeni vaatlerle oyalanmak değildi. Suriye halkı, istiklâllerinin tahakkukunu bekliyorlardı. Çünkü Suriye, manda sistemi altında büyük, mühim ve hayatî meselelerinin biriyle de meşgul olamamıştır.

Meselâ Suriyenin en büyük dahilî meselesi, Suriye milletini âdeta yeniden yaratmaktır. Bugün Suriyede bir çok mezhebî cemaatler var ve ki millîyet suuru henüz uyanalde yaşamakta ve mezhebî mentaatlerini millî menfaatlerin bile fevkinde saymaktadır. Bu cemaatleri aydınlatmak, onları kabuklarının içinden çıkarıp millî hayata kavuşturmak Suriye milliyetçilerinin en belli başlı vazifelerinden biridir. Çünkü Suriyenin hakikî birliği ancak bu suretle tahakkuk eder. Manda sistemi ise, bu yolda hiç bir veçhile yardımcı olmamış, bilâkis mevcut ihtilâfları istismar etmek işine "Ekalliyetleri korumak,, şeklini vermiştir.

Suriyenin geçen yirmi sene içinde en büyük kayıbı, Suriyenin Arap milletini doğuracak olan bu işi başaramamaktır. Halbuki geçen yirmi sene bile bu başarıya yetişirdi.

Onun için Suriye milliyetçileri, davalarının yeniden tetkik olunacağına ve mandanın ileride liberal muahedelere yer vereceğine dair söylenen sözlerden hoşnut olmamışlar ve hoşnutsuzluklarını açığa vurmuşlardır.

Diğer taraftan Suriye milliyetçileri bütün gayretlerini birlik temini ne sarfetmekte ve anlaşılan bunu yeni bir mücadeleye mesnet yapmak için uğraşmaktadır.

İki taraf arasındaki bu küskünlüğün daha had bir şekil almaması, her halde sulhe hizmet teşkil eder.

KISA HABERLER

Dün İzmirde saat 12,30 ve 16,03 te iki hafif zelzele kaydedilmiştir.

● İcra Vekilleri Heyeti Aydın, Konya, Ordu, Tekirdağ, Tokat ve Van vilâyetlerinin taadül cetvellerini tasdik etmiştir.

● Ankara konservatuvar opera bölümüne bir mütehassıs ve İzmir vilâyeti maarif kadrosuna altı başöğretmen ile Avesine ve Besni hükûmet konağı inşasının ikmaline İcra Vekilleri Heyetince karar verilmiştir.

● Fransız Relsicümhuru ile Bayan Lebrunun Londraya yapacakları resmî ziyaret hakkında bu akşam neşrolunan programa göre bu ziyaret 21 martta olacak ve yirmi dört martta bitecektir.

● Kral İbnissuut, Almanya elçisi Grothbayı kabul etmiştir. Elçi, Kral İbnissuda itimatnamesini vermiştir.

● Fransa, bir Baltimor firmasına 115 hafif bombardıman tayyaresi sipariş etmiştir.

● Katolik nazırlardan Pierlot, yeni Belçika kabinesini teşkile memur edilmiştir.

SON HABERLER

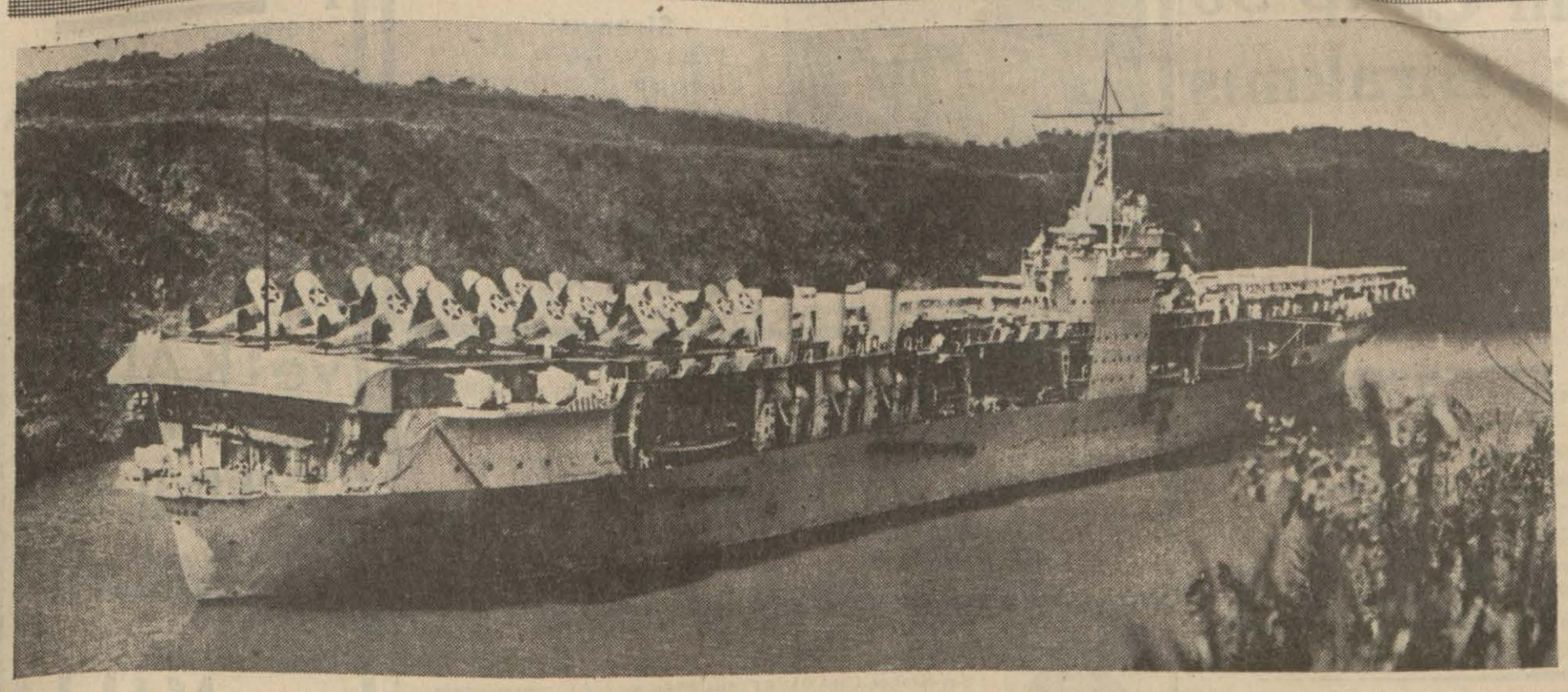

140 zırhlı, 500 den fazla tayyare ve 53,000 askerden müteşekkil Amerika kuvvetleri Carribeon denizinde manevra yapıyor. Manevralar dört milyon murabba mil genişliğinde olan bir sahada yapılmaktadır ve martın ortalarına kadar devam edecektir. Amerika donanmasının küllî kuvvetleri 36 saat devam eden münakaleden sonra Panama kanlının şark tarafındaki ağzında toplanmış ve harp tayyareleri de ayni mıntakada vaziyet almıştır.

Amerika cümhurreisi Roosevelt de Honston kruvazörü ile manevraları takip edecektir. Riyaseti cümhur büroları Munaiye nakledilmektedir. Roosevelt Vaşingtona 4 martta dönecektir.

İtalyan Filosu Dönüyor

Filo Mürettebatı Bir Çok Yerlerde Hasmane Nümayişlerle ve Nahoş Bir Şekilde Karşılandı

Roma, 14 (A.A.) — Devri âlem seyahatine çıkmak üzere geçen sonteşrinde Napoliden hareket eden yedinci İtalyan filosu, seyahatten sarfınazar ederek İtalyaya dönmek em-

✶

Nevyorktan Deyli Telgrafa verilen malûmata göre "İtalyan filosu Panamadan geçerek Kaliforniyaya uğrıyacak, oradan Jponyaya gidecektir. İtlyan filosunun birçok yerlerde gördüğü fena kobulün ve hasmane nümayişlerin mi, yoksa İspanya meselesinin mi filoyu geri dönmek emrini vermeğe saik olduğu belli değil. Çünkü İtalyan bahriyelileri bazı yerlerde yumurta, sebze, hattâ taş bombardımanına tutulmuşlardır."

İngiltere İtalyaya borç vermiyor

Londra, 14 (A.A.) — Malî mahfeller, İngiliz bankalarının İtalyaya 70 milyon sterlinge baliğ olan bir ikrazda bulunmağa muvafakat ettiğine dair verilen haberleri tekzip etmektedirler.

Papa Dün Gömüldü

Roma, 14 (Hususî) — Papa on birinci Pius bugün defnolunmuş, bu münasebetle Vatikan en muhteşem ve heybetli merasimden birine şahit olmuştur. Papa, onuncu Piusun yanıbaşına gömülmeyi vasiyet etmiş olduğu için vasiyeti yerine getirilmiştir. Ceset, San Petro kilisesinden Bosilikaya naklolunmuş ve cenazede Kardinaller, peskoposlar, diplomatlar ve saire bulunmuştur. Ceset Basilikada yakılan yüz mum arasına konmuş, ve burada matem âyini yapılmıştır. Ayini müteakip, müteveffa Papanın akrabaları ilerliyerek ayaklarını öpmüşler, daha sonra Papanın tercümeihali okunarak bir kutu içine konmuş ve zamanında basılan madalyalarla ayaklarının ucuna yerleştirilmiştir. Daha sonra cesetle bu eşya tabuta konmuş tabut sekiz yerinden mühürlenmiş ve mezarına indirilmiştir.

Amerikan âyan ve mebusan meclisleri Papanın ölümü matemi olmak üzere perşembe gününe kadar tatil kararı vermişlerdir.

Suriye Emrivaki Yaparak Istiklâlini Ele Alıyor

Şam, 14 (A.A.) — Suriye baş vekili Mardam Bey, millî parti divanının toplantısında verdiği izahatta, Suriyenin, parlâmento tarafından 31 kânunuevvel 1938 de ittihaz olunan karara tevfikan kendini müstakil addettiğini söylemiş ve hükûmetin yakında Fransız fevkalâde komiserine bir muhtıra tevdi edesiz - Suriye muahedesinden doğan bütün haklardan istifade ettiğinden ve fevkalâde komiserliğe tâbi bütün işlerin idaresini ele alacağından haberdar edeceğini ilâve eylemiştir.

General Weygand Lübnanda

Beyrut, 14 (A.A.) — Eski fevkalâde komiser General Weygandın gelmesi halk tarafından hararetli sempati tezahürlerine vesile olmuştur. Lübnettarlık takriri kabul etmiştir.

Bismark Kruvazörü Denize Indirildi

Hitler Bunun 35 er Bin Tonluk Kruvazörler Filosunun İlk Gemisi Olduğunu Söyledi!

Hamburg, 14 (A. A.) — Bismarkın torunu Mme. Loevenfeldt, ananevî şampanya, ile Almanyanın 35,000 tonluk ilk kruvazörüne "Bismark,, ismini vermiştir. Merasim, saat 13,10 da yapılmıştır. Mme. Loevenfeldt, şöyle demiştir:

"Führerin emriyle senin adını Bismark koyuyorum.,,

Hitler, Göring, Himmler, başkumandan Keitel, Amiral Racder, birçok rical ve 50,000 den fazla bir halk kütlesi geminin denize indirilmesi esnasında hazır bulunmuşlardır.

Hitler, kısa bir hitabe irad ederek şöyle demiştir:

"Almanyanın askerî teceddüdü, mevcudiyetimizi zâman altına almak ve milletimizin menafiini müdafaa etmek için zaruriydi. Bu teceddüd, yalnız orduyu ve hava kuvvetlerini alâkadar etmemektedir, ayni zamanda donanmaya da şâmildir.

Geçenlerde yirmi altışar bin ton hacminde iki cüzütam denize indirilmişti, şimdi gözlerimizin önünde otuz beşer bin tonluk kruvazörler filosunun ilk muazzam gemisini görüyoruz. Hitler nutkunda Bismarkın kendisinden de bahsetmiş ve onun "Nasyonal Sosyalizmi hazırlayan Almanların en büyüğü olduğunu söyledikten sonra Nasyonal Sosyalizmin Bismarkı mağlûp eden kuvvetleri yıktığını anlatmıştır.,,

GÜNÜN HABERLERİNE AİT HARİTA

Japonya Hainan adasını işgal etmekle Avrupalıları Uzak şarktan kâmilen atmak istediğini göstermiştir. Londra ile Paris, hâdise ile son derece alâkadar olmaktadır.

Çang - Kay - Çek, beyanatta bulunarak Hainan'ın işgalinin bilhassa umumî Büyük Okyanus meselesine taallûku dolayısile mühim ve mânidar olduğunu söylemiştir.

Japonya hariciye nezareti Japon hükûmetinin müstakbel statüsile alâkadar ve Büyük Okyanusta sulh ve nizamın idamesile alâkadar olmadığını bildirmiştir.

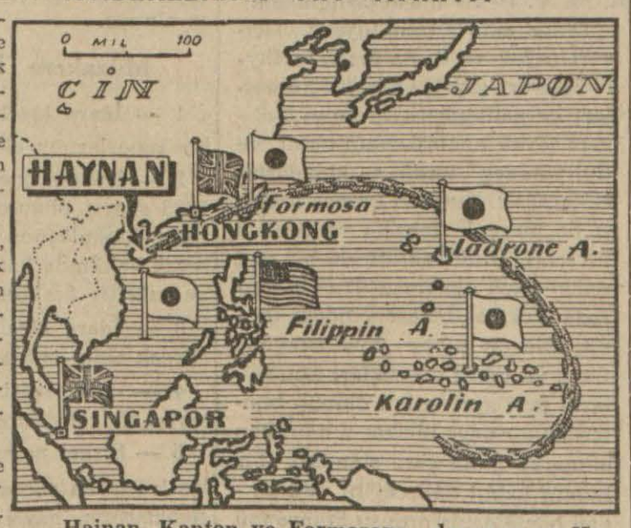

Hainan, Kanton ve Formozaya dayanan ve Karolin ile Ladrone adalarında manda sahibi olan Japonlar, Amerikanın Filipin adalarındaki piştar hattını çember içine alıyor ve Singapurdan İngiliz müstemlekesi olan Hong - Kong ile Şanghay'a giden yolları kesiyorlar.

Çinliler 13154 Japon Öldürdüler

536 Japon Esir Alındı. 112090 Parça Silâh ve Cephane İğtinam Ettiler

Şengçov, 14, (A. A.) — Geçen hafta zarfında, Çin çetecileri, şimali Çinde, Peiping - Hankov demiryolu mıntakasında 38 Japon lokomotifi, 142 vagon, dört kilometre uzunluğunda yol, 14 şimendifer köprüsü [illegible] ve 800 kadar Japon askeri öldürmüştür.

Çin çetecileri, Şantung, Honan ve Anvey eyaletlerinde muvaffakıyetler elde etmişlerdir. Buralarda 265 Gerilla çarpışması vukua gelmiştir. Ölen Japonların adedi 12,354 tür. 536 Japon da esir edilmiştir. Çarpışmalar esnasında, Çin çeteci - leri, 214 ağır makineli tüfek, 3650 tüfek, 103,467 fişek, 22 sahra tpou, 1134 bomba, 312 bomba atış makinesi ve 2800 küçük bomba elde etmişlerdir. Bundan başka 7 Japon kamyonu da tahrip olunmuştur.

Filistin Konferansı

Londra, 14 (Hususî) — Mister Çemberlayn bugün Avam kamarasında Filistin konferansına iştirak eden Arap murahhaslarının 1915 de Şerif Hüseyin ile İngilterenin Mısır fevkalâde komiseri Mac Mahon arasında mübadele edilen mektupların neşrini istediklerini, bu mektupların beyaz bir kitapta neşrolunacağını söylemiştir.

Filistin Arapları, bu mektupların kendi lehlerinde taahhütleri muhtevi olduğu kanaatindedirler. İngiliz - lerse, bu fikirde değildirler. Çünkü Sir Mac Mahonun kendisi de bu muhaberenin Filistinle alâkası bulunmadığ,nı söylemiştir.

Bugün İngiliz murahhasları evvelâ Araplar, daha sonra Yahudilerle müzakereler yaptılar. Araplar Mak Mahon mektupları meselesinin konuşulduğu anlaşılıyor.

Yahudiler bugünkü müzakere sırasında bugün 15.000 Yahudinin Filistin zabıtasına ve müdafaasına iştirak etmekte olduğunu, Yahudi gençlerinin her zaman memleketi müdafaaya hazır olduklarını anlatmıştır.

Mister Çemberlayn bugün Filistin konferansına gelen Mısırlı murahhaslardan prens Abdülmuazzam ile Ali Mahir Paşayı, Irak murahhası ve başvekili Nuri Sait Paşayı, Suudi Arabistan murahhasları Emir Faysal ve Fuat Hamzayı kabul etmiştir.

FELEK

Altın Enfiye Kutusu

Yazan: B. FELEK

Güzel kıraat kitapları görüyorum. Bunlardan bir tanesini talebem okuyor. Geçende bunda tesadüf ettiğim bir parça pek hoşuma gitti.

Hani insan her yaşta öğrenirler ya! Sade her yaşta değil, her yerde de öğrenir demek doğru olacak. Çünkü fransızca kıraati için yazılmış olan bu kitapta hepimize hayat ve ahlâk dersi olacak yazılar var.

Eğer başınızı ağrıtmazsam size beğendiğim o parçayı yazıvereyim:

Zannederim Napolyon zamanında bir miralay alayındaki zabitlere bir ziyafet vermiş. Lâf arasında da o gün satın almış olduğu bir güzel altın enfiye kutusunu çıkarıp göstermiş.

Aradan biraz geçtikten sonra miralay enfiye çekmek için kutuyu aramış, bulamamış. Her tarafı karıştırmış. Kutu yok! Galiba kıymetçe de hayli yüksek imiş ki; hazır bulunanlara şöyle söylemeğe mecbur olmuş:

— Arkadaşlar! Demin size gösterdiğim enfiye kutusunu aradım, bulamadım. Acaba içinizden birisi dalgınlıkla cebine koymuş olmasın!

Bu sözü işiten bütün zabitler derhal ceplerinin astarlarını dışına çevirmek suretile üzerlerine düşen vazifeyi yapmışlar.

Fakat enfiye kutusu meydana çıkmamış. Yalnız davetliler arasında genç bir küçük zabit bu harekete iştirak etmemiş. Sadece:

— Askerlik şerefim üzerine söylüyorum; kutu bende değil! demiş.

Demiş ama, bu kutu kanatlanıp uçmadı ya! Tabiî arkadaşları, ceplerini dışına çevirmiyen bu küçük zabitten ister istemez şüphe etmişler.

Ziyafetten sonra yatak odasına çekilen miralay, soyunurken enfiye kutusunu üniforma astarının arasında bulmuş ve ertesi sabah ilk işi genç küçük zabiti çağırmak olmuş. Demiş ki:

— Delikanlı! Enfiye kutusunu [illegible] mın astarının içine düşmüş. Lâkin anlat bana! Ne diye sen de diğer arkadaşların gibi ceplerini çevirmedin de beyhude yere kendini şüphe altına koydun?

Genç zabit şu cevabı vermiş:

— Kumandanım! Ben fakir bir aile çocuğuyum. Aldığım aylığı onlara veririm. O sebeple dışarıda, lokantada yemek yemem. Beni lûtfen sofranıza davet ettiğiniz gün cebimde o günkü yemeğim olan bir parça ekmekle biraz sucuk vardı. Eğer ceplerimi herkes gibi ben de tersine çevirseydim, bunlar meydana çıkacak ve mahçup olacaktım.

Miralay bu cevaptan pek mütehassis olmuş, haksız yere şüphe ettiği delikanlıyı her gün kendiyle birlikte yemek yemeğe davet ettiği gibi, bir büyük ziyafet tertip ve evvelki ziyafette bulunmuş olan bütün zabitleri davet ederek altın enfiye kutusunu bulduğunu ilân ve çocuğun üzerinde na hak yere dolaşan şüpheleri izale eylemiş, üstelik enfiye kutusunu bir nevi tamir olsun diye ona hediye etmiş.

Güzel parça! Çocuklarımızın böyle âlicenabane hareketleri daha küçükken öğrenmeleri ilerideki hayatları için, hemcinslerinin rahatı, istirahati ve selâmeti namına çok faydalı. Çünkü hepimiz insanız. Nasıl hepimizin haksız yere bir şüphe altına girmemiz mümkün ise, hepimizin de haksız yere ve iyi niyetlerle bir temiz adam hakkında şüpheye düşmemiz mümkün.

İnsanlık makinesinin çalışma şekli ve dünyanın dönüş istikameti hiç birimizin bu şüphelerden ve bu yanlışlıklardan kurtulmamıza imkân vermiyor. Yani kaybolmuş bir enfiye kutusu oldu mu ziyafette bulunanların hepsi az çok şüphe altına giriyor.

Lâkin reva odur ki; enfiye kutusu bulununca, şüphe altında bulunanların masumiyetleri derhal ilân edilsin. Çünkü bir memleket için hakikaten namussuz adamın tehlikesi mahduttur. Herkes onu bilir ve ona göre tedbir alır. Tehlikeli olan şey; namusluların namussuz gibi, ve namussuzların namuslu gibi görünmelerindedir.

Bunları ayırdetmek her fazilet sahibinin, vatan ve vicdan borcudur.

Mahkemelerde

Et Makinesini Çalıp 30 Kuruşa Rehin Bırakmış

Asliye dördüncü ceza mahkemesi dün Sait isminde birisinin evinden et makinesi çaldığı iddia edilen sabıkalılardan Haydar isminde bir gence bir sene, bir hafta hapis cezası verdi ve tevkif etti. Şikâyetçinin anlattığına göre; hâdise şöyle olmuştur:

Haydar evvelki gece Saidin açık bulunan kapısından evine girmiş, üçüncü kata çıkarak buradaki et makinesini çalmış ve Sirkecide köfteci Mehmede 30 kuruş mukabilinde rehin bırakmıştır. Köfteci Mehmet de mahkemede hırsızlık malı bilerek satın almaktan suçlu sıfatiyle bulunuyordu.

Suçlu Haydar kendisini mazur göstermek için diyordu ki:

— Muhterem hâkimler, Allah sizi inandırsın. Üç gündür açtım. Artık gözlerim dönmüştü. Bu eve girdim. Elime bu müstamel et makinesi geçti. Köfteciye getirdim. Otuz kuruşa rehin bıraktım. Onunla karnımı doyurdum. Ölümden kurtuldum.

Suçlu Mehmet de kendisini şöyle müdafaa etti:

— Bu adam geç vakit dükkânıma geldi. Ben açım, şu makine sabaha kadar sizde dursun bana 30 kuruş veriniz dedi. Ben de acıdım verdim. Makinenin hırsızlık olduğunu bilmiyordum.

Mahkeme şahitleri dinledi. Suçu sabit gördüğü için Haydarı mahkûm etti.

Bir Mendil Çalan Adam Mahkûm Oldu

Tevfik isminde fakir bir adam dün sabah Köprünün üstüne oturmuş, elbisesinin söküğünü dikmeğe başlamış ve içinde kırk beş kuruş bulunan kırmızı mendilini de yanına koymuştur. Bir aralık mendilinin yok olduğunu görünce hemen ayağa kalkmış ve önünden giden adamın peşinden koşmıya başlamış ve bağırmış:

— Hırsızdır yakalayın...

Kalabalık kaçan adamın peşine takılmış ve bu adam yakalanacağını anlayınca mendili denize fırlatmış ve sonra da gelen polise teslim olmuştur.

Sultanahmet üçüncü ceza mahkemesi dün bu davaya baktı. Henüz bir iş sahibi olmıyan ve fakat nişanlı olduğunu söyliyen suçlu Mehmet kendisini müdafaa ederken:

— Ben yerde kırmızı bir ipek mendil buldum. Hoşuma gitti. Nişanlıma hediye etmek için aldım. Bu adamın olduğunu bilmiyordum. Peşimden koştular. Korkumdan denize fırlatıp attım. İçinde kaç kuruş olduğunu bilmiyorum. Dedi.

Hâkim, şahitleri dinledi. Suçu sabit gördü. Mehmede bir ay hapis cezası verdi ve derhal tevkif etti.

Bir Dükkândan Iki Eşarp Çalmışlar

Sabıkalılardan Hayri ile Vehbi dün sabah Çarşı içinde bir şapkacı dükkânına girmişler ve satın almak üzere üç eşarp beğenmişlerdir. Paket yaptırıp ceplerine koymuşlar sonra da dışarıya çıkmışlar ve vitrini tetkik etmiye başlamışlardır. Mağaza sahibi bu yağlı ve hayırlı müşterilerin daha başka şeyler beğeneceklerini sanmış, fakat biraz sonra bunların uzaklaşmıya başladıklarını görünce arkalarından seslenmiş. bunlar tabanları kaldırmış, kaçmıya başlamışlardır. İkisi de yakayı ele vermişlerdir. Sultanahmet üçüncü ceza mahkemesi, dün bunların sorgularını yaptı. İkisi de hâdiseyi tamamen inkâr ediyorlar ve Hayri:

— Arkadaşım Vehbi bana eşarp satacaktı. biz pazarlık ederken mağaza sahibi bizim üstümüze geldi. Bunları kendisinden çaldığımızı sandı. Biz çalmadık. Dedi.

Hâkim ikisini de tevkif etti ve şahitlerin çağırılması için muhakemeyi başka bir güne bıraktı.

Müstehcen Film Gösterenler Adliyede

Polis iki gün evvel Sirkecide Kemalbey sinemasında müstehcen bir film gösterilirken cürmü meşhut yapmıştı. Sinema müsteciri Pertevle makinisti Alber müddeiumumiliğe verilmişlerdir. Sinema sahibi bu filmin gösterildiğinden kendisinin haberi bulunmadığını söylemiştir. Müddeiumumilik dün Emniyet müdürlüğünden yakalanan filmin de gönderilmesini istemiştir. Film geldikten sonra suçlular hakkında bir karar verilecektir.

MİŞNE TORA

Hayır cemiyeti âzalarına:

Yeni cemiyetler kanunu ahkâmına tevfikan nizamnamemizin tadili ve yeni idare heyetinin intihabı için 19-2-939 tarihine tesadüf eden pazar günü saat 10 da ve ekseriyet temin edilmediği takdirde 15 gün sonraya talikile 5/3/939 tarihine tesadüf eden pazar günü saat 10 da cemiyetimizin merkezi olan Beyoğlunda Yemenici sokağında 9 No. lu binada içtima edileceğinden cemiyetimize mensup azaların bu tarih ve saatlerde hazır bulunmaları rica olunur.

Mişne Tora heyeti idare reisi
İsak Niyego

KAYIP: Beşinci sınıfta iken mektepten ayrıldığımıza dair Şişli Terakki lisesinden 1935 senesi Birinciteşrininde aldığımız tasdiknameleri kaybettik. Lüzumuna mebni yenisini istiyeceğimizden eski tasdiknamelerin hükmü kalmadığını bildiririz. **Şişli, Küçükbahçe sokağı Selimzade apartımanı 9 No. da Nihal Davut Tokdemir ve Emel Davut Tokdemir.**

Sayın müşterilerimize
Sayın Bay;

İstimlâk dolayısile mağazamız bitişik zahireciler (İzmir) sokağına naklolumuştur. 30 senedenberi bizlere gösterdiğiniz emniyetin devamını rica ile derin saygılarımızı sunarız.

Singer saatleri deposu
Eminönü - İstanbul

Ankara Asliye Mahkemesi İkinci Hukuk Dairesinden:

939/41

İstanbul'da Halıcıoğlunda Yedek Subay Okulunda Askerlik hizmetini gören Nallıhan eski Müfettişi Kigılı İskender Oğlu Ekrem'e.

Ziraat Vekâleti namına hazine avukatı Recai Tüzmen tarafından mektep masrafı olan 593 lira 19 kuruşun % 9 faiz ve masarifi muhakeme ile birlikte tahsiline dair 939/41 numara altında açtığı alacak davasının icra kılınan muhakemesinde:

İkametgâhınıza gönderilen davetiye varakası ikametgâhınız meçhul olduğundan dolayı bilâ tebliğ iade edildiği ve Askeri Subay Okulundan ayrıldıktan sonra da ikametgâhınızı mahkemeye haber vermediğinizden ilânen tebligat icrasına karar verilmiş ve muhakeme günü de 27/2/939 pazartesi saat 10 a bırakılmış olduğundan vakti mezkûrda bizzat veya bilvekâle Ankara Asliye İkinci Hukuk Mahkemesinde hazır bulunmanız aksi halde hakkınızda gıyap kararı verileceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilânen tebliğ olunur. (480) (976)

Otomatik Ambalâj Makinesinde

Çalışmak üzere İnhisar sigara makinelerinde, Çikulata ambalâj makinelerinde çalışmış bir makiniste ihtiyaç vardır. Taliplerin Yeni Postane karşısında Kızılay hanı yanında 26 No. ya müracaatları.

Yarın Akşam
SARAY
Sineması
Fransız ve İngiliz Akdeniz Filolarının iştirakile çevrilmiş
AKDENİZ KORSANLARI
Büyük ve güzel Fransız Filmini takdim ediyor. Baş Rollerde:
PİERRE FRESNAY - NADİNE VOGEL
Halihazır vakayii musavver güzel mevzulu bir Film

Şehzadebası **Ferah Sinemada** Telefon 21359 **Bugün** 11 den itibaren Suvare 8.45 de
ŞARKICI HAYDUT
Yeni Kovboy artisti BOB BAKER tarafından heyecanlı büyük Amerikan Dramı
KADIN HIRSIZI
ANNİE DUCAUX - JÜLES BERRY
Aşkı, İçtimai Hissi, İbretâmiz Filmi.
Çarşamba, Perşembe, Cuma Tenzilâtlı Bayanlar günü ve geceleri
Gelecek Program

Bu akşam **TURAN** Tiyatrosunda
Ses Kraliçesi **HAMİYET YÜCESES** ve saz arkadaşları, **ERTUĞRUL SADİ TEK**
Heyeti temsiliyesi birlikte
KAYNANAM Vodvil 3 Perde
Fiatlarda zam yoktur. Tafsilât el ilânlarında. Tel: 22127

2 Büyük sinema
3 Büyük San'atkârın
2 Büyük eserini Oynuyor.
SENORİTA
JEANETTE MAC DONALD-NELSON EDDY
Aşk, Müzik, San'at, Dekor ve Rüya gibi douylmaz eser
ve: **KADIN**
(LORETTA YOUNG)
OYUNLARI
ALEMDAR
ve
MİLLÎ
Bugün

BUGÜN
İPEK ATEŞ ÇEMBERİ
Sinemasında
Sinemada gösterilmesi ve bugünün en büyük HÂDİSESİ olan
HEYECAN - FEDAKÂRLIK - VATANSEVEERLİK ve BÜYÜK BİR AŞK MACERASI
Ayrıca: **YENİ TÜRKİYE** ATATÜRK'ün Hususî hayatlarına dair tarihî ve ebedî sahneler
Amerikalı Rejisör tarafından en salâhiyetli bilgilerile filme alıp Amerika Cümhur Reisine takdim ettikleri Film.

İNSAN SİNEMADA
Büyük Vals
gibi guzel bir Film YALNIZ
MELEK Sinemasında bulunan yeni **WESTERN ELECTRİC MİRROFONİK makineleriyle**
Görüp - işidebilir. ve **İŞİTMELİDİR.**
Bugünden itibaren 3 ncü zafer **HAFTASI BAŞLIYOR**
DİKKAT: Suvareler için yerlerinizi evelden aldırınız. Tel: 40868

Deniz Levazım Satın Alma Komisyonu İlânları

M. M. V. Deniz merkez satınalma Komisyonundan:

1 — Tahmin edilen bedeli 100.000 lira olan iki adet romorkörün kapalı zarfla münakasası 17-2 939 tarihine rastlayan cuma günü saat 14 de Vekâlet binasında müteşekkil komisyonumuzda icra edilecektir.

2 — Beş lira bedel ile şartnamesi her gün komisyondan alınabilir.

3 — Münakasaya girmek istiyenlerin belli günde münakasa saatinden bir saat evveline kadar 6250 liralık ilk teminatı ve kanuni belgelerini havi kapalı teklif zarflarını makbuz mukabilinde komisyona vermeleri postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

★ (9492)

M. M. V. Deniz müsteşarlığından:

Deniz okurlarının tüysüz lâcivert şayak ve deniz eratının tüylü lâcivert şayak elbiselik kumaşları ile paltoluk tüylü kalın lâcivert şayak kumaşlarının evsaf ve tipi yeniden tetkik ve standarize edilecektir. Bu nevi kumaş imalâtı ile meşgul fabrika ve ticareti ile meşgul müteahhitlerin bir meteden aşağı olmamak üzere Ankarada Vekâlet binası içindeki deniz levazım şubesi müdürlüğüne ibraz ve teklif edecekleri kumaşların ayrı ayrı tetkik olunup bunlardan bir veya bir kaçının intihap olunarak buna göre standart bir kumaş kabul edileceğini ve bundan böyle deniz ordusu kumaş mübayaatının bu kumaş tip ve evsafı üzerinden yapılacağını ve taliplerin nümuneler ile birlikte en son 20/Şubat/939 tarihine kadar müracaatları lüzumunu bildiririm. (335) (696)

LÂLE
İSTANBUL'un EN BÜYÜK EN MODERN EN LÜKS SİNEMASI

Türk Maadin Şirketinden:

Şirketimizin hissedarları umumi heyeti Martın 23 üncü Persembe günü saat 15 - de şirketimizin idare merkezi olan Galatada, Kürekçilerde, Ahen ve Münih Hanının 4 üncü katında 1 ve 2 numaralı yazıhanede âdi surette toplanacaktır.

Vekâleten veya asaleten en az 100 hisseye sahip olanların hisse senetlerini içtima gününden bir hafta evvel şirketin idare merkezine teslim ile mukabilinde makbuz almaları rica olunur.

Müzakere Ruznamesi

1 — İdare Meclisinin ve murakıbın raporlarının okunması,

2 — Şirketin mevcudat defteri ile 1938 senesi bilânçosunun ve kâr ve zarar hesaplarının kabulü ile kârın tevzii hakkında karar ittihazı ve idare meclisi âzalarının ibrası,

3 — İdare Meclisi âzalarına verilecek aidat miktarının tesbiti,

4 — -939 senesi için bir murakıp tayini ile tahsisatının tesbiti,

5 — Şirket namına teferruğ edilecek maden ruhsatnamelerinin, imtiyazlarının, gayri menkul mallarının takrirlerini kabule mezun idare meclisi âzalarının tayini,

6 — Ticaret kanununun 323 ve 324 üncü maddeleri ahkâmına tevfikan idare meclisi âzasına mezuniyet ve müsaade itası.

DABKOVİÇ
ve Ski.
Vapur Acentalığı

«SCHULDT - ORİENT - LİNE»
Eşyayi ticariye nakli için seri posta:
SARK - GARP HATTI (Hamburg, Geremen, Anvers, Yunanistan, Türkiye Bulgaristan Romanya ve avdet.

Eşya tahliyesi için beklenen vapurlar.

Glucksburg vapuru 20 şubata doğru.

Duburg vapuru 15 şubata doğru.

Tahmil için beklenen vapurlardan:
DUBURG vapuru 15 Şubata doğru.
GLUCKSBUG vapuru 20 Şubata doğru.

H. PAJKURİC
Vapur Acentası

«ZETSKA PLOVİDBA A. D» de Kotor Balkan antantının ekonomik konferansında tesis edilen enternalkanik hat. Büyük lüks modern

"LOVCEN"

vapuru ile İstanbul, Köstence, Pire, Korfo, Arnavutluk, Dalmaçya sahili, Triyeste, Venedik ve Susak arasında muntazam posta.

Yolcu ve eşyayi ticariye alır.

Tenezzüh ve zevk seyahati için Müstesna fırsat.

KÖSTENCEYE

İlk posta 28 Şubat saat 14 de PİRE, KORFU, Arnavutluk Dalmaçya sahilleri, Venedik ve Triyesteye ilk posta 4 Mart saat 13 de.

Her nevi tafsilât için Galatada (Yolcu salonu karşısında) umumi acenteliğe: Telefon: 44708 ve bütün seyahat idarehanelerine müracaat.

RADYO

ANKARA RADYOSU
Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Türkiye Radyosu Ankara Radyosu
Dalga Uzunluğu

	1639 m.	183 Kcs.	120 Kw.
T. A. Q.	19,74 m.	15195 Kcs.	20 Kw.
T. A. P.	31,70 m.	9456 Kcs.	20 Kw.

Çarşamba, 15. 2. 1939

12,30 Program. 12,35 Türk müziği — Pl. 13 Memleket saat ayarı, ajans, meteoroloji haberleri. 13,10 14 Müzik (Riyaseticümhur Bandosu — Şef: İhsan Künçer), 1 —Mario Kosta (Marş) 2 — Delibes Koppelya balesinin polka ve mazurkası. 3 — Keler Bela (Şen İspanyol üvertürü. 4 — E. Kalmann (Çardaş prensesi operetinden potpuri).

18,30 Program. 18,35 Müzik (Cazbant - Çigan) Lantoş Orkestrası. 19,15 Türk müziği (İnce saz faslı) Celâl Tokses, Hakkı Derman, Eşref Kadri, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üfler (Mahur Faslı) 20 Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiyat) 20,15 Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Fahire Fersan, Refik Fersan, C. Çağla. Okuyanlar: Mustafa Çağlar, Semahat Özdenses. 1 — Kanuni Arif Bey Sultani yegâh peşrevi, 2 — Dede Efendi Sultani yegâh ağır semaisi (Nihan ettim.) 3 — Santuri Ethem Efendi yegâh şarkı (Güller açmış) 4 — Udi Ahmet Efendi yegâh şarkı (Yaradan öyle yaratmış ki) 5 Lem'inin yegâh (Andıkça geçen günleri). 6 — Mustafanın yegâh (Aşkın karanlık yolunda) 7 — Kanuni Arif Bey (Saz semaisi) 8 Mahmut II Zavil şarkı (Aldı aklımı bir gonce leb) 9—Leylâ Hanım Hüzzam şarkı (Ey sabahı hüsnü an) 10 — Faize Acem kürdi şarkı (Bir vefasız yâre düştüm) 11 — Saz semaisi. 21 Memleket saat ayarı. 21 Konuşma (Mizah saati) 21,10 Esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat) 21,30 Temsil (Sulh müjdecisi) Komedi (Yazan S. Behzat) 22 Müzik (küçük orkestra — Şef: Necip Aşkın), 1 — Johann Strauss Bin bir gece (Vals endigo) 2 — Golwyn Cambazlar (Fokst - trot) 3 — Komzak Viyana Aşkı (potpuriler) 4 — Lincke (Dans melodisi). 5 — Schmalstich Küpidon ve Prişe (Süiti) a) Yaklaşma. b) Aşk valsi c) Baş başa (Rumba) d) Gezinti e) Kavgacık ve barışma. 23 Müzik (caz bant) 23,45. 24 Son ajans haberleri ve yarınki program

SENFONİLER:

16,15 Prag: Mozartın eserlerinden senfoni.

HAFİF KONSERLER:

7,10 Berlin kısa dalgası: Neşeli musiki (Devamı), 7,15 Varşova: Leh musikisi, 16,45 Berlin kısa dalgası: Neşeli plâklar, 17,10 Brüno: Stüdyo orkestrası, 17,45 Berlin kısa dalgası: İşsonu konseri (19,10: Decamı), 18,45 Berlin kısa dalgası: Gitar. lauta ve keman musikisi, 19 Hamburg: Yeni musiki (Richard Trunk), 19 Königsberg: Akşam musikisi, 19,25 Prag: Karışık musikili neşriyat, 20 Stutgart: Yeni musiki konseri, 20 Varşova: Viyana musikisi, 20 Hamburg: Eğlenceli musiki, 20, 15 Peşte: Çigan orkestrası, 20,25 Prag: Askeri bando, 21,40 Breslau: Silezya musikisi, 21,40 Peşte: Leh musikisi, 22 Viyana: Bando müzika, 22 Breslau: Dans ve hafif havalar, 23,30 Muhtelif Alman postaları: Eğlenceli musiki, 23,30 Viyana: Viyana musikisi, 23,30 Hamburg: Portekiz halk musikisi.

OPERALAR, OPERETLER:

20,15 Sofya: Puccininin (Madam Butterfly) operası, 22 Milâno: (Fiesto Arlechino) operası, 22 Roma: (Madame Tebe) isimli opera, 22.10 Bratislâva: Weber'in eserlerinden, 22 Lille: Wagner'in (Walküre) operası.

ODA MUSİKİSİ:

17,35 Varşova: Yaylı sazlar kuarteti. 23 Peşte: Caz triyosu.

RESİTALLER:

17,15 Berlin kısa dalgası: Piyano sonatları (Beethoven), 18,45 Peşte: Düğün havaları, 19 Ostrava: Dağcı şarkıları, 19,40 Ostrava: Armonik musikisi, 22 Varşova: Chopin'in eserlerinden piyano resitali, 22,15 Königsberg: Zimbal musikisi.

DANS MUSİKİSİ:

20: Stutgart, 20,30: Berlin kısa dalgası, 22,15: Kolonya, 23: Varşova, 23,35: Königsberg.

Komünistlik Suçluları

Dün ağır ceza mahkemesinde komünistlik tahrikâtı yaptıkları iddia olunan Ali Ferruh, Mehmet, Mustafa, Conka Ali, Mavro, Mustafa, Hristo, Reşat, Halit İrgat, Ahmet ve Hasanın muhakemelerine gizli olarak devam edildi. Muhakeme geçen celsesinde ehli vukuf tetkikatının ikmali ve suçlulardan Recep oğlu Alinin Rusyada mahkûmiyeti olup olmadığının sorulması için kalmıştı. Dün de şahitlerin çağırılması için tehir edildi.

HALKEVLERİNDE

KONFERANS

Eminönü Halkevinden:

14-2-939 Salı akşamı saat (20,30) da Evimizin Cağaloğlundaki merkez salonunda Tarih Doçenti Bay Mükremin Halil tarafından (Anadolu Selçukları) mevzulu

TAN

Gündelik Gazete

TAN'ın hedefi: Haberde, fikirde, herşeyde temiz, dürüst, samimi olmak, karlın gazetesi olmıya çalışmaktır.

ABONE BEDELİ

Türkiye		Ecnebi
1400 Kr.	1 Sene	2800 Kr.
750 »	6 Ay	1500 »
400 »	3 Ay	800 »
150 »	1 Ay	300 »

Milletlerarası posta ittihadına dahil olmıyan memleketler için abone bedeli müddet sırasiyle 30, 16, 9, 3,5 liradır. Abone bedeli peşindir: Adres değiştirmek 25 kuruştur. Cevap için mektuplar 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

Biz Vazifemizi Yaptık, O Kadar

Bir yabancının babanıza karşı suikast yapmağa hazırlandığını haber aldığınız zaman ne yaparsınız? Derhal babanıza koşar, kendisini hazırlanan suikastten haberdar edersiniz. Bu sizin evlâtlık, ve insanlık vazifenizdir.

Biz de vatanımıza göz koyan bir yabancının hazırladığı plânı bulduk. Bu plân son zamanlarda Romada İtalyanın propaganda nazırı tarafından neşredilen La Diffezia Della Razza ismindeki gazetesinde çıkan, ve Türkiyeyi de siyaha boyayan yeni Roma imparatorluğuna ait bir haritadır. Bunu görünce bir Türk olarak bize düşen vazife milleti ve hükümeti bundan haberdar etmekti. Bu vazifemizi yaptık. Bunu yaparken de hislerimize mağlûp olmamağa, sesimizi fazla yükseltmemeğe, sadece bu hâdiseyi izaha çalıştık.

Şimdi bu neşriyat üzerine İstanbul gazeteleri arasında bir münakaşa başlamış bulunuyor. Biz bu münakaşalara karışmağa lüzum görmüyor ve bu münasebetle hakkımızda söylenen sözlere kendimizi muhatap telâkki bize haberi vermekle vazifemizi yaptık, o kadar. Ondan ötesi artık bizi alâkadar etmez.

★

Et Niçin Yükseliyor ?

Et fiyatları son günlerde yeniden yükseldi.

Zaten narh konmuş olmasına rağmen, et belediyenin koyduğu fiyattan satılmıyordu. Ya kasaplar, kendi tanıdık müşterilerine hakikati söyliyerek yüksek fiyat alıyor, yahut narh fiyatına satmağa mecbur olduğu kimselerin etlerine bir çok sakatlar koymağa mecbur oluyordu. Demek ki konulan narh fiyatı hakikate ve vaziyete uymuyordu.

O halde hakikati görmek ve ona göre tedbir almak lâzım geliyordu. Hakikat nedir? Niçin et pahalıdır.

Toptancılara sorarsanız size bir çok sebebler sayarlar. Biz de et meselesi hakkında verdiğimiz izahat ile ortaya bir çok sebebler döktük.

Bizce et meselesini kökünden halletmedikçe bu davanın önünü almak mümkün olmayacaktır. Bu davayı halletmek üzere ortaya çıkan Ziraat Kurumunun şimdilik pek zayıf olduğu, ötedenberi bu işte pişmiş müesses menfaat sahipleriyle boy ölçüşemiyecek derecede bulunduğu anlaşılmaktadır. Burada bulundurulacak bir iki memurla bu dava halledilemez.

Bizce Ziraat Kurumu, belediye ile birleşerek, bu işe ciddî surette el koymalı ve ortada dönen oyunlara bir nihayet verecek şekilde ortaya kuvvetli çıkmalıdır.

Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğünün Bir Tebliği

Ankara, 14 (Tan Muhabirinden) — Beden Terbiyesi umumî müdürü mevcudu beş yüzden fazla bulunan resmî ve hususî müesseselere gönderdiği bir tezkere ile Beden Terbiyesi kanununun hükümlerine uygun bir şekilde klüp açılmasını, kapalı ve açık spor yerleri vücude getirilmesini istemiştir. Bu arada Vekâletlere de ayni tezkere gönderilmiştir.

MASA BASI KANUNLARI

"İnkılâba uygun kanunlar, başka memleketler için yapılan kanunların hazır esvap gibi kopyası olmamalı, masa başında yapılmamalıdır. Türk milleti, ihtiyaca uygun kanunlarla neler başaramaz?"

YAZAN:
Ahmet Emin Yalman

Karakaplı kitap âleminin, hakiki hayatın canlı gidişini cansız usuller içine hapsetmek için kullandığı en büyük vasıta, bir kısım masa başı kanunlarıdır

Bir kanundan asıl maksat şu gibi şeylerdir: Devletin hedef tuttuğu gaye ve vazifeleri en kestirme ve zahmetsiz şekilde tahakkuk ettirmek, devlet makinesinin işleyişini ve halkın hareket ve münasebetlerini o gayelere uygun bir halde bulundurmak, vazifeleri tayin etmek, hakları korumak için kaideler, emirler, yasaklar koymak...

Bunların sayesinde yarın hesap kabul eder bir hale gelir, ölçüsüz, keyfî hareketlerin önüne geçilir, umumi hayatı ihtiyaca göre inkişaf eder.

Kanunun tabiî mekanizması şöyle olmalıdır: Ortalıkta hüküm süren bir takım vasatî şarlar ve ihtiyaçlar var. Bunlara filân gayeye göre düzen koymak lâzım... İlk adım, mevcut şartları iyice araştırarak hareket noktası yapmaktır. Bundan sonra en lüzumlu kaideler, az yer tutacak, en küçük bir inkişaf karşısında hükümsüz bir hale düşmiyecek, umumî hayatın serbest akışına engel olmıyacak şekilde yapılmalıdır. Bir kanunun ömrü için zaman haddi kurmıya imkân yoktur. Fakat muvakkat bir işe mahsus olmıyan, umumî münasebetlere düzen koyan bir kanunda herhalde normal bir yaşama kabiliyeti farzetmek [illegible] se ve hakikî hayatın icaplarından uzaksa asıl vazifesi yapılmamış kalır. Yani yarının hesaplarını aydınlatmak ihtiyacı bakımından bir cemiyet unsuru değil, aksine olarak bir emniyetsizlik kaynağı olur.

Bir memleketin muhtelif kanunları yani sürat ve ölçüde inkişaf geçirmemişse, memleket içindeki şart ve ihtiyaçlar bir tek vasatî şeklinde ifade kabul etmiyorsa böyle bir memleket için umumî kanunlar kabul etmek, kendi kendimizi aldatmak, geri kalan yerleri hususî bir inkişaftan mahrum etmek, ileri sahaları gelirlere ayak uydurmıya mecbur etmektir. Ayni yol üzerinde hem kağnı, hem de otomobil işlerse o yol üzerindeki vasatî sürat otomobilden ziyade kağnıya yakın kalır.

Bir memleketin hiç şüphe yok ki bir tek millî kanunu olur. Fakat kanunun mevcut diye farzettiği şart ve ihtiyaçlara henüz varmıyan kısımlar için hususî kanunlar yapılır. Oradaki vatandaşlar, muayyen bir inkişaf seviyesine çıkıncıya kadar kendi muhitlerinin icabına göre idare edilir. Kendileri hakkında âdeta hususî bir yardım devresi kurulur. Mevzii şartlar, bu tedbirler sayesinde memleket için vasatî diye kabul edilen seviyeye uyar bir hale gelince hususî kanunlar kaldırılır, memleketin umumî kanunları hüküm sürmiye başlar.

Anglo Sakson memleketlerinde bu zaruret açıktan açığa kabul edilmiştir. Bugün Amerika Birleşik hükûmetleri arasına geçen bir takım hükûmetler vardır ki yakın bir zamana kadar federal hükûmetin idaresi altında hususî bir saha muamelesi görmüşlerdir. Kendilerinden bir takım vatandaşlık vazifeleri beklenmemiş, bir takım siyasî hakları muallâkta kalmış, umumî münasebetleri kendi ihtiyaçlarına uygun bir şekilde idare edilmiştir. Fakat usulmuştur ki hususî sahalar, en kısa zamanda Birleşik hükûmetler zümresine tam ve müsavi hakla katılabilmiştir.

Bizde taraf taraf umumî müfettişlik teşkilâtı yapılması ve Tunceli hakkında hususi bir kanun kabul edilmesi, geri kalmış sahalar hakkında hususî tedbirlere ihtiyaç duyulduğuna delildir. Fakat bu ihtiyacın icapları sonuna kadar yerine getirilmemiştir.

Vaziyeti olduğu gibi görmekten çekinmiyelim:

Bizim nesillerce fena idare edilmiş, nakliye sistemi ve temas imkânları itibariyle bir millî kül haline gelememiş bir memketimiz var ki başka başka kısımları muhtelif âmillerin tesirlerine bambaşka bir şekilde maruz kalmıştır. Bu memleketin bir tarafında en yüksek şekilde bir modern ruh inkişaf etmiş, diğer köşelerinde en iptidaî bir feodal hayatın şartları ve icapları devam etmiştir.

Bu iki kutpu müsavi derecede hesaba katacak bir vasıta tasavvur etmiye imkân yoktu. Bunun için nesillere müddet kanunlarımız, memleketin hakiki şartlarını hareket noktası diye kabul etmemişlerdir. Bu kanunlar, ya başka memleketlerin kanunlarını kısmen tercüme suretile memleketin ihtiyaçlarına tamamiyle uzak ve yabancı bir şekilde vücude getirilmiştir veyahut hayali geniş kırtasiyeci dimağlar masa başına geçmişler ve en uzak ihtimalleri bile düşünmek ve her pürüze çare bulmak iddiasiyle kâğıt üzerinde kendilerince dört başı maur eserler yaratmıya kalkışmışlardır.

Böyle kanunların neticeleri kanun mefhumundan beklenen neticelere tamamiyle aykırı çıkmıştır. Kanunların dayandığı umumî prensipler, şaşmaz birer ölçü olmak lâzım gelirken, sayısız hususî kanunlarla bu umumî prensip[illegible] karşı istisnalar yaratılmış prensibin ruhu bu surette hiçe indirilmiştir.

Bu vaziyet karşısında bir memurun prensibi bellemesi kâfi gelmez. Birbirini bozan istisnaları da bellemesi lâzımdır ki böyle bir işin içinden çıkabilecek dimağ yoktur.

Bundan başka kanunlar hakiki ihtiyaçları hareket noktası diye ele almadığı ve en küçük teferruata gittiği için hakiki hayat, bunların içine sığmamış, yer yer taşmıştır. Bunun üzerine tefsirler den, tâdillerden, zeyillerden, eklerden ibaret dağınık ve sisli bir âlem vücude getirilmiştir.

Bunlara rağmen bile kanunun hayata uyamadığı yerlerde şer'i hilelere mahsus karışık yollara gidilmiş, kanunun asıl ruhu çiğnenmiştir.

Memurun, vatandaşın her kanunu bildiği farzedilir. Bugünkü kanun âlemi için bir iddiaya imkân yoktur. Orta çağların akla sığmıyan, esrarlı bilgi sahalarına nasıl bir takım tefsirciler hâkimse karakaplı kitap dünyasının devam ettirdiği bir takım kanun şekilleri de, böylece içinden çıkılmaz bir âlemdir.

Türk inkılâbına uygun kanunlar, başka memleketler için yapılan kanunların hazır esvap gibi kopyası olmamalıdır. Masa başında yapılmamalıdır. Memleketin vasati şartlarını hareket noktası bilmelidir. Bu şartlara henüz aykırı kalan yerler için hususî ve muvakkat kanunlar yapılmalıdır. Kanunlar, en zarurî umumi esaslar kurmakla iktifa etmeli, hayatın iptidadan tahkim kabul etmiyen ihtimallerile alâkası olan tatbik ve takdir meselelerini salâhiyetli dairelere emniyet etmelidir.

Kırtasiyecilik zihniyeti ile yapılan kanunlar, umumî hayatın akmasını kolaylaştıracak birer mecra değildir. İnikşaf yolu üstünde kurulmuş engellerdir. Yeni kıymetler yaratmak için kullanacağımız taze enerjilerin büyük bir kısmını bu engelleri aşabilmek için kullanıyoruz.

Bütün bu engellere rağmen bugünkü neticelere varabildiğimize göre, ihtiyaca uygun rasyonel ve basit kanunlarla Türk milletinin neler başarabileceğini düşünmek, çok ferahlı bir seydir.

MİLLİYETPERVER FRANKOYA:

YAZAN:
NACİ SADULLAH

Hayatının en mesut dakikası: İspanya üzerine İtalyan bayrağını çektiği gün

Sayın general,

Eğer son gelen havadislere inanmak lâzım gelirse, iki buçuk yıldır peşinden koştuğunuz zafere kavuşacağınız günler hayli yaklaşmış bulunuyormuş. Bu zafere kavuştuğunuz takdirde, bütün beşeriyetin tanıdığı hüviyetinizi, resmen tanımıyan otorite de kalmıyacak.

Bu sizin hakkınızdır: Siz, kendinizi bütün dünya otoritelerine tanıtabilmek uğrunda, tam iki buçuk yıl uğraştınız.

Fakat bana sorarsanız, sizin için unutulmak, tanınmaktan çok daha zor, hattâ imkânsız olacak.

Tanınmıyacak hale girmiş memleketin tanınmış generali!...

Zaman size, peşinden koştuğunuz şöhretin, umduğunuz kadar lezzetli olmıyacağını gösterecektir sanırım. Çünkü bütün dünya otoritelerinin resmen tanıyacakları hüviyetinizi, bütün dünya insanları hiç te iyi tanımıyorlar.

Ve bütün dünya otoriteleri tarafından resmen tanınmanın lezzetli gururu, size, bütün dünya insanları tarafından fena tanınmanın azabını, unutturamıyacaktır. Ve siz, kendinizi tanıtmaya olduğu kadar, kendinizi unutturmıya da çalışmak ihtiyacını duyacaksınız.

Fakat hayat size, unutulmanın, tanınmaktan daha büyük bir mazhariyet olduğunu da isbat edecek: Beşeriyet sizi, unutulmak ümidinden, unutulmak tesellisinden ebediyen mahrum bırakacak.

Eğer dünyada sizi milliyetperver tanıyanlar türerse emin olun ki benim gibi birçok kimseler, milliyete düşman kesileceklerdir. Çünkü bir millet için, milliyet düşmanlığı bile, sizin milliyetperverliğiniz kadar tehlikeli değildir.

Açlarla, çıplaklarla, kucaklarında çocuklarile süngülenmiş analarla, ve daha analarının karnındayken bıçaklanmış yavrularla...

Birer cihanşümul mamureyken, yanmış, yıkılmış, ve birer cihanşümul harabe haline girmiş şehirlerle, kasabalarla, köylerle, mahallelerle, sokaklarla dolu olan İspanyayı tasvire yeltenmek, kalbimin de, kafamın da harcı değil. Çünkü iki buçuk yıldır size bütün dünyanın isyanını duyurmıya çalışmış olan parlak kafalar, ve duygulu yürekler, beni beceriksiz bir kâtip bırakacak kadar sanatkârdırlar.

Düşmanlarınız, insanlara ölümü sevdirecek kadar güzel dövüştüler. Eğer zaferiniz tahakkuk ederse, inanın ki onlar, insanları mağlûbiyete imrendirecek kadar güzel yenilmiş olacaklardır. Ve aç karınlarını kurşunla doyurarak, çırçıplak göğüslerini barut ateşle ısıtarak dövüşmüş olan düşmanlarınızın kahramanca mağlûbiyeti, size hiçbir zaman, zaferin, o mestedici gururunu, lezzetini, iftiharını tattıramıyacak! Bu zaferi kazanırsanız, içinde bulunacağınız kanlı viraneyi teftişe çıkacaksınız. O zaman, adım başında ayağınıza takılacak olan ölülerin açık kalmış gözlerine dikkatle bakın. Göreceksiniz ki, ölülerin gözlerinde bile yaşıyan iman, sizin için yıkılmış İspanyanın ürpertici manzarasından çok daha korkunçtur! Çünkü öldüremediğiniz o imanı görünce inanacaksınız ki, zaferinizin iğreti tahtı, sönmez bir volkanın kraterine kurulmuştur. Henüz yıkayamadığınız kanlı elinizi sıkmayışımı mazur görün. Tali sizi, bu zaferinizden daha acı mağlûbiyetlerden korusun sayın general!

FIKRALAR

Yardımların Yarası

Yazan : Şükûfe Nih

Gazetelerde sık sık yardım K rumları tarafından himaye ren çocukların grup halinde resi rini görürüm. Bu yavrular, yeni se, yeni ayakkabı giymenin; ya da sıcak bir çorba içmenin sevinle masum bakışlarını apareye aç gülümserler. Bu gülümsemelerde sadüfün kendilerinden esirgediği bii hakları arasıra bulmanın d minneti gizli gibidir. İşte bugün bir gazetede bunlardan bir tablo rüyor ve altında da şu satırları o yorum:

"... Kazası Esirgeme Kuru menfaatine bir balo tertip edil ve temiz bir muhit içinde sabaha dar çok eğlenilmiştir. Balo hası fakir ve kimsesiz çocukların yard mına sarfedilerek fakir çocuklar vindirilmiştir. Gönderilen resim, vindirilen yavruları göstermekdir.„

Hayır cemiyetleri, kurumları sik olmasınlar kimsesiz, fakir yavrı düşünüyor, onları korumak ç çalışıyorlar. Lâkin, bunu dünyaya lân etmek neden?

Zavallı, masum ve tesadüfün d besine kurban olan bu yavruları a kadaşları arasında teşhir, neden?

Fakir olmak ayıp değil, amı hepimizin gönlünde "izzetinefis„ nilen bir ince nokta var; koruyuc larımız, hayırkârlıklarını ve vaz lerini yaptıklarını isbat için bizi hire kalkarlarsa verdikleri lokma ğazımızda kalarak bizi boğar..

Parası olanlar bir balo gecesi de sabaha kadar eğlenmişler ve nun sadakasını da eğlenmek de yaşamak için kuru ekmeği bile mayanlara uzatmışlar... Onlar eksik olmasınlar; başka türlü n olur?

Hayır işlemek bile bir meni karşılığıdır! Lâkin, eğlenenlerin dakası ile beslenen bu yavrucak büyüyünce, akılları erince her tü vesileyle karşılarına çıkabilecek lan bu korunma - koruyan el şefk bir cemiyetin eli de olsa - meselc acı bir şekilde yaralanmayacak mı?

Yahut, bu yardım görme alışkı lığı, onlarda "izzetinefis„ denilen yük kıymetin kaybolmasına sebep mayacak mı?

Vaktiyle bir mektepte acı vaka ile karşılaşmıştım: Paralı, mek yiyen talebe, yemekhaneden tıktan sonra parasız, yemeksiz tal beyi çağırıyorlar, onlara artan y mekleri veriyorlardı. Zavallı yavı lar ilk günlerde bu lûtfa isyan e mişler; bir sırada oturup çalıştıkla seviştikleri arkadaşlardan arta kal yemekleri yemektense, yemek va kitleri ortadan kaybolarak aç kal mayı tercih etmişler; lâkin zam geçtikçe, sıcak bir yemek yemek i tiyacı üstün gelmiş ve yemekhane gitmeğe razı olmuşlardı.. Bu kadar kalsa, iyi, ilk günlerde o kadar ma rur, izzetinefsini korumak için açlı razı olan genç çocuklar, aradan k kaç ay daha geçince, zengin talebe nin çıkmasını beklerken artık ye mekhanenin kapısına koşuşarak ge miye; daha evvel girebilmek için b birlerini iterek, gülüşerek içeriye h cuma başlamışlardı.

İşte, bir lokma ekmek için mah vettiklerimiz!... İşte cemiyetin dü şüncesizlikleri; usulsüzlikleri...

Mekteplerde, hayır cemiyetleri de koruduğumuz yavruları iftih makamında teşhir etmek şöyle du sun onların henüz inkişaf etmemiş lan izzetinefis duygularını mahvet memek için bu yardımları doğruda ailelerine yapmalı; çocuklarının y yecek ve giyeceğini, kendileri yap yorlarmış gibi, onlar temin etmeli.

Maddemizi tamir ederken mane viyetimizin yaralanmamasına dikka edelim. Bir cemiyetin yüksek insan lar yaratabilmesi için buna mutlak ehemmiyet verilmek lâzımdır.

SPOR

Arayan Ya Mevlâsını Bulur, Ya Belâsını

Alman Boksörü Şimeling Taliini Denemek Için Amerikaya Gitti

Yazan: Eşref Şefik

Amerikalı spora sermayesini yatırırken merhametini kalın bir kasaya kilitler. Amerikalı organizatör için mücadele sporlarının heyecanını arttıracak her türlü tesadüf, her nevi kaza ve belâ makbuldür.

Bir boksörün daha ziyade şöhret bulması için rakibini bir yumrukta öbür dünyaya yollamasını için için istemeyen organizatörü yeni dünyada fenerle aramak lâzımdır.

Eski cihan şampiyonu Dempsey şöhretinin en yüksek mertebesine, Billi Brenov isminde genç hasmının gafasını çatlatıp öldüren yumruğunu vurduktan sonra erişmişti. Billi Brenov hastahanede can verirken Demseyin organizatörü iki ay sonra yapacağı maçtan ve temin edeceği büyük hasılattan bahsediyordu.

Yeni cihan şampiyonu zenci Coe Luvizin fiyatı Alman boksörü Şimeling'in belkemiğini kırdığı günden beri iki misline çıktı.

Kazalı ve belâlı müsabakaların seyirciler üstünde derin tesirler bıraktığı malûmdur.

Yaz mevsimi yaklaşıyor. Amerikada mücadele sporlarına konan sermayenin şahlanması haziran, temmuz ve ağustos aylarına tesadüf eder. Çünkü o aylarda açık hava müsabakaları yapılır. Yağmur, fırtına gibi müşküller az olur. Yani maçın tehiri yüzünden boksörlere ve saha sahiplerine binlerce dolarlık tazminat vermek ihtimalleri hafifleşir. Kapalı salonlarda yapılması mümkün olmayan seyirci rekoru temin edilebilir. Velhasıl yaz mevsimi organizatörlerin cihan şampiyonlarından gözledikleri büyük bayramdır.

Bugün temaşası çok değerli görülen bir zenci boksör meydana çıkmıştır. Amerikalı organizatör harıl harıl reklâm ettiği zencinin en yüksek kazanç vasıtası olmasını tabiatiyle istiyor. Fakat zenci yüzünden halkın parasını sızdırabilmek için lâzım olan esaslı şartlardan biri ortadan kalkmıştır.

Coe Luviz'e lâyık, ahaliyi hıza getirecek kıratta bir hasım bulamamak vaziyeti meydana çıkmıştır.

Son zamanda ortada zenciye rakip gibi görünen ağır sikletlerden hiç birinin boks meraklılarını alevlendiremiyeceği düşünülüyor. Ahalinin haleti ruhiyesiyle lâstik top gibi oynamağa alışmış olan organizatörler buna bir çare düşünüyorlar. Siyah kaplana bir rakip icat etmek mecburiyetinde olan Amerikalılar kurban olarak Alman Şimeling'i seçtiler galiba...

Okuyucuların tabii hatırlarından çıkmamıştır; Coe Luviz'in ilk karşılaşmaları Amerikayı altüst edecek şekilde neticelenmişti, Herkes zencinin galebesini beklerken Alman on ikinci devrede zenciyi yere serdi.

İkinci müsabaka büyük bir merak havası içinde hazırlandı. İkinci müsabakada yine Almanın galebesi beklenirken o sefer de zenci hasmını mahvetti. Belkemiğini catlatacak şekilde dövüştü.

O iki müsabakanın da heyecanlı ve kazalı neticelenmek yüzünden ahalide derin bir tesir bıraktığını hesaplayan Amerikan sermayesi üçüncü müsabakayı tertip etmek istiyor.

Almanı bu maksada yanaştırmak üzere Amerikaya çağırdılar. Dolarların yeşil gözlerine dayanamayan Şimeling arzusile kendini bekliyen akıbete doğru yola çıktı.

Yaza kadar ihtimal Almana bir iki müsabaka kazandıracaklardır. Bu suretle üçüncü müsabakanın hızı arttırılmış olacaktır. Eğer üçüncü müsabakada bazı para sebebleri rol oynamazsa, Şimeling'in işi bu defa daha feci olur sanırım.

İkinci dövüşte belkemiğini çatlatarak kurtulabilen Alman ihtimal bu üçüncü vuruşmada hayatını güç kurtaracaktır.

Bir söz vardır "arayan ya mevlâsını ya belâsını bulur,, derler. Bana öyle geliyor ki, bugünkü Coe Luvizle beli kırıldığı günden daha ihtiyarlamış olan Alman dövüşürse, mevlâsını bulmazsa belâsını behmehal bulur.

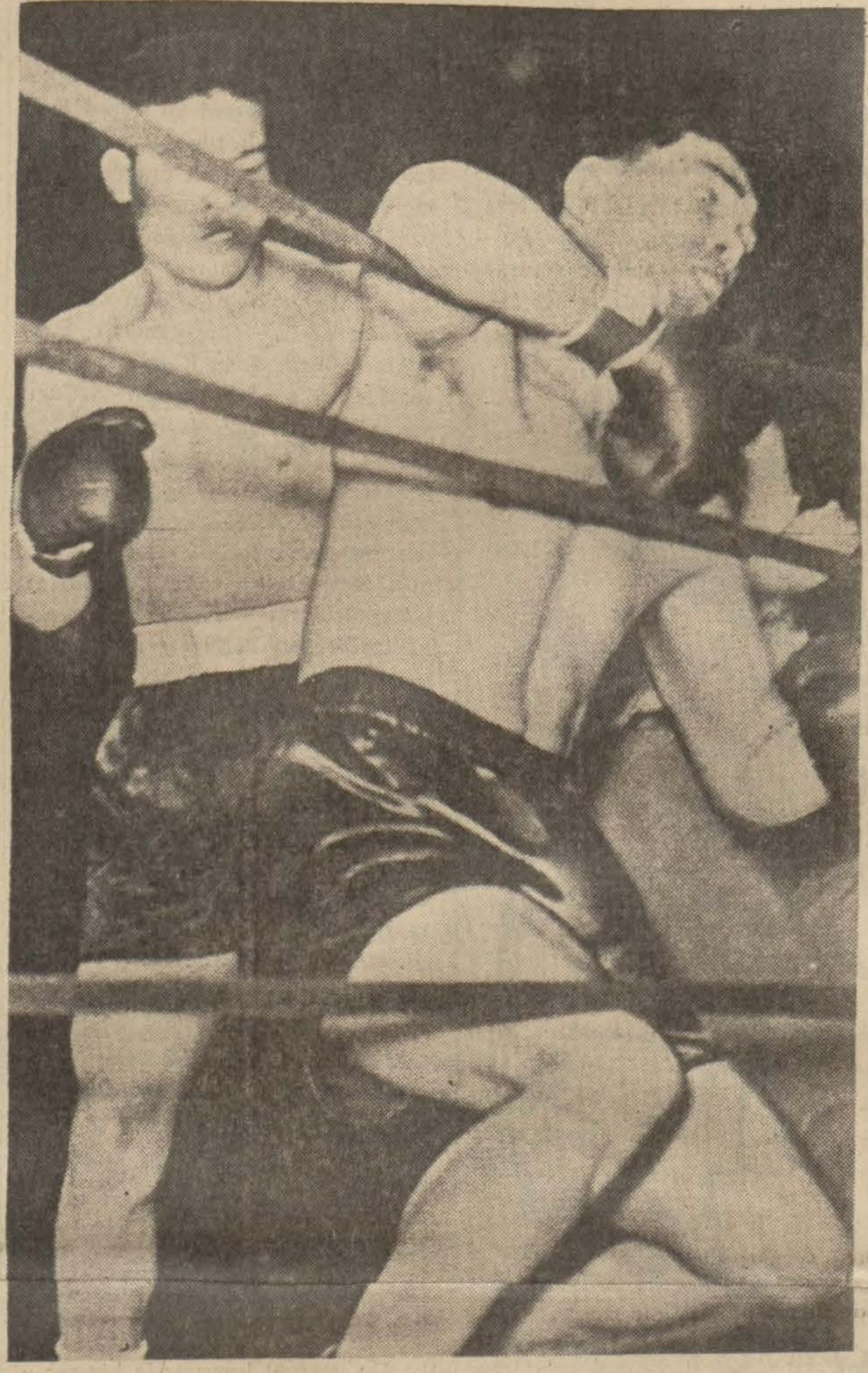

Alman ikinci dövüşünde siyah kaplanın önünde mum gibi böyle erimişti..

Güreşçiler Ankarada Toplanıyor

Avrupa şampiyonasına hazırlık olmak üzere Ankarada kurulan güreş kampına bundan evvel Çoban Mehmet, büyük Mustafa davet edilmişler ve gitmişlerdi.

Dün de millî takım güreşçilerinden Adnan ve Kenan kampa girmek üzere Ankaraya gitmişlerdir.

Öğrendiğimize göre millî takım güreşçilerinden Yaşar, Saim, Yusuf Arslan bu kampa iştirak ettirilmiyeceklerdir. Bu hususta bazı idarî sebebler ileri sürülmektedir.

Bölgedeki Kayıtlar Silinecek

İstanbul bölgesinde eski tescile göre kayit muamelesi yedi bini aşarken yeni tescilden sonra bütün klüpler tarafından kaydettirilen faal aza adedi ancak bin beş yüz kişi kadardır.

Genel Direktörlük İstanbul bölgesine verdiği bir emirle yeni tescil edilenler haricinde kalan bilûmum müseccel azanın kayitlerinin iptal edilmesini bölgesine bildirmiştir.

Bu emre göre bir klüp tarafından yeniden tescil edilmemiş olanlar herhangi bir klübe müddet beklemeden girebileceklerdir.

Fenerbahçe Güneş Maçına Itiraz Etmiştir

Fenerbahçe spor klübünün Güneş-Fenerbahçe maçının neticesine itirazla bir puvanlarının geri verilmesi hususunda futbol federasyonuna müracaatte bulunduklarını evvelâ bir haber olarak yazmış ve dün de bu itirazlarının halen tatbik edilmekte olan Türk spor kurumu nizamnamesine göre çürütmenin imkânsız olduğunu kaydetmiştik.

Dünkü Akşam refikimiz, gazetemizde çıkan bu havadisin yaptıkları tahkikatta doğru olmadığını ve bu husustaki neşriyatın hayretle karşılandığını yazmaktadır.

Bu vaziyet karşısında verdiğimiz haberin doğruluğunu isbat etmek mecburiyetinde kaldık.

Bundan dört beş gün evvel İstanbul Beden Terbiyesi Direktörlüğü merkezinde Fenerbahçe klübü idarecisi Bay Şakir Beşe mıntakanın salâhiyettar erkânı önünde Güneş -Fenerbahçe maçı neticesine itirazda bulunduklarını, bir puvanlarının verilmesi icabettiğini, esasen futbol federasyonunun yaptıklar ıitiraza müsbet veya menfi bir cevap vermediğini, Ankarada bulunan murahhasları vasıtasiyle yaptıklar tahkikatta federasyonun bu meseleyi F. İ. F. A. dan sormağa karar verdiğini öğrendiklerini bizzat söylemiştir.

Akşam refikimizin bu yazısı üzerine dün ayrıca Fenerbahçe klübü idare heyetinden bir zatla da görüştük. Bize şunları söyledi:

"— Biz bu itirazı yaptık ve bugüne kadar da müsbet veya menfi bir cevap almadık. Yazdığınız haber doğrudur.,, dedi.

Gazetelerle ŞAKALAR

Hafif Neşriyat

Yazan: Naci Sadullah

Türk toprağına göz dikenler vardır da, en büyük ve en ciddî gazetelerimiz niçin susarlar? Yoksa "Cumhuriyet", "Son Posta,, gazeteleri Faşist midirler, ve yabancı bir devletin emellerine mi hizmet ederler?,,

★

Yukariki sualleri, dünkü "Cümhuriyet,, gazetesinde okudum; "Cümhuriyet,, gazetesinin, içine Türk topraklarını da alan Roma imparatorluğu haritasından bahsetmemesini gören okuyucular, kendi kendilerine yukarki sualleri soracaklarmış.

"Cümhuriyet,, gazetesinin bu tahmini, bende evvelâ hayret uyandırdı:

Çünkü şu günlerde ben, hiç kimsenin; "Cümhuriyet,, gazetesinin Faşist olduğundan şüphe ettiğini duymadım.

Sonra yine bu arkadaşın, kendisini "Türkiyenin en büyük, gazetesi,, sanışına da şaştım :

Florinalı Nâzımın zavallı başındaki gülünç kırallık tacı, bu kabil büyüklüğün iddialarına kalkışmasının cezasıydı:

Bu gidişle, bu refikimiz de ayni cezaya uğrayacak gibi görünüyorlar.

Faşistliğinden şüphe olunduğunu sanan evhamlı refikimiz, nedense, kendisini müdafaa etmek lüzumunu duymuş.

Sayın refikimiz, kendi hakkında beslenen şüphelerin kokusunu benden daha isabetle anlayabilecek mevkide bulunduğu için, bu tahminlerinde yanıldığını iddiaya kalkışamam Bu itibarla, refikimiz, sadece kendisini müdafaa ile iktifa etseydi:

"— Hakkıdır!,, deyip geçecektim.

Fakat refikimiz, kendi müdafaası ... refikimize, bizim neşriyatımıza taarruza da kalkışıyor. Bu maksatla: "Hafif neşriyat,, başlıklı bir yazı yazmış: Gûya, refikimiz yazıyı, Ankaradan telefonla almış. Ankaradan, telefonla bildirdiği iddia olunan bu haberlere inanmak lâzım gelirse, bizim neşriyatımız, Ankarada fena bir tesir uyandırmış.

Neşriyatımız, hakikaten Ankarada "hafif,, görülmüş olabilir:

Çünkü, Türk topraklarına göz koyanlara karşı, daha "ağır,, bir lisan kullanmamız lâzımdı.

Biz buna rağmen, soğuk kanlı davranmayı tercih ettik.

Fakat refikimiz unutuyor ki, neşriyatımız menfi bir tesir uyandırırsa, Devlet edindiği intibaı, "Cümhuriyet,, refikimizden çok evvel bize bildirir!

Cumhuriyet gazetesi, İtalyanın topraklarımızda gözü olmadığını da yazıyor.

Bizim, neşriyat yaparken, büyük bir sabırsızlıkla beklediğimiz ve istediğimiz netice, çok katî bir lisanla tekzip edilmekti: Fakat resmî ve temsilî bir sıfatı olmayan "Cumhuriyet,, gazetesi tarafından değil, doğrudan doğruya alâkadarları tarafından! Çünkü "Cumhuriyet,, in Romayı müdafaa etmesi, halen mer'i olan avukatlık kanununun ahkâmına uymaz.

"'Cumhuriyet,, refikimizin bize taarruz eden sütununun serlevhası da şuydu:

"Kendi kendimizi tenkit!,,

Halbuki, altındaki yazılar, bu serlevhayı tekzip ediyor: Çünkü refikimiz, o serlevha altında, kendinden ziyade başkalarını tenkit ediyor.

Halbuki, refikimizin neşriyatı, bu sütuna hergün mevzu olabilecek gaflarla doludur. Meselâ, evvelki günkü nüshasında "Server Bedi,, imzasiyle intişar eden şu satırlara bakın:

"Şimdi, bir çok Fransız gazeteleri, İtalyanın müttefiki general Frankonun büyük, ve muzaffer bir kumandan olduğunu yazıyorlar. Fransada, general Frankonun bu kadar alkışlandığını görüp de buna kızanlar, artık yalnız komünistlerdir.

Önümde, bu iddiayı tekzip eden yazılarla dolu Fransız gazeteleri var: Hepsi de, Fransanın en çok okunan gazeteleri. Bunların arasında, yalnız komünistlerin gazetesi yok.

Server Bedi, bu gazetelerde, Frankoya hitap eden yazıları okusa, Frnasız dilinin bütün küfürlerini öğrenmiş olur.

Haydi, Server Bedi, bunları anlayacak kadar Fransızca bilmiyor diyelim. Çünkü Peyami Safa ağabeysi, meşhur Paris seyahatine, onu da beraber götürmemiş olabilir. Fakat bu delikanlı Türkçe de bilmez mi? Tramvayda, kahvede, gazinoda, halka kulak vermez mi? Milletini ve vatanını satan bu adama karşı, vatanına tapan Türk milletinin, Türk halkının ne hissettiğini de mi anlamaz? Yoksa, Frankoya âşık olmadığı için, bütün Türk miletini, hattâ Faşist dünyası dışındaki bütün insanları komünistlikle mi itham edeceğiz?

Boşuna gayret etme Server Bedi! Frankoya sempati toplamak, halka Cingöz Recaî'yi sevdirmek kadar kolay değildir:

Çnkü, Frankonun İtalyan tangları, İtalyan topları, İtalyan tayyareleriyle, ve onların yanında çok zavallı bir silâh olarak kalan senin kaleminle zaptedemeyeceği sayısız kalelerden birisi de: İnsanlığın kalbidir!!!

EKONOMİ

Ithalât ve Ihracatımıza Müteallik Kliring Muamelesi Esasları

İthalâtçılarımıza Müteallik Muameleler

Kliring mukavelelerinin tatbiki ve hesaplarının takibi Cümhuriyet Merkez bankasına verilmiş bir vazife olduğundan kliringi, memleketlerden ithal edilecek her malı gümrük idaresi teslim etmeden evvel kliring muamelesi yapılmak üzere sahibini Merkez bankasına sevkeder.

Merkez bankasına ibraz edilecek vesaik şunlardır:

1 — Gümrüğün tezkeresi,

2 — Fatura,

3 — Menşe şahadetnamesi (her kliring muamelesine merbut nümuneye tevfikan karşı memleket makamatınca verilmiş ve Türk gümrüklerince damgalanmış menşe şahadetnamesi B nüshası) (1)

Mal bedelinin peşin ödenmesi şart ise Merkez bankası parayı derhal tahsil ederek kliring hesabına geçirir. Merkez bankası mal bedelini tahsil ederken fatura bedelini, mukavelenin tesbit ettiği şartlara göre:

1 — Ya muamelenin tesbit ettiği muayyen bir rayiçten,

2 — Ya Merkez bankasının tesbit edeceği rayiçten,

3 — Yahut bilâhare taayyün edecek kat'î rayicin tahakkukunda hesaplaşmak üzere muvakkat bir rayiçten hesap eder.

Mal bedeli vadelere raptolunmuşsa, keyfiyet ya imzalı fatura yahut herhangi imzalı mektup veya banka mektubu ile Merkez bankasına isbat olunmalıdır. O takdirde Merkez bankası satıcının verdiği vâdeleri müvazi vâdeleri tesbit eden meler, vadesinde parasını kliring hesabına yazılacağına dairdir. Taahhütnamesini beraber getirmiyen tüccar icra ve iflâs takibatına değil, Türk parasını koruma kanunlarına muhalefetinden dolayı hukuku âmme takibatına maruzdur.

Ancak Merkez bankası, vâdeli muamelâtta bazı prensiplerle hareket etmektedirler. Bu prensipleri şu iki noktada toplıyabiliriz:

1 — İstihsale yarıyan makineler, ziraat makineleri, tıbbî cihazlar için satıcının verdiği vâdeler ne kadar uzun olsa da şayanı kabuldür.

2 — Bunun haricindeki mallar için:

A — Türkiyedeki kliring hesabı alacaklı olan memleket müvaredatına âzamî 6 ay,

B — Türkiyedeki kliring hesabı borçlu olan memleket müvaredatına âzamî üç ay.

Vâde kabul edilir. Kliring hesaplarının alacaklı veya borçlu olduğu her on beş günde bir bankanın gazetelerde neşrettiği kliring hesap vaziyetlerinden takip edilmelidir. Hâlen (B) kısmına giren, yani kliring hesabında bize borçlu bulunan memleketler şunlardır:

Almanya, Estonya, Polonya, Yunanistan. Binaenaleyh bu dört memleketten ithal edilecek istihsale ait makinelerden başka mallar için âzamî üç ay, diğer kliringli memleketler müvaredatına âzamî altı ay vâde verilir.

Türkiyeye bilâhare satış yapılmak üzere emaneten (en consignation) gönderilen mallara umumiyetle altı ay vâde verilir ve altı ay sonunda da ancak bir banka garanti mektubiyle daha altı ay temdit edilir.

Devlet dairelerinin kendi namlarına ithal edecekleri eşyanın muayeneden sonra tesellümü için mühlet verilmektedir.

Kitap mecmua ve gazete bedellerinin her ay şahıs başına 25 lirayı geçmemek üzere Deniz bankası tarafından kliring yoliyle gönderilmesine müsaade olunur.

Gerek kıymetsiz olduğundan gerekse hediye veya herhangi bir suretle bedeli ödenmeden ithali icap eden eşyanın ithaline ait müsaadeyi Merkez bankası değil, kambiyo müdürlükleri verir.

... de Merkez bankasında muamele ikmal edilince, banka malın ithalinde bir mahzur olmadığına dair bir tezkere verir ve ancak bu tezkerenin ibrazı suretile mal gümrükten tesellüm olunabilir.

Eğer mal henüz Türkiyeye vasıl olmadan peşin olarak bir miktar para gönderilmesi lâzım geliyorsa Merkez bankası mal bedeline mahsuben kliring hesabına yazılacak olan bu nevi paraları da kabul eder. Yalnız malın üç ay zarfında ithal edileceğine dair bir taahhütname imza ettirir. Veyahut tediyeyi konşmento fatura ve sair vesikalarının tevdii mukabilinde yapmayı kabul eder.

Not — Almanyadan ithal edilecek eşya için menşe şahadetnamesi aranmaz.

BORSA

14 - 2 - 939

ÇEKLER

Londra	5.9275
Nevyork	126.48
Paris	3.35
Milâno	6.6550
Cenevre	28.67
Amsterdam	67.7725
Berlin	50.7375
Brüksel	21.3175
Atina	1.0825
Sofya	1.56
Prag	4.3325
Madrid	5.9275
Varşova	23.8925
Budapeşte	24.9575
Bükreş	0.9050
Belgrad	2.8350
Yokohama	34.6050
Stokholm	30.5425
Moskova	23.8625

ESHAM VE TAHVİLÂT

Türk borcu II Peşin	19.25
Ergani	19.75
Sıvas - Erzurum III	19.10

Yugoslavya - Alman Maçı

Belgrad, 14 (A.A.) — Ayın 26 sında Berliide Yugoslavya ile Almanya arasında beynelmilel bir futbol maçı yapılacaktır.

Glazer, Hugel, Lehner ve Kokoviç'in Berline gidecek olan millî Yugoslav ekibine iştirak edecekleri muhakkak addedilmektedir.

Müstemleke Kârlı Bir Iş Olmadığı Halde Almanlar

Niçin Mütemleke Istiyorlar

Müstemlekeler, bunları idare eden memleketler için kârlı bir iş midir? Bu münakaşayı en evvel açan, dünyanın en büyük mizah edebiyatçılarından **Mark Twain** olmuştu. Şimdiye kadar yapılan mali teşebbüslerin en kötüsü Amerikanın keşfi için Kristof Kolomba verilen paradır, iddiasında bulunan Twain şöyle diyor: "Bana inanmazsanız kalemi kâğıdı elinize alınız ve siz hesaplayınız. Aragon Kralı **Ferdinand V**'in, Kristof Kolomba gemiler hazırlatacağım diye sarfettiği para bugünün raicile 1500 İngiliz lirası tutar. Şimdi bu parayı bu sergüzeşt uğrunda çarçur edeceği yerde bir bankaya yatırmış olsaydı, aradan geçen dört asır içinde mürekkep faiz hesabile bu sermaye ne miktara varırdı, bunu bulunuz, o zaman göreceksiniz ki bu meblâğ, içerisinde Birleşik Devletler de bulunmak üzere bütün Amerika milletlerinin bugünkü servetleri yekûnunu pek çok geçecektir..."

Bu hesap ne dereceye kadar doğru, orası bize lâzım değil, yalnız şurasını hatırlatalım ki müstemlekeciliğin para getirir bir iş olmadığında bütün ekonomi mütehassısları ittifak etmiş gibi görünüyorlar. Diğer cihetten müstemlekeci memleketlerin bütçelerinde bu arazinin idaresi işleri hep açıklarla kapatılabiliyor. Dominiyonları gibi dahilî işlerinde müstakil ve Hindistan gibi malî işleri ayrı bir bütçeye bağlı olan yerleri hariç tutulduğu halde İngilizlerin müstemlekeler bütçesindeki açığı senede 3 milyon İngiliz lirasıdır. Bu açık Fransa için 9, Hollanda için 1, Portekiz için yarım milyon İngiliz lirası imiş.

Müstemlekecilik yalnız başlangıçta kârlı bir iş olmuş. XVII ve XVIII inci asırlarda bu işleri hususî şirketler görürdü. Bunlar gemiler hazırlatır, aylıklı askerler tutar, dünyanın uzak yerlerinde sahipsiz araziyi işgal eder, yahut yerlilerin elinden zaptederdi. Önceleri çok dağınık olan bu konak yerlerinden, müstemleke şirketlerinin toplayıp merkeze getirdikleri kıymetli malların satışı büyük menfaatler temin ederdi. Şirket işlettiği bir yerden artık para çıkaramıyacak olursa orasını bırakır, başka bir noktada çalışmıya başlardı. Hindistan bile XIX uncu asrın ortalarına kadar böyle bir şirket tarafından istismar edilmişti.

Sonraları hükûmetler, koloniler zaptetmiye başladıkları vakit önceleri bu işin ucuza mal olmasına dikkat ettiler ve yapılan masrafın, işgal edilen yerlerden çabuk çıkarılmasını temine çalıştılar. Fransızların 1830 Cezayir seferi 30 milyon franga mal olmuş, fakat Cezayir Beyinin hazinesinde bulunan 50 milyon bu masrafın büyük bir kısmını kapatmıştı. İngilizlerin Cenubî Afrikayı işgalleri önce çok masraflı olmamış iken 1890 - 1903 Boer muharebesi yüzünden, tarihte müstemleke seferlerinin en pahalısı sayılacak derecede masraf edilmişti. Bu harp İngiltereye 223 milyon İngiliz lirasına mal olmuştu. Yalnız İngilizler bu masrafı pek te hesapsız göze aldırmış değil idiler. O zamana kadar Boerlerin işletilmesine mâni oldukları altın ve elmas ocakları beş sene içinde bu masrafı kapatıvermişti. Fakat her yerde bir Cezayir Beyinin hazinesini ve Transvaalin altın ve elmaslarını bulmak mümkün olur mu? Bu cihetle koloni muharebe ve istilalarının çoğu, haris memleketlerin bütçelerinde kapanması güç delikler açmakta devam etmişti. Hattâ bazı teşebbüsler korkunç bir macera halini bile almıştı. 1861 de Üçüncü Napoleon'un yaptığı Meksika seferi gibi... Bu sergüzeşt Avusturyalı bahtsız Prens Maximilia'nın başını yedikten başka Fransız hazinesine 1 milyar 800 milyon franga oturmuştu.

Müstemlekelerin başkaları için çalışmak üzere yetişen çocukları

YAZAN:
Faik Sabri Duran

Müstemlekelerin devlet bütçesinde açtığı rahnelerin tadını vaktile Almanlar da tatmışlardı. Meselâ 1908 de Cenubu garbî Afrikada **Herero**'lara karşı açılan harp beş sene içinde 15 milyon İngiliz lirasını yutmuştu. Zaten eski Alman müstemlekelerinden hiçbiri kendisi için edilen masrafları kapatamıyordu. Bununla beraber Almanyanın eski müstemlekelerinden beklediği faydalar, büyük menfaatler vardır. Dr. Şaht Almanyanın ham maddeler sebebile müstemlekelerine ihtiyacından bahsederken altı maddenin ismini ileri sürmüştü; bunlardan üçü yeraltı zenginlikleridir: Bakır, petrol ve kömür, fakat bu madenler eski Alman müstemlekelerinde yoktur. Geri kalan üç ham madde: Yün, pamuk, kauçuk ise bu müstemlekelerde ticarî ve iktısadî bir ehemmiyet teşkil edecek kadar yetiştirilmiyor. Bugün Fransızların mandası altında olan Kamerun'un başlıca ihracatı kakao, kahve, yer fıstığı, muz ile bir miktar kalay, Togo'nunki yine kakao ile kopra ve hurma yağıdır. İngiliz mandası altındaki Tanganika ise sisal keneviri, pamuk, kahve, yer fıstığı, deri, elmas ve altın çıkarıyor.

İşte burada nazik bir noktaya dokunmuş oluyoruz. Dr. Şaht ta bir nutkunda buna temas etmiş ve "Dünyada bazı bahtiyar milletler var, bunlar topraklarının altından istedikleri kadar altın çıkarabiliyorlar ve bizim gibi kapı kapı dolaşıp şuna buna avuç açmıyorlar" ve bir başka defa da "Almanya müstemlekelerini kaybetmemiş olsaydı, Reichbank'ın altın mevcudu bu kadar azalmış olmazdı..." demişti. Hele son senelerde eski Alman müstemlekelerinde yeni yeni altın ve elmas madenleri keşfedilmesi Almanları büsbütün kızdırıyor. Vaktile Tanganikadan 1890 dan 1935 e kadar 45 sene içinde ancak 1240 kilo altın çıkarılmış iken yeni keşfedilen filonlar yüzünden 1936 senesi içinde çıkarılan altının miktarı birden 4.000 kiloya yükselmiştir. Diğer cihetten malûmdur ki İngilizler, Transvaal almaslarını kıymetten düşürmemek için bulunan yeni elmas yataklarına kimsenin el sürmesini istemiyorlar. Hattâ bu mkasat ile yeni elmas yataklarını sıkı bir muhafaza altına alırlar. Meselâ 1928 de Cenubî Afrikada eski Alman müstemlekesi hudutları içinde Namibe çölünde bulunan elmas madeninin etrafı üzerinden elektrik cereyanı geçirilmiş tel örgülerle çevrilmiştir. İngilizler Transvaaldaki elmas madenlerinde artık bir şey kalmadığı vakit bu yeni madeni işletmek üzere bunu bir ihtiyat depo olarak saklıyorlar.

İşte eski Alman müstemlekelerinin kıymeti buradadır. Bunlar Almanyanın istediği ham maddeleri karşılıyacakları için değil, fakat sinelerinde sakladıkları altın ve elmas stokları bakımından ehemmiyetlidir. Bu cihetle hiçbir İngiliz Başvekili tasavvur edilemez ki Avam Kamarasına gelsin de, meselâ: "Hükûmet, Tangalika veya Cenubu garbî müstemlekesinin Almanyaya terkini muvafık gördü. Bunun için hazırlanan kanun projesi yüksek tasvibinize arzedilmek üzere şimdi okunacaktır..." diyebilsin. Çünkü İngilizler bu müstemlekeler eski sahiplerinin eline geçer de bu yüzden Tanganikanın altınları Berlin bankalarına akacak ve Almanlar Namibi çöllerinde uyuyan milyarlara kavuşacak olurlarsa kim bilir başımıza ne belâlar çıkarırlar, diye korkup endişeye düşmekte pek haklıdırlar.

ANADOLUDA MEYDANA ÇIKAN ESKİ ŞEHİRLER

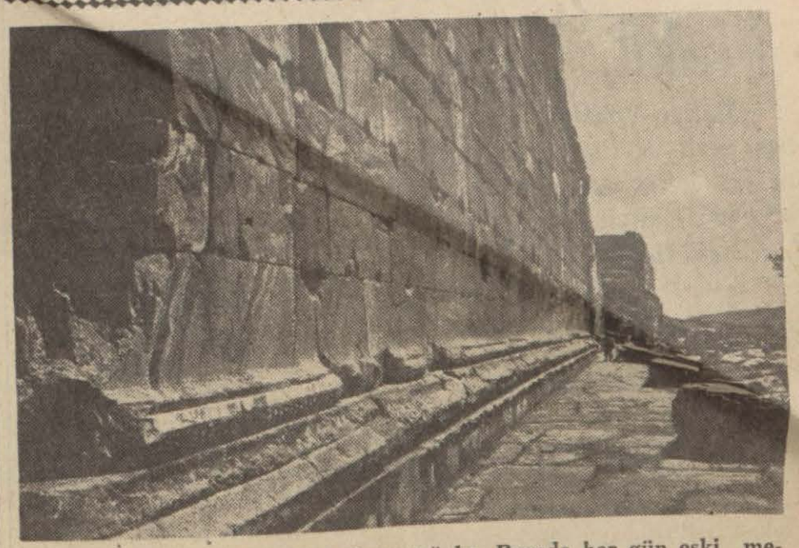

Anadolu eski medeniyetlerin yatağıdır. Burada her gün eski medeniyete ait zengin eserler meydana çıkmaktadır. Menderes nehri civarından Palatea köyünde yapılan hafriyat, Ege medeniyetine mensup Türklerin yaptıkları yeni bir şehiri meydana çıkarmıştır. Burası evvelce zengin bir ticaret merkeziydi. Milâddan 500 sene evvel kurulan bu şehir o vakitki medeniyetin yüksekliğini gösteren bir örnektir. Görülen duvarlar, bu şehrin binalarındaki azameti göstermeğe kâfidir.

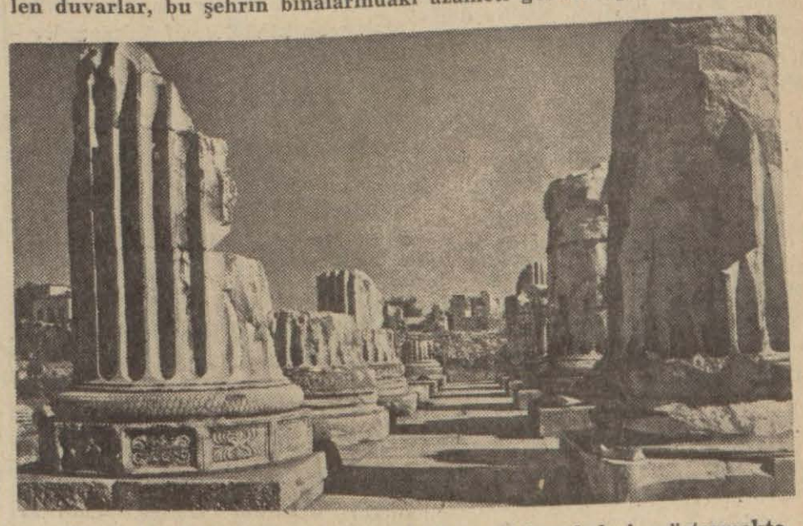

Bu resim, bu zengin şehrin mabedine ait harabeleri göstermektedir. Bu harabelerde görülen güzel eserler, bize o vakitler mimarinin ne kadar yüksek olduğu hakkında bir fikir verebilir. Sütunların inceliğine, başlıklardaki işin zarafetine dikkat ediniz, Mabedin haşmet ve azametini bu harabeye bakarak tahmin edebilirsiniz.

Anadoluda meydana çıkarılan eski zamana ait bu muazzam eser, İzmir civarında Belkis kalesinin harabeleridir. Eser, aradan binlerce sene geçmiş olmasına rağmen hemen de bozulmamış bir haldedir.

Bu eserler, Anadoluda son seneler içinde meydana çıkarılan eski devirlerin şaheserlerinden yalnız bir kaç tanesidir. Anadolu sahilleri baştan başa bu tarihî eserlerle süslüdür.

Nasrettin Hocaya Sorarsanız :

(İktibas Hakkı Mahfuzdur)
Yapan: SALİH

— Eyvah Hocam... Ben seni, sulh taraftarı bilirdim. Halbuki sen de harbe hazırlanıyorsun, silâhlarını bileyorsun ha!..

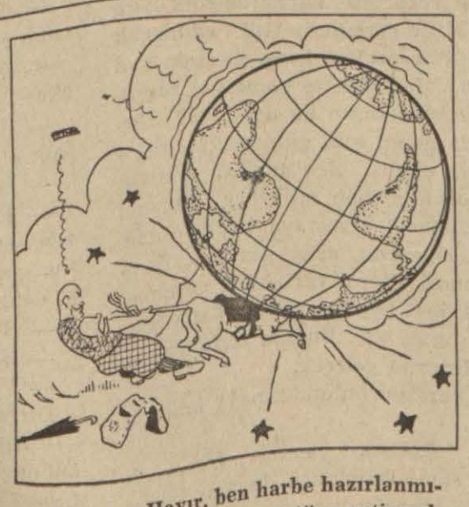

Hoca — Hayır, ben harbe hazırlanmıyorum, dünyanın altını üstüne getirmek için...

... Avrupalıların hazırladıkları silâhları görüp...

... Insanları tabiatla baş başa kalmaktan mahrum bırakan hâdiseleri düşündükçe...

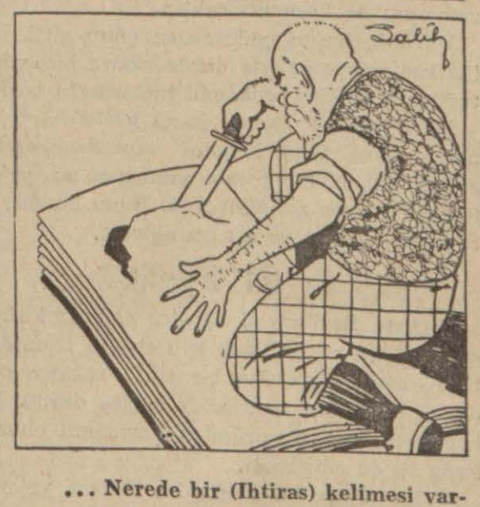

... Nerede bir (Ihtiras) kelimesi varsa, onu kazıyıp çıkarmak için baba yadigârı bıçağımı bileyorum!..

Maliye Vekâletinde Nakil, Terfi ve Tayinler

Maliye Vekâleti, merkez ve taşra memurları arasında bazı tayin, nakil, terfiler yapmış ve bu arada bazı memurlarını Vekâlet emrine almıştır. Terfi, tayin, naklolunan ve vekâlet emrine alınan memurları sırasiyle yazıyoruz:

Terfi ettirilenler

İstanbul hazine avukatı Ahmet Rasim Esmerer, Borsa ve Osmanlı bankası komiserliği kambiyo Md. mümeyyizi Cemal Tokgöz, Borsa ve Osmanlı bankası komiserliği kambiyo ve nukut Md. memuru İhsan İmer, Muntazam B. U. Md. memuru Ali Mustafa Candaş, Kilis hazine avukatı Salih Sipahi, Bütçe ve mali kon. U. Md. mümeyyizi Kâmran Arat, İzmir varidat müdürü Talât Tekeli, İstanbul müşavir avukatı Rifat Ahmet Birand, Alemdar şubesi tahakkuk şefi Hilmi Gökçen, Tarlabaşı şubesi tahakkuk şefi Emin Arif Serdaroğlu, İstanbul hesap müfettişi Rasim Soydar, Manisa defterdarı Mustafa Ertan, Samsun defterdarı Ali Rıza Songur, Tahsilât Müd. memuru Abdullah Avşar, İzmir Basmahane Ş. tahakkuk şefi Osman Nuri Erkan, İzmir hesap müfettişi Abdürrahman Fikri Akurgal, Hukuk Müş. muhakemat memuru Recai Tüzmen, Amasya varidat Müd. Mehmet Özer, Hukuk Müş. müşavir avukatı Hilmi Reşit Yaman, Hukuk müşavirliği müşavir avukatı Sadık Arda, Zonguldak tahsilât kontrol memuru Şahap Demren, Sinop varidat müdürü Mustafa Fazıl Tüzün, Muş tahsilât K. Me. Vehbi Aksu, bütçe Um. Md. müdür muavini Cahit Akış, Orhaneli hazine avukatı İsmail Anbarcı, Varidat Um. Md. 3. Ş. müdürü Nâzım Kiper, Darpane ve damga matbaası baş kimyageri Mükrim Camcıoğlu, Mazıdağı malmüdürü Kâzım Tezel, Muhasebat Um. Md. I. ci mümeyyizi Muhtar Sözen, Muhasebat umum müdürlüğü birinci mümeyyizi Bekir, Aksoy, İstanbul defterdar muavini Baha Horozoğlu.

Naklen tayin olunanlar

İpsala malmüdürü Kâmran Kuroltay, Suruç malmüdürü Ali Şalcı, Bulanık malmüdürü Fevzi Furat, Posof malmüdürü İhsan Buğra, Kağızman malmüdürü Muharrem Tayfur Demiralp, Refahiye malmüdürü Celâl Erçetin, Ergani Ma. malmüdürü Yaşar Esen, Ovacık malmüdürü Zahit Gören, Aşkale malmüdürü Rüştü Haytaoğlu, Kuruçay malmüdürü İhsan Arıkan, Erün malmüdürü Fahri Özhim, Şınark malmüdürü Abdurrahman Taşkan, Denizli merkez hazine avukatı Etem Mutlu, Zonguldak varidat K. memuru Memduh Aslan, Tunceli tahsilâh K. memuru Halil Emre, Edirne tahsilât şube şefi İsmail Özay, Ankara tahsilât K. memuru Nihat Güral, Ankara muhasebe mümeyyizi Abdullah Ecer, merkez muhasebeciliği I. ci mümeyyizi Şevket Güleryüz, Muhasebat U. Md. I. ci Ş. 2. ci mümeyyizi Asım Köymen, Muhasebat U. Md. I. ci Ş. memuru Fahri Can, D. D. Y. U. Md. Malatya muhasebesi S. 2. veznedarı İhsan Hamit Özgüler, Ankara levazım âmirliği muhasebeciliği muhasebe kâtibi Güzin Kuttan, Muhasebat U. Müd. mütercimi Nedim Abut, İstanbul Va. Müd. muavini Ali Kemal Berkman, İstanbul Va. kontrol memuru Salâhattin Beliren, İstanbul Tahsil Ş. şefliği Kâzım Büyükçelik, Tokat varidat müdürü Osman Akverdi, Rize varidat müdürü Şükrü Yücel, 8. ci kor muhasebeciliği muhasebe kâtibi Vasıf Yılmaz, Evrak müdürlüğü daktilosu Münevver Pekelmen, I. ci kor muhasebeciliği muhasebe kâtibi Kadri Kendirli, Balıkesir muhasebesi S. I. memuru Ali Şemsettin Ermete, 12. ci tümen muhasebecisi Remzi Ataol, 2. ci süv. T. muhasebecisi Haris Atalay, G. Antep tahsilât şefi Seyfettin Sodan, Zonguldak tahsilât şefi Hüseyin Hüsnü Yılmaztürk, Tekirdağ defterdarı Hüseyin Hüsnü Poray, Tunceli defterdarı Cemal Gölge, Muhasebat U. Müd. mümeyyizi Mehmet Tacettin Alparman, Nakit işleri Um. Müd. mümeyyizi Saim Koçak, Çorlu malmüdürü İbrahim Güneş, Tahsilât Müd. I. ci mümeyyizi Mustafa Vural, İstanbul Def. muavini İbrahim Seberman, D. D. Y. Balıkesir muhasebesi memuru Ahmet Hulûsi Ataman, İstanbul millî emlâk Müd. İzzettin Tekin, Bütçe ve malî kontrol U. Md. mümeyyizi Şakir Özmen Eyüp maliye Ş. tahakkuk memuru Ahmet Cevat Barlas, Fatih maliye şubesi tahakkuk memuru Mustafa Numan Fahri Özbir, Kadıköy şubesi tahsil memuru Hazım Eren, İstanbul inhisarlar Md. memuru Necdet Beyender, Beşiktaş Ş. tahakkuk memuru Yakup Lemi Taner, Galatasaray şubesi tahakkuk memuru Yaşar Tömbek.

Yeniden tayin olunanlar

Hukuk mezunlarından Saim Altaca, ortamektep mezunlarından Tacettin Aksel ilkmektep mezunlarından Asım Yıldırım Sever, lise mezunlarından Necati Geriş, ortamektep mezunlarından Ahmet Naim Erbil. Lise mezunlarından Ahmet Orhun Bakır, Borsa buğday koruma eski memuru İsmail Çakırsoy, muallim mektebi mezunlarından Behice Özdemir.

Vekâlet emrine alınanlar

Divriği malmüdürü İbrahim Gazioğlu, Balıkesir Varidat müdürü Cemil Acar, Babaeski malmüdürü Haydar Duman, Pasinler malmüdürü Sevki Kasar.

Yunanistanda Ağaç Dikme Bayramı

Atina, 14 (A. A.) — Bütün halkın iştirakiyle, ağaç dikme haftasına başlanmıştır. Haftayı, yapılan bir tören esnasında, bizzat kral ikinci Georges açmış ve kendi eliyle bir fidan dikmiştir. Başvekil Metaksas ile törende bulunan hükûmet azası ve kor diplomatik azası da birer fidan dikmiştir.

Mektepliler ve kütle halinde halk tarafından bütün Atina civarında şimdiye kadar 150 ağaç dikilmiştir. Hafta sonuna kadar dikilen ağaçların mıktarının 359 bine çıkacağı tahmin edilmektedir.

Yeni Sıhhiye Tayinleri

Ankara, 14 (Tan Muhabirinden)— Aredier hükûmet tabiplerinden Zeki Çoruma, Maraş hükûmet tabibi Mesut Zekiden inhilâl eden yere Çermik hükûmet tabibi Mustafa Maraşa, Kavuzman hükûmet tabibi Orhan Çelik Erzurum seyyar frengi tabipliğine, Ovacık hükûmet tabibi Samih İnal Balâya, Kuruçay hükûmet tabibi İsmail Amasyaya, İzmir memleket hastahanesinden Derviş Afyona, drahom mücadele reis vekili Raşit mezkûr daire reisliğine, İstanbul Hıfzıssıhha laboratuvarı mütehassıs müdürü Fehmi İstanbul kuduz tedavi müessesesi mütehassıslığına, İçtimaî Muavenet işleri dairesi tedrisat şubesi mütehassısı Nurettin İstanbul hıfzıssıhha laboratuvarı mütehassıslığına, hıfzıssıhha işleri dairesi sarî hastalklar şubesi mütehassısı Bahri mezkûr daire reisi muavinliğine, Tekirdağ memleket hastahanesinden Lûtfi Boluya, Haydarpaşa Nümune hastahanesinden Asım Trabzon verem mücadele dispanseri baştabipliğine, Ayancık (Boyabat) frengi müacdele tabibi Mete Kurdoğlu Samsun frengi mücadelesi tabipliğine, sağlık propagandası umum müdürlüğü mütehassısı Ekrem içtimaî muavenet işleri dairesi tedrisat şubesi mütehassıslığına, açıktan eczacı Nadide Mustafa Ankara [illegible] ğumevi eczacı ve Ayniyat mütehassıslığına, açıktan kimyager Methi merkez hıfzıssıhha müessesesi kimya şubesi mütehassıslığına tayin edilmişlerdir. Konya memleket hastahanesi kulak mütehasssı Haşimin istifası kabul edilmiştir.

BULMACA

Dünkü bulmacamızın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	S	A	K	A	■	■	Y	A	R	A
2	A	D	A	K	■	■	İ	L	İ	M
3	D	A	R	I	■	■	N	İ	Z	A
4	İ	M	A	N	■	■	E	M	E	K
5	■	■	■	■	F	A	■	■	■	■
6	F	A	R	E	■	N	E	■	A	S
7	A	Z	A	R	■	A	Z	■	B	İ
8	■	I	K	I	■	M	I	■	I	N
9	E	M	İ	D	■	U	N	■	D	E
10	■	■	■	■	Ü	R	E	■	E	K

BUGÜNKÜ BULMACA

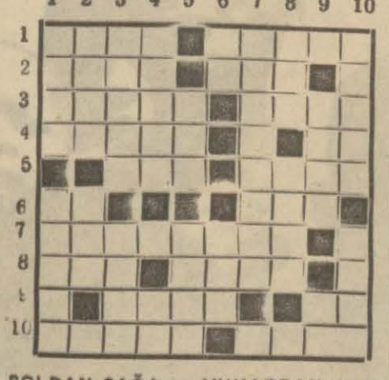

SOLDAN SAĞA ve YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Yürüyerek giden ● İmamın başına sardığı.
2 — Ölçü ● Büyük ● Şu değil, bu değil.
3 — Nısıf ● İtikat.
4 — Bozukluk ● Bir harf ● Bu değil, o değil.
5 — Eşya, emtia ● Dasitanî.
6 — İçilir ● Mısırda bir nehir.
7 — İyi kalpli ● Şu değil, bu değil.
8 — Bir millet ● Tütün içilir ● Bir harf.
9 — Bir harf ● Esatirî bir kahraman ● İçilir.
10 — Misafir ● Sobada yanar.

Nafıa Vekâleti Radyo Fabrikaları İle Temasa Geçti

Ankara 14 (TAN muhabirinden) — Nafıa Vekâleti tarafından halka ucuz radyo temini maksadile hazırlanan kanun lâyihası yeni meclisin ilk günlerinde müzekere edilmek üzere gönderilecektir. Vekâlet radyo fabrikelerına muayyen tip ve şartları haiz radyo makinelerini ne fiatla satabileceklerini sormuştur.

Beyhude Iztırab Çekmeyiniz!

NEVROZİN

Bütün ağrıların panzehiridir.

BİR TEK KAŞE NEVROZİN

Bu muannid baş ve diş ağrılarını süratle izaleye kâfidir. Romatizma evcaı, sinir, mafsal ve adale ıztırapları NEVROZİN'le tedavi edilir.

Nezle, Grip ve Bronşite karşı en müessir ilâç NEVROZİN'dir.

NEVROZİN'i tercih ediniz.

İcabında günde üç kaşe alınabilir.

İsmine dikkat, taklidlerinden sakınmız ve Nevrozin yerine başka bir marka verirlerse şiddetle reddediniz.

Ankara Belediyesinden:

1 — Ankara Belediyesi için son model iki adet imdadı sıhhî otomobili alınacaktır.

2 — Bu arabalar benzinle işler her türlü fennî ve sıhhî şartları haiz ve hastayı sarsmıyarak nakledecek evsafa malik birisi bir, diğeri iki yataklı olacaktır.

3 — Firmaların kendi arabalarına ait evsaf ve şartları ve bedellerini ve teslim şekillerini bildirir tekliflerini nihyet 15/3/939 nihayetine kadar Belediye Encümenine göndermeleri. (386) (772)

Babaeski Belediyesinden:

Babaeski belediyesinde mevcut proje ve fennî şartnameler dahilinde elektrik tesisatı yaptırılacaktır. Münakasa kapalı zarf usulile icra edilecektir. Taliplerin 2490 numaralı kanuna tevfikan muvakkat teminat akçaları ve evrakı müsbitelerile birlikte ihale günü olan 3/Mart/1939 etmeleri şarttır. Muhammen bedeli (23.128) lira 45 kuruş olan işbu tesisatı ait proje ve keşifnameler (On) lira mukabilinde Babaeski belediyesinden alınır. (705)

RADYOLİN

İle SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

Giderayak

AKA GÜNDÜZ

TEFRİKA No. 40

— Sana itidal ve sükûn tavsiye etmek isterim.
— Sana dikkat tavsiye etmek isterim.
— Elimi sıkmıyacak mısın?
— Günü gelince neyi sıkacağımı ben bilirim.
— İkinci tehdidi de olduğu gibi kabul ediyorum. Bu seyahatim sana, düşünmek ve bir karar vermek zamanını da kazandıracaktır.

Yürüdü, başını çevirmeden çıkıp gitti. Vurgun bir kaç saniye ayakta durdu, sonra birdenbire koltuğuna çökerek çocuk gibi hıçkırmağa başladı.

Meli gibi bir kadına karşı gösterdiği zaaftan utana utana, fakat kendini zaptedemiyerek uzun zaman ağladı. Sevgisinin yıkılışına mı, yoksa düştüğü sefil acze mi ağlıyordu. Bunu kendisi de kestiremedi, sadece ve acı acı ağladı...

İki Ayrılık

Perihan Soydangeli ağustos sonuna kadar savmıştı. Bunu yapabilmek için epeyce üzüntüler çekti. Kiraladığı yazlıkta bir türlü rahatça oturamadı. Misafirlikten misafirliğe sürttü durdu. Bir gün küçük bir gaflet yüzünden Perihanın eline düştü. Fena halde sinirlendi.

— Macerasa, bir kaç aylık macera yeter. Görüyorsun ki bende istediğin çapta heyecanlı macera kabiliyeti yok. Macera değil de aşk ve sevda ise, onu büsbütün geç! Ben buruşuk Meliyi seviyorum. [illegible] dünyanın yüzüne karşı söylemekten neye çekineyim? Ben o perişan ruhlu, mide bulandıran kadını ölesiye seviyorum. Neye ağlıyorsun? Benim için yaptığın hiç bir fedakârlık yok. Ödeşmediğimiz hiç bir tarafımız kalmadı.

— Benim neler çektiğimi biliyor musun?

— Yaz nezlesi çok kötüdür, bir türlü geçmez, kurander de...

— Öylesi değil! Kürtaj, kürtaj!

Ve bir tanınmış ebe adı verdi.

— Sus! Sen her şeyi yapabilirsin. Nitekim yapıyorsun. Fakat hiç kimsenin temiz adını, kötü marifetlerinde kullanamazsın. Adını verdiğin zatı ben de tanıyorum, ötede beride adını söyleyip durma, sonra karnındaki yumurcağı bırakır da senin canını alır!

— A, ne minasibet! Neme nazım! Iki elim yanıma gelecek, yalandan korkarım, sen yanlış anladın, ben ona gittim, sadece gittim, muayene etti, hanımefendi dedi, siz üç aylık olmuşsunuz, kırk bir kere fetebareke, dedi.

— Karnın kırk altı aylığa benziyor ama, dediğin üç aylıktan şüpheliyim.

— Bir ay hastalıktan sonra tabiî bir şeyciklerim kalmaz.

— Anlar gibi oluyorum, haminnene müracaat. Konu komşu. Teyze, elti, görümce, dadı filân...

— Nasıl da bildin. Önce kara dut dallarını iyice kaynattık. Suyunu içtim. Nafile. Haminnemin eltisi bir ihtiyar kadın var, o salık verdi, nişadır fitilleri bire bir geldi. Ama her seferinde ölüyorum sandım, dünyada lohusa bile bu kadar sancı çekmez.

— Sen onu da mı denedin? Öyle ya, çekmiş gibi söylüyorsun.

— Söz misali canım.Ne diyordum, efendime söyliyeyim, çok şükür kurtuldum, günlerce döşeklerde serili kaldım da bir telefon çekmedin.

— Bu lohusa ölçüsünde çektiğin acıları kimin şerefine çektin?

— Hâlâ mı anlıyamadın? Teessüf ederim.

— Nasıl anlayım? Seni karakola şikâyet eden eski mebusun şerefine mi? O kasketi sırma şeritli delikanlının uğruna mı? Yoksa... Ne dedin, ne dedin? Şimdi ayaklarım suya erdi! Hele, hele! Ey.... Sonra? Dur! Sen sus, ben senin söyliyeceklerini tamamlayım: Benim için bu kadar canla başla fedakârlık! Mahallede koparılıp kaynatılmadık kara dut dalı kalmadı! Mısır çarşısında fitil edilmedik nişadır kalmadı! Bütün bunlara karşı ne diye seni istemiyorum? Niçin daimî surette yanımda tutmıyacağım? Söylemek istediklerin bu değil mi? Ben sanıyorum ki şurada geçen kısa günlerimiz macerasızdır, meğer neler olmuş. Sen bunları Holivut rejisörlerine anlatsan alimallah milyoner olursun! Hem daha ne istiyorsun? Maceraya bayılıyordun, işte macera. Zevki, eğlencesi, acısı, göz yaşı.. Şimdi de şu komik sahnesi.. Hepsi var. Artık yorulmadın mı? Şu son perdeyi kapayıverelim. Bana bakma. Benim başka işlerim var. Burada fazla durma. Kadın, erkek misafirlerim gelecek.

— Beni onlarla beraber bulundurmağa tenezzül etmiyor musun?

— Estağfirullah. Onların yanında bulunmak sana yakışmaz da, sonra haminnen duyarsa kızımı baştan çıkarıyor, ya nikâhlasın ya bu işi paklasın! diye yaygarayı basar. Sen onlarla oturmağa razısın ama, onlar aşağılık şeylerdir, senin huzurunda pek utanırlar. Neye tatsızlık çıkaralım.

— Galiba sen beni üstü kapalı kovuyorsun! Yazıklar olsun bunca gün verdiğim emeklere, çektiğim acılara!

— Hakkın var, hakkın var, bak vapur karşı iskeleden kalktı, beş dakika sonra buradadır, geç kalma. Sil gözlerini. Ne de bol yaşlar! Iki damlasını olsun Meli'ye ödünç versene.

Perihan Soydangel'in gururu kabardı. Geniş kenarlı pike şapkasını, bej rengi kaşpusyerini kapınca yürüdü. Kapının önünde durup döndü ve lirik bir sesle:

— Hoşundu, böyle olsun! dedi. Bir gün gelir yine beni ararsın, o zaman kuşu kafesinde bulur musun bulmaz mısın? Sonra anlarsın.

Ve birdenbire kızdı, ağız dolusu haykırdı:

— Hain! İnsafsız! Mendebur moruk!

— Ha şöyle aslına dön de yürü!

— O Meli midir, netameli midir nedir? Allah onun canını alsın.

— Amin! Amin! Ama sen yine yürümemezlik etme, yürü bakalım!

— Ben ne ettim de senin gibi muşmula herife âşık oldum? Gençliğime yazık ettim!

— Perihanlar! İlk hedefiniz sokak kapısı. İleri!

— Madamcığım, Allaha ısmarladık. Ne mi nazım, senden bir fenalık görmedim, sen bana iyi baktın, sana Allaha ısmarladık derim. Bu, evde olmadığı vakitlerde gelir seni görürüm.

— Ben her gün evdeyim her gün!

— Sus! Seninle konuşmuyorum.

— Vapur düdük çalıyor, kaçırayım deme!

Dirran! Kapı gümbürtü ile kapandı.

Vurgun gülümserken durdu, kaşlarını çattı ve önüne baktı. Ani bir vicdan azabına tutulduğunu hissetti. Bu yarı dejenere mahlûka karşı iyi mi yaptımı fena mı? diye düşündü. Ihtiyar madam sanki bu görünmez ıztırabını sezmişçesine mutfaktan seslendi:

(Devamı Var)

BULGAR SADIK

Yakın Tarihin En Esrarlı Çehresi: 88

Talât Paşa Beni Görünce Şaşırdı

Koca Göbeğile Yerinden Bir Top Gibi Fırladı, ve Biz Seni Ölmüş, Berhava Olmuş Sanıyorduk, dedi

Bulgar nöbetçilerini kuş - kulandırmamak mübarek-yurdun dıvarı dibinde feleğin ters bir cilvesile karşılaşmamak için tedbirli davranmağı muvafık buldum ve bir çayırlığa sokuldum.

Ortalık iyice kararmış, gecenin sessizliği sınır boyunu kaplamıştı. Hafif hafif esen gece rüzgârının salladığı çalılar biribirlerile fısıldar gibi hışırdıyordu. Sindiğim çalılıktan silkinerek kalktım. Kırk dakika sonra sınırı aştım. Aylardır ayrılık acılarile yanıp kıvrandığım sevgili yurdumun mis gibi kokan toprağına kapandım. Öptüm, öptüm.

Hudut bölüğü kumandanı yüzbaşı Süleyman Bey, beni tanımamakla beraber çok iyi kabul etmişti. Edirne polis müdürü ile görüşmek hususundaki dileğimi derhal kabul ile telefonun mikrafonunu elime vermişti. İki dakika sonra polis müdürü Rifat Beye kendimi tanıtırken, maceralarımı kısaca anlatırken yüzbaşı Süleyman Bey de şaşkın şaşkın yüzüme bakıyor, sözlerimi dikkatle, biraz da saygı göstererek dinliyordu.

On dört saat sonra Edirnede, polis müdürü Rifat Beyin odasındaydım. Bu eski ve kadir bilir meslek arkadaşım, iki gün evinde misafir etmek, perişan kıyafetimi düzeltmek, Babaeskiye kadar hususî bir araba, İstanbula kadar yolluk ve harçlık temin etmek gibi unutulmaz yardımlarda bulunmuştu bana.

Sirkeci garına indiğim zaman beni karşılıyan eş dostun yüzlerini çok süzük, solgun bulmuştum. Hepsi de beni mgibi zayıf ve dermansızdı. Yoksulluk, sefillik onları da yemiş bitirmişti. Elimi sıkanların gülüşlerinde bile acılık, hallerinde bile ümitsizik seziliyordu. Kısaca herkes yeisli, herkes kederliydi.

İstasyondan bir arabaya atlamıştım. Sirkeciden Şeref efendi sokağına kadar sağımda, solumda yüzlerce başı, yüzü sarılı eli, kolu bağlı yurtdaşlara, elsiz, ayaksız, kolsuz, bacaksız kara bahtlı kardeşlere rastladım ve için için ağladım.

Fırkanın umumî merkezine girdiğim zaman, neye yalan söyliyeyim, biraz şaşaladım. Tanıdıklarım gerçi biraz gamlı, kederli gibi görünüyorlardı ama, içlerinden hiç te soluk ve süzük yüzlü, cılız ve zayıf vücutlu yoktu. Batar gibi göze çarpan kandan kızarmış dolgun çehreleri, göbekleri fırlamış şişkin gövdeleri ile fırka merkezi bahtiyar insanlara ait bir klübü daha ziyade andırıyordu. Harbin yağlandırdığı, felâketlerin semirttiği bu kodamanlara gülümsiyerek Talât Paşanın odasına girdim.

Rahmetli Paşa beni görünce, o koca vücudiyle yerinden bir top gibi fırladı ve haykırdı:

— Sadık. Senin sağlık ile Edirneye geldiğini, Rifatın telgrafında öğrenince dünyaya bir çocuğum gelmiş kadar sevindim. Biz seni öldü sanmış, dövünüp ağlamıştık.

Dedi. Boynuma sarıldı, zayıflıktan pörsüyen vücudümü bağrına bastı, solgun yüzümü öpe öpe kızarttı, göz yaşları ile de ıslattı. O gün odasına kimseyi kabul etmedi. Fabrikayı nasıl uçurduğumu, tam on bir ay, on yedi gün süren bu seyahatimde başımdan gelip geçenleri büyük bir alâka ile dinledikten sonra:

— Biz "Oknita,, fabrikasının atıldığını müttefiklerimizin umumî karargâhından öğrenmiştik. Moskovada, senin hareket ve tesebbüslerini çok yakından takip eden İsveçli bir Alman casusu, muvaffakıyetini bildirirken senin de fabrika ile beraber havaya uçanların arasında bulunduğunu yazmış. Uzun zaman haber alamayınca biz de buna inanmış ve çok yanmış, acınmıştık Sadık. İşte tarihe geçtin, müttefikler arasında milletimizin başına da şerefli bir muvaffakıyet çelengi geçirdin. İftiharla göğsümüzü şişirdin. Varol kardeşim.

Sözlerile gönlümü almış, göğsüme de bir Osmanlı ve bir de Alman harp madalyası takmıştı. Bu hizmetimin biricik mükâfatı olan bu madalyaları hâlâ saklarım. Arasıra içimi çeke çeke bakar, felâketle nihayetlenen acı günlerin hatıraları ile yüreğimi yakarım.

Üsküdar taharrî dairesi başmemurluğu vazifesine tekrar başlamış, çok sevdiğim arkadaşlarıma kavuşmuştum. Harp, şehrin hayatında, halkın ahlâk ve âdetlerinde yaptığı değişiklikler gibi suçları ve suç sahiplerini de başkalaştırmıştı.

Polisliğe yeni ve esrarlı sahalar açmıştı. Bilhassa İstanbulda, düşmanlara casusluk etmek gibi bir hainlik yolu açılmıştı ve bu yolun gizli yolcuları oldukça da çoğalmıştı.

Cephelerde, Çanakkalede bütün şiddetiyle yanan harp ateşinin tutuşturucu kıvılcımları İstanbula bile sıçramıştı. Boğazdan Marmara denizine giren bir kaç denizaltı gemisi, arasıra tepemize çullanan sürülerle düşman tayyaredirmıştı.

Bir takım soysuzların denizaltı gemilerine gizlice erzak ve benzin vermek, telsiz makinelerile haberler uçurmak suretile düşmanlarımıza hizmet, yurt ve ulusa hiyanet etmekte oldukları söyleniyordu. Bu şayialar ilişikli makamları, tabiî pek haklı olarak, çok düşündürüyor, titizlendiriyordu.

Vücudüm dinlenmiş, kuvvetlenmişti. Artık vazifemin icap ettirdiği günlük meşguliyetler kâfi gelmemeğe, beni oyalayıp kandıramamağa başlamıştı. Açıkçası rahat ve sakinlik batmıştı. Heyecanlandırıcı, uğraştırıcı maceralar yine gözümde tütmeğe başlamıştı. Dairede, masamın başında her gün düşünüyor, atılacak bir iş araştırıyordum.

Yine böyle düşünce ateşleri ile kavrulduğum günlerden biriydi. Cephelerden birine gitmek, yurt koruyucuları arasında bir yer edinmek ve biraz da oralarda dindinmek aklıma gelmişti. Bu arzumu bir dilekçe ile âmirime bildirmek üzere kalemimi elime almış, istiyeceğim cepheyi tayin için düşünceye dalmıştım. O esnada odamı tiz bir feryat ile dolduran telefonumun mikrofonu bir müjde çınlatmıştı kulağıma:

— Sadık. Alacağın ikinci bir emire kadar Talât Paşanın emri altında çalışacaksın. Vazifeni baş komisere bırak. Hemen git Paşayı gör.

İki saat sonra, tatlı ve heyecanlı bir hayat kaynağı saydığım Talât Paşanın odasında idim. Paşanın ak ve pak yüzünü biraz kırışık görmüş, içlenmiştim. Pınarlarından elem sızan gözleri ile birkaç saniye beni süzdükten sonra:

— Sadık. Dedi. Bugün bir aralık umumî karargâha git. Almanlar seni görmek, gönlünü hoş etmek istiyorlarmış. Sana biraz para vereceklermiş galiba.

Paşa önüne bakıyor, belli ki benden bir cevap, belki de sevinçli bir teşekkür bekliyordu. Fakat bu teklif benim pek gücüme gitmiş, onuruma dokunmuştu. İnanınız sayın okuyucularım, Almanların beni profesyonel bir çeteci saymaları, millet ve memleketimin nam ve şerefine gördüğüm bir hizmete bedel kabul edecek kadar düşkün sanmaları pek hırslandırmıştı beni. Ayni zamanda Talât Paşanın bu küstahlara uyması ve bu yakışıksız teklife lâyık olduğu cevabı vermemesi de beni gücendirmişti. Alnımı kırıştırdım, yaşaran gözlerimi sildim ve:

— Paşam. Dedim. Almanların beni, çeteciliği geçim vasıtası edinmiş bir serseri sanmaların - dan pek acı duydum. Millet ve memleketimin ölçülmiyecek kadar büyük ve yüksek şerefini, Almanlara avuç açmakla yerlere düşürüp süründürmek, herhalde benden beklenilmiyecek bir hareket - tir. Bunu sizin de pekâlâ bildiğinize, yapılan bu yakışıksız teklifi beni denemek için söylediğinize ve hele Almanlara lâyık olduk - ları cevabı verdiğinize hiç şüphe etmiyorum.

Talât Paşa menunluk saçan bir tavırla güldü. Ve:

— Ben. Dedi. Seni bunun için çağırtmadım ki.

Sevinçle sordum:

— Ya ne için Paşam?..

— Sana mühim bir vazife vermek için.

Dedi, kalktı ve odanın içinde gezinerek sözüne devam ettit:

(Devamı var)

HİKAYE

KÖYÜNÜN YABANCISI

Yazan: Mahmut YESARİ

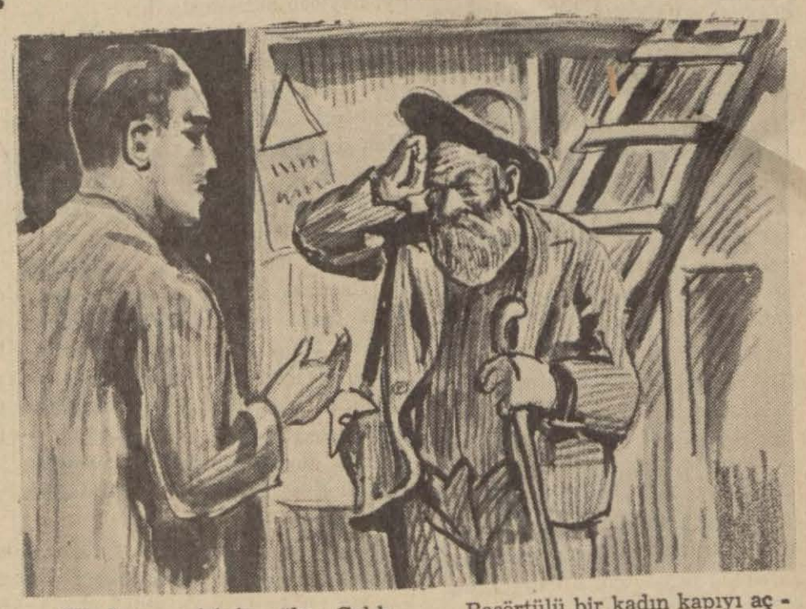

Köyden çıkalı tam kırk beş sene olmuştu... Hayat onu sele kapılmış, bir saman çöpü gibi şehirden şehire, kasabadan kasabaya, sahilden sahile almış, götürmüş, sürüklemişti... Fakat, iyi veya fena bir tesadüf, onu, kendi köyüne, doğduğu, gençliğinin ilk yıllarını yaşadığı topraklara, biraz olsun, yaklaştırmamışıtı

Çıktığı gündenberi, köyünü özlemişti. Rüyalarında onu görüyor, istikbale ait hülyalarını hep onun üzerine kuruyordu.

Askere gitmiş, tezkere alınca - ya kadar, dolaşmadığı hudut boyu kalmamıştı İstibdal olunca, eski âmirlerinden birinin bulduğu işe girmişti. Köyde, ne bu parayı kazanabilir, ne de bu hayatı bulabilirdi.

Aradan kırk beş yıl geçmiş olmasına rağmen, köyünü, dün çıkmış gibi hatırlıyordu.

Ah, orası, ne şirin, ne güzel bir köydü. Yeşil zeytinlikleri, uçsuz bucaksız mer'alarile cennet gibi idi.

Akşamları, ölü dalgalar kıyılara sokulurlar, güneş, arka sırttaki değirmenlerin beyaz kanatlarını kana boyıyarak, ağır ağır çekilirdi.

Küçücük beyaz camiin bodur minaresinden ezan sesleri, köyün durgun havasında titrek akislerle ovaya doğru dalgalana dalgalana uzanır, sönerken, çarşıdaki dükkânlar kapanır, ekserisi tek kat, tahta, basık evlerin pencerelerinden ışıklar yanardı.

Ali Osman, kırk beş yıl ayrılıktan sonra bile, akşam ezanlarının sesini duyuyor, dükkânların nasıl kapandıklarını, ışıkların nasıl teker teker uyandıklarını görüyordu.

Köyde, emmisinin oğlu Çalık Mehmet vardı. Çalık Mehmet, iki koldan miras yemiş, kasabada sayısız mala konmuş, tüylenmişti. Ali Osmana mektup yazıyor, onu, köye çağırıyordu.

Onun, göreceği geldiğinden çağırmadığını, çağırmıyacağını Ali Osman, biliyordu. Varlığını gösterecek, övünecekti.

Ali Osman, Çalık Mehmedin mektuplarına cevap veriyordu, o kadar... Fakat Çalık Mehmet, ölünce bu kuruntusu kalmadı.

Çalık Mehmedin oğlu Yusuf, nişanlanmış, düğüne Ali Osmanı da çağırıyordu. Ali Osman, buna, sevinmişti.

Köye gidecekti. Yalnız, aradan yıllar geçmeden kararını veremedi. Köyde, hiç değilse, bir ay kalacaktı.

Vapura bindiği gün, kalbindeki tam kırk beş yıllık daussılanın ağrısı, sızısı diner gibi olmuştu.

Köyü, nasıl bulacaktı? Kırk beş senede, köyün değişmemiş olması kabil miydi? Fakat ne kadar değişse, rüzgârlarının kokusu, denizinin rengi, güneşin kızıllığı değişmezdi.

Hep eski tanıdıkları, birlikte gezdiği, koşup oynadığı çocukluk arkadaşlarını düşünüyordu. Onları bulacak, şaşırtacak, karşılıklı kahkahalar atacaklardı.

Eskisi gibi, bir kayığa atlayıp balığa çıkacaktı. Değirmene gidip Hasan baba ile yârenlik edecekti.

Topalların Recep, ne şaşıracaktı kim bilir? Ona ettiği muipliklerı hatırladıkça, kendi kendine gülüyordu.

Yalnız Topalların Recep mi? Aktarın Sıtkı, Uncunun Abdullah, Tekinlerin Memiş... Sarı Ayşe... Çıkrık Emine... Hep eski arkadaşlar, komşu çocukları...

Köyde, arabadan inince, etrafına baktı. Burası, yepyeni bir kasaba idi. Evlerin ekserisi iki katlı ve boyalıydı. Çarşıdaki dükkânlar da, tamir görmüşe benziyorlardı.

Çalık Mehmedin oğlu Yusuf, Ali Osmanın koluna girmişti. Ali Osman, herşeye, ayrı ayrı dikkat ediyordu:

— Tekinlerin Memiş, hesabı öğrendi mi acaba? Babası, hep takaza eder dururdu.

Yusuf, ona, hiç cevap vermiyordu. Gece, sofraya oturdular; Ali Osman, bir çocuk gibi neş'eliydi.

— Yarın, köyü bir kolaçan edeyim.

Yusuf, gülümsedi:

— Emmi, ben, seni gezdiririm.

— Yok oğul... Ben, köyümü karış karış bilirim, sen, boşuna yorulma!

Ve sabahleyin, herkesten evvel kalktı, sopasını aldı, sokağa çıktı. Vakit erken, daha dükkânlar, yeni açılıyordu. İşte Attarın Sıtkının evi, karşısındaki kara tahta evdi. Kapıyı çalıp soracaktı.

Başörtülü bir kadın kapıyı açmıştı:

— Kimi istiyon ki?

— Attarın Sıtkı, evde mi?

Kadın, Ali Osmana acayip acayip baktı:

— Burada, öyle adam yok, dedi, kapıyı kapadı.

Ali Osman, düşündü; Attarın Sıtkı, evi değiştirmiş olmaliydi! Yoluna devam etti. Değirmene giden yolun alt başındaki dükkân, yeni açılıyordu. Tahta kepenkleri sırtlayıp içeri giren kır saçlı adama yaklaştı:

— Memiş be!.. Tanımadın mı; ülen?

Kır saçlı adam, bana mı soruyorsun? demek ister gibi süzdü.

— Hele hele, tanıma bakayım.. Ali Osman be!.. Çakırların Ali Osman... Daha da tanımadın mı?

— Tanımadım.

— Ya!?. Burası, Tekinlerin Memişin dükkânı değil mi?

Anladım... Tekinlerin Memiş, dükkânı Hurşitlere devretmişti, ben de ondan satın aldım.

— Peki, Tekinlerin Memiş nerede?

Kır saçlı adam, mezarlık tarafını gösterdi:

— Öldü!

— Demeyindi?

— On yıl olur öleli!

Tekinlerin Memişe acımıştı. Ne iyi çocuktu!

Yan sokağa saptı, Sarı Ayşeye uğrıyacaktı. Kimbilir, onda, ne havadisler vardı?

Sarı Ayşenin evinin kapısı önünde iki çocuk, toprakla oynuyorlardı. Ali Osman, çocuklardan büyüğüne:

— Ayşe nine, nerede? Dedi.

Evin içerisinden bir kadın sesi cevap vermişti:

— Hangi Ayşe nineyi soruyon ki?

— Hacıların Sarı Ayşeyi...

İçerden ses veren kadın, başını uzattı, hayretle Ali Osmana baktı:

— Sarı Ayşe, Harmanlıya gelin gitmişti. Orada sizlere ömür...

— Sarı Ayşe, öldü ha?

— Yirmi yıl oluyor... Kemikleri bile kalmamıştır.

Ali Osmanın neş'esi kaçmağa başlamıştı. Uncunun Abdullahı görecekti. Dükkânına uğradı. Çıraklar, güldüler:

— Abdullahı soruyor, be? Yetmişinde öldü o... Yedi yıl geçiyor... Sen, ne diyon emmi?

Ali Osman, artık sormadı, sormağa cesaret edemedi. Köyde, ne bir ahbap, ne bir tanıdık kalmıştı. Köy mü ona yabancılaşmıştı, yoksa, o mu köyün yabancısı olmuştu...

Omuzları düşük, eve döndü:

— Oğul, kasaba treni kaçta kalkıyor?.. Vapur beklemesi zor...

— Ne var emmi? Hemen gidiş mi? Hani bir ay kalacaktın?

Ali Osman, içini çekti:

— Bir ay, çok uzun... Bir günde, göreceğimi gördüm... İstanbulu özledim... Sen, sen arabayı koşturt, kasabaya gideyim...

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

KARIN AĞRILARI

Gerçekten sağlık halinde bahtiyar insan karnının hiçbir tarafını hissetmez. Karnının içindeki uzuvlardan hiçbirinin farkına varmaz. Yediği yemekleri hazmettiğinden haberi olmaz, böbrekleri işlerken hiçbir rahatsızlık vermezler. Kadın da olsa muayyen günlerinde bile hiçbir sancı duymaz. Karnın bir tarafında kendi kendine, yahut üzerine basıldığı vakit ağrı duyulunca ağrı olan yerdeki uzuvda bir bozukluk, rahatsızlık var demektir.

Bereket versin ki, ağrının şiddeti bozukluğun şiddetine delâlet etmez. Meselâ en sık ve en çok rahatsızlık veren barsak ağrılarında insan barsaklar gibi sıkılıyor, bükülüyor, yahut yırtılıyor gibi ıztırap çeker. Onu hafifletmek için iki büklüm olur, türlü türlü ve acaip vaziyetlere girer. Tabii, bu ıztıraptan dolayı merak ta eder. Halbuki bu kadar şiddetli ağrı bayağı bir hazımsızlıktan da gelebilir. Karnın üzerine sıcak suya batırılmış bezler konulunca geçer... Zaten böyle yapmadan da biraz gurultudan, gazlar çıktıktan, yahut kendi kendine gelen bir ishalden sonra geçen karın ağrıları da çoktur.

Barsak ağrısının, barsak düğümlenmesi, yahut kurşundan zehirlenme gibi ağır bir hastalıktan ileri geldiğine hükmedebilmek için ağrının yanısıra başka alâmetler de bulunmak lâzımdır. Barsak ağrılarının en çoğu ehemmiyetsiz olanlardır.

Karaciğer tarafından gelen karın ağrıları da çok ıztırap verir. Karaciğer ağrısı safra yolunda büyük bir kum parçasının, bir safra taşının çıkamamasından ileri gelir. Ağrı sağ tarafta, kaburga kemiklerinin altında, bazılarında boş böğürde, yahut göbeğin etrafında başlar. Ağrıyan yerin üzerine basılınca ağrı şiddetlenir. Orası yırtılacakmış gibi olur. Ağrının kendi kendine sağ omuza doğru yayıldığı da pek çoktur. Bu ağrının da üzerine sıcak suya batırılmış bezler konulunca haylice hafifler. Sıcaklık taşın safra yolundan geçmesini kolaylaştırır.

Böbrek tarafından gelen ağrı da gene orada hasıl olan bir taşın böbrekten mesaneye giden idrar yolundan geçememesinden ileri gelir ve pek şiddetli olur. İnsan karnının derinliğinde yanan yahut yırtılan bir şey varmış gibi hisseder. Ağrı mütemadi olmakla beraber arada sırada artar. Başlangıcı böbreğin bulunduğu yerde olduğu halde kasıklara doğru yayılır. Evde banyo varsa hemen sıcak suya girmeli, yoksa ağrıyan yere gene sıcak suya batırılmış bezler koymalı...

Apandis iltihabından gelen karın ağrısının yeri, göbekle sağ taraftaki büyük kalça kemiğinin sivri ucu arasında farzedilen çizginin tam ortasındadır. Oradaki ağrıya sıcak su olmaz. Onu hemen hekime göstermek lâzımdır.

Mide ağrıları da insanı pek sık rahatsız eden ağrılardandır. Bu ağrıların sebepleri pek çok olduğundan bugün onları hulâsa etmek kabil değildir. Mide ağrılarına da sıcak su çok defa iyi gelir.

Bayanların birçoğunda, en ziyade genç kızlarda, muayyen günlerde çocuk yatağının bulunduğu yerden ağrılar gelir. O günlerde bez yerine pamuk tutunmak, çok defa, ağrıların önünü alır. Evli Bayanlarda çocuk yatağının bulunduğu yerin iki tarafından gelen karın ağrıları yumurtalıklarda iltihaptan ileri gelir. Onları geçirmek için mütehassıs hekime tedavi ettirmek lâzımdır...

Ağrılar, bazılarında, karnın içerisinde değil, üzerinde, derinin arasında yahut hemen altında gibi olur. Bunların çoğu bayağı sinir ağrılarıdır. Soğuk algınlığından sonra, göğüste olduğu gibi karında da öyle sinir ağrıları meydana çıkabilir.

Bir de, midenin etrafı sıkılıyormuş gibi ıztırap veren karın ağrısı vardır. Bu türlü ağrı pek ehemmiyetlidir. Buna sebep olan hastalığı teşhis ettirmek için mütehassıs sinir hekimine muayene edilmekte ihmal etmemelidir.

İçtimaî Muavenet Ne Demektir?

(Başı 1 incide)

Sırf yardım teşekkülleriyle bu işin önüne geçilemiyeceğini anlayanlar, bunun hududunu genişleterek içtimaî muaveneti hususî cemiyetlerden, kiliselerden alıp, doğrudan doğruya bir devlet teşkilâtı haline koymayı veya bu teşkilâtları da devletin kontrolü altına vermeyi düşündüler. İçtimaî muavenetin basit bir yardım işi değil, içtimaî bünyedeki hastalıkları teşhis ve tedavi edecek, umum içtimaî faaliyetlere ilmî bir metodla cevap verecek bir içtimaî tedavi işi olduğunu iddia ettiler. Bu cereyanın başında bilhassa birçok içtimaiyat âlimleri vardı.

Bunlar cemiyetin iktısadî, içtimaî büyük bir huzursuzluk içinde olduğunu, birçok içtimaî hastalıkların cahil ellerde süratini arttırdığını, bunların sebebleri araştırılmadan muvakkat tedbirlerle fayda yerine zarar verdiğini iddia ettiler. Bunun önüne gelişi güzel yardımla değil, bütün içtimaî müesseseleri randıman verecek, mesaisini rasyonel bir şekle sokacak, ferdleri müstahsil haline getirecek, ilmî bir faaliyetle geçileceğini mevcut şeklin, hayır ve şefkatin cemiyetteki tufeylileri arttırmaktan başka bir netice vermiyeceğini, bu şekilde bir çalışmanın içtimaî hastalıkları, içtimaî meseleleri tamamen olmasa bile daha kuvvetle hal ledeceğini söylediler. İçtimaî muavenet bu suretle philantropie mahiyetini kaybetti, ilmî esaslara dayanan içtimaî bir şube oldu.

İçtimaî muavenet, cemiyet içinde faaliyette olan bütün müesseseleri içine alır. Hattâ bir bakıma göre ne siyaset, ne iktısat, ne ilmî ve hayatî hiç bir müessese içtimaiyat sınırlarının haricinde değildir. Çocuk meselesi, sıhhî yardım, içtimaî hıfzıssıhha, hastahanelerde içtimaî yardım, amele meselesi, köy iktısadiyat ve içtimaiyatı, iktısadî huzursuzluklar, dimağî ve ruhî hastalıklarla mücadele, kültür ilerlemeleri, hapishaneler, ıslahhaneler, timarhaneler, dispanserler, hususî ve umumî yardım cemiyetleri, Halkevleri, amele evleri, amele sigortaları, içtimaî sigorta, iş büroları, köy odaları, Communit merkezleri, müesseseler arasındaki faaliyeti birleştiren ve tanzim eden merkezler, hülâsa cemiyetin müşterek faaliyetini meydana getiren bütün bu müesseseler ve faaliyetler içtimaî muavenetin sahasına girer. Bu sebeble içtimaî muavenet sadece bir yardım işidir, veya sadece bir sıhhî bakım meselesidir demek, içtimaî muaveneti az semere vereceği dar bir sahaya hapsetmek olur. Ve gayesine hiz mette sakat bırakır.

İtimaî faaliyetleri azamî randıman verecek bir şekle sokmak için, bugün her nevi faaliyete yol gösteren ilmin usullerinden istifade etmek lâzım.

Cemiyetteki hastalıklar, müsbet ilmin ortaya koyduğu hakikatler kadar riyazî bir vukufla keşfedilemezse bile, bugünkü terakkiler mıkyasında bunları da içtimaî ve ilmî usullerle idare mümkündür. Bir doktor bir ferdin üzerindeki hastalığı, hastalığın menşeini, irsî âmilleri tetkik etmeden, hastalığı nasıl teşhis edemezse, içtimaî işlerde çalışan herhangi bir memur veya mütehassıs da elindeki vakanın mahiyetini, menşeini, âmillerini tetkik etmedikçe, ilmî ve katî bir hüküm veremez, teşhis koyamaz, tedavi edemez. Bu sahada çalışacak bir adamın içtimaî bir kültüre sahip olması şarttır. Bu sebebledir ki Amerikada, İngilterede, bu işlerde çalışacak personeli yetiştirmek için mektepler açılmıştır. Bir doktor şahadetnamesi olmadan nasıl doktorluk yapamazsa, içtimaî kültür ve şahadetnamesi olmayanlar da bu işlerde çalışamazlar. İçtimaî hastalıkları teşhis ve tedavi için muhtelif metodlar vardır. Bunların en esaslıları Case Method vakıa usulü ve içtimaî tetkiktir.

İçtimaî faaliyetleri tanzim edecek her hangi bir teşkilâtçının, içtimaî bir amelenin, üzerinde çalışacağı muhiti, bu muhitteki hastalıkları, ihtiyaçları, âmilleri bilmesi lâzımdır. Bu sebeble içtimaî tetkik faaliyeti yukarda yazdığımız umum müesseseler, ve faaliyetler üzerinde, yine ilmî metodlarla yapılır. Kitle ihtiyaçları bu suretle tesbit edilir. Tedavisi için lâzım olan âmiller araştırılır.

İçtimaî müesseselerin eline düsen her münferit vâkıa da vakıa usulü ile tetkik edilir. Her münferit hâdisenin içtimaî kökleri, şartları, irsî âmilleri, muhitin üzerinde yaptığı tesirleri vardır. Bu vakıa içtimaî müessesenin eline düştüğü dakikadan itibaren, bütün mazisini ve halini tesbit edecek araştırmalar yapılır ve elde edilecek delillere göre hükümler verilir, ve tedavi çareleri aranır. Gerek ferdî vakayı, gerek kitle faaliyetlerini bu metodla tesbitten sonradır ki, vaki veya şafi tedbirler alınabilir.

İçtimaî muavenet mekteplerinin öğrettiği en mühim usuller bunlardır.

İçtimaî muavenet bir şefkat işi telâkki edildiği devirlerde bu faaliyetleri tanzim eden bir merkez yoktu.

İçtimaî muavenet, içtimaî ilimlerin bir şubesi olduktan sonra, bu işi hususi müesseselerden, kiliseden alıp devlete mal etmek cereyanı kuvvetlendi. Bugün Avrupa cemiyetlerindeki temayül bu olduğu gibi, İngiltere ve Amerikada birçok faaliyetlerde doğrudan doğruya devlet kanaliyle yapmak darüyoruz.

Bizde içtimaî muavenet daha başlangıçta oldu, hususi müesselerin faaliyeti büyük bir yekûn tutmadığı için bu işi doğrudan doğruya dvelet kanaliyle yapmak daha doğrudur. İçtimaî Muavenet Vekâleti bu faaliyetlerin umumi rehberi olabilir.

Fakat bu işe tahsis edilen para ile, bu işleri başarmak daha bir çok seneler beklemeğe mütevakkıftır. Bu kadar geniş bir sahada randıman vermek için ilmî usulleri memlekete getirmek icabettiği gibi, daha evvel bütçesini kabartmak lâzım. Bu iş için de yine eskidenberi iddia ettiğim gibi yapılacak iş Evkafı içtimaî muavenete devretmektir. Evkafın içtimaî gayesi, bu içtimaî yardım faaliyetlerini yapmak, hayır ve şafkati dağıtmaktır. Evkafın kanunî şartları, vakıfların muhafazası şartiyle, Evkafın varidatiyle diğer içtimaî faaliyetleri tanzim mümkündür. İçtimaî muavenet varidatını çoğalttıktan sonradır ki, memleketimizde yapılacak bu faaliyetlere hız verebilir, mektepler açmak mümkün değilse bile, Üniversiteye konulacak kurslarla personeli yetiştirebilir. Bu suretledir ki içtimaî muavenete modern ve ilmî bir çehre verebiliriz.

Esnafı Haraca Bağlayan Şebeke

(Başı 1 incide)

Bu iş böylece devam edip giderken evvelki gün Galatada fırını olan bir adam Emniyet müdürlüğüne müdürlüğüne müracaat etmiş ve hâdiseyi böylece anlatmışlardır.

Bu şayanı dikkat iddiayı dinliyen Emniyet müdürü ilk iş olarak isimleri zikredilen komiser muavini ile polisleri müdüriyete celbetmiş, bundan sonra üniforma giydirilen 3 sivil memur Galataya gönderilerek haftalığa bağlanan dükkânlardan mukarrer haftalığı almıya meur edilmişlerdir. Bu memurlar bu dükkân ve fırınlara uğrıyarak eski memurların başka yerlere tayin edildiklerinden, bademe haftalıkların kendilerine verilmesini söylemişlerdir.

Bu parayı vermeyi gayet tabii addeden esnaf o gün tahsilât günü olduğunu düşünerek derhal vermekle mükellef bulundukları haftalıkları vermişlerdir.

Resmî elbise giydirilmiş 3 sivil memur bu suretle kırka yakın dükkândan bir hayli para tahsil etmişlerdir.

Üniforma giymiş sivil memurlar böylece paraları toplarlarken arkalarında dolaşan diğer sivil memurlar da resmi memurlara rüşvet veren esnafı birer birer yakalayıp müdüriyete görüşmüşlerdir. Suçlu memurlar ve esnaf bugün adliyeye teslim edileceklerdir.

E. König Varnada da Bir Kaçakçılık Şebekesi Kurmuş

(Başı 1 incide)

İstanbula gönderilecek olan eroinler münhasıran Bulgar vapurlarile getirilmiş ve bunlara Dimitri Paçarcief refakat etmiştir. Eroin paketleri muhtelif partilerde ve beşer kiloluk boyalı ve kapalı teneke kutular içerisinde İstanbula getirilmiştir. Bu kutular, Bulgar vapurları İstanbul boğazına girecekleri sırada, Kilyos açıklarında bazı balıkçı kayıklarına ve tenezzüh motörlerine nakledilmek suretile şehre sokulmuşlardır.

Bu suretle getirilen eroinlerin bedelleri olan altınlar da Varnaya gönderilmekte ve ya İsmail Sabride, yahut ta ayni teşkilâtın Varnadaki mutemetlerinden biri olan İsviçre tebaasından J. Miliç adında bir Yahudi tarafından saklanmakta ve bilâhare de İtalyan vapurlarile Rodos ve Suriyeye sevkedilmekte idiler.

İşler bu suretle muntazam bir şekle sokulduktan sonra ortaya Marinesco isminde Rumanyalı bir Yahudi çıkmıştır. Bu adam şebekenin esrarını öğrenmiş ve şantaj suretile para çekmeğe başlamıştır. Ortada dönen rivayetlere göre, Marinesco evvelâ şebekenin İstanbuldaki alâkadarlarına müracaat ederek tehditlerde bulunmuş ve fakat bir takrip ile hudut haricine attırılmıştır. Marinesco hudut haricine attırıldıktan sonra Rumanyaya gitmiş, oradan da Bulgaristana geçerek İsmail Sabri ile Miliçi tehdit etmiş ve bir hayli para kopartmağa da muvaffak olmuştur. Bundan sonra da Sofyaya giderek Bulgar emniyeti umumiyesine ihbaratta bulunmuştur.

Bulgar emniyeti faaliyette

Bu ihbar üzerine faaliyete geçen Bulgar emniyet teşkilâtı Çar Ferdinand vapurunda yaptığı araştırma neticesinde kaptan kamarasında kaçak döviz bulmuş ve kaptan da bu dövizlerin İsmail Sabriye ait olduğunu söylemiştir. Bunun üzerine İsmail Sabrinin evinde de araştırma yapılmış ve 1800 eski zinet altını ile bin liralık banknot bulunmuş ve [illegible] tın ile eski Osmanlı Bankası banknotları çıkmıştır. Bulgar emniyet teşkilâtı faaliyete geçtiği sırada İsmail Sabri ortadan kaybolmuş, Mustafa Mükerrem ile Ali Nihat tutulmuşlar, diğerleri de kaçmışlardır.

İsmail Sabrinin Ekrem König'in adamları vasıtasile bir ay zarfında Varnaya gönderilen 60 bin liralık banknotu da tez elden sattığı, bu tahkikat sırasında meydana çıkarılmıştır.

Ekrem König'in Holandaya kaçmış olduğu ve hâlâ orada bulunduğu hakkındaki haberler teeyyüt etmektedir. Ankara müddeiumumiliğinin Holanda hükûmetinden Ekrem König'i istemesi ihtimali vardır. Fakat Ekrem König mütemadiyen yer değiştirmekte ve seyahat etmektedir.

Mefkûrenin Amerikaya gittiği hakkında ailesi tarafından verilen malûmat teeyyüt etmemiştir. Mefkûre ile İstinyede komşuluk eden bir aile dostu iki hafta evvel Mefkûreyi Pariste Kafé de la Paix'de görmüş, ve kendisine selâm vermeden hattâ telâştan masa üstündeki çantasını unutarak kahvehaneyi terkettiği için bundan müteessir olan stinyeli genç, bu müşahedesini buradaki ailesine yazmıştır.

Zaten Mefkûre, bizim tahkikatımıza göre, kocasının izni ve muvafakati olmadan İstanbuldan ayrıldığı için, bir daha kocasına mektup göndermemiş ve adresini de bildirmemiştir. Kocası Emin, hâlâ karısının nerede bulunduğunu bilmemektedir.

Ingiliz Kabinesi Franko Işini Görüşecek

(Başı 1 incide)

İngiltere bugün karar verecek!

Londra, 14 Hususî) — Yarın toplanacak olan kabine, Frankist İspanyayı tanımak meselesini müzakere edecek ve bugün toplanan Fransız kabinesinin tetkiklerini ve kararlarını da nazarı dikkate alarak bir karar verecektir.

Fransız hükûmetinin içtimaı bir buçuk saat devam etmiş ve Franko hükûmetini tanımak meselesi her bakımdan tetkik olunmuştur.

Hariciye nazırı M. Bonnet meseleyi uzun uzadıya izah ederek Franko hükûmetini hukukan tanımayı tavsiye etmiştir. Hükûmet, geçenlerde Burgosa giderek müzakereler yapan âyan azasından Berard'ın bu müzakereleri intaç etmek üzere tekrar Burgosa gitmesi kararlaşmıştır.

Nevyork Sergisi

(Başı 1 incide)

Amerikalıların inşaattaki süratleri malûm olduğu ve hiçbir fedakârlıktan da kaçınılmadığı için pavyonlarımızın yetiştirilmemeleri korkusu kalmamıştır. Bugünkü faaliyet tarzına göre pavyonlarımız nisan başında hazır bulunacaktır.

Dün, sergi idaresi, Türkiye sergi heyeti şerefine bir ziyafet verdi ve bu ziyafette Türkiyeyi sergi komiseri Nizamettin Âli temsil etmişti.

Ziyafet, son derecede mükemmel geçti, ve çok neşeli geçti. Nevyork dünya sergisi umum müdürü Whalen tarafından verilen bu ziyafete, 50 kişi iştirak etti. Whalen, ziyafet sonunda söylediği nutukta:

"— Bence, dedi, Türkiyenin bu sergiye iştiraki, Amerikan milleti için, çok sevinmeye değer bir hâdisedir. Yeni Türkiyenin son terakki ve inkişafları, ve Türkiyeyi idare eden müstesna simaların beynelmilel şöhretleri nazarı dikkate alınırsa, sergideki Türk pavyonlarının ehemmiyeti ve yüksek mevkileri daha kolay anlaşılır. Hiç şüphe yok ki, bu sergi Türkiye ve Amerika arasındaki ticarî ve kültürel münasebatın artmasında büyük bir rol oynıyacaktır. Bu bakımlardan, Türk pavyonlarının, lâyık oldukları muvaffakiyetleri kazanmalarını; çok derin bir sempati ve çok büyük bir samimiyetle temenni ederiz."

Sergi umum müdürünün bu samimi nutkuna, pavyonlarımızın komiseri Bay Nizamettin Âli cevap vermiştir. Bay Nizamettin Âli, çok alkışlanan cevabında, bu sergiye iştirakimizin sebeplerini şu cümlelerle hülâsa etmiştir:

"— Genç Türk Cümhuriyetinin, 1939 Nevyork sergisine iştirak etmekle takip ettiği gaye; Amerikayı, yeni faaliyetlerimize yabancı kalmaktan kurtarmıya çalışmaktır. Bu sergi, Amerika ile Türkiye arasındaki dostluk bağlarını kuvvetlendirmek vazifesini de görmüş olacaktır. Türkiye, bu ehemmiyetli dünya sergisinin muvaffakiyetine hizmet etmek vesilesini kazanmış bulunduğundan dolayı da bahtiyardır!"

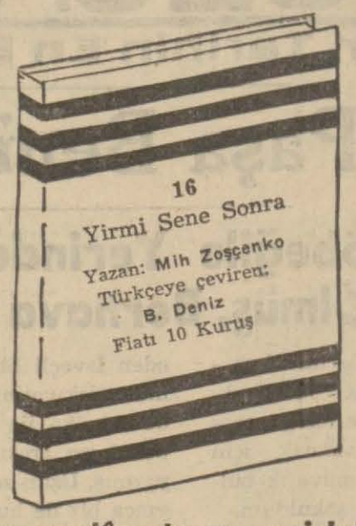

CEP Kitaplarının 16 ıncısı bugün Çıktı

16
Yirmi Sene Sonra
Yazan: Mih Zoşçenko
Türkçeye çeviren: B. Deniz
Fiatı 10 Kuruş

Yirmi Sene Sonra

Rus muharrirlerinden Mih Zoşçenkonun bu nefis hikâyelerini okuyunuz.

Umumî bilgi ve malûmatınızı genişletmek isterseniz Senede 100 kitap çıkaracak olan

CEP KİTAPLARINI TAKİP EDİNİZ

ŞİMDİYE KADAR ÇIKAN KİTAPLAR:

1 — Atatürk'ün Hayatı: Ziya Şakir
2 — Rip Wan Winkle Waşington İrving
2 — Kobuğuna çekilmiş adam A. Çekof
4 — Marko Polo'nun sergüzeştleri: Çarles Tinger
5 — Acemi bir köylü kızı: A. Puşkin
6 — İspanyada Engizisyon: Clement Wood
7 — Kazazede: Guy de Maupassant
8 — Nefse itimat: Waldo Emerson
9 — Uykulu kuytu menkıbesi: Waşington İrving
10 — Nasrettin Hocanın hayatı ve hikâyeleri: Ziya Şakir
11 — Demokrasi ne demektir? James Bryce
12 — Demokrasi ne demektir? James Bryce
13 — Büyük Katerina ve aşkları: Leo Markun
14 — Karmen: Prospère Merimé
15 — Karmen: Prospère Merimé
16 — Yirmi sene sonra: Mih Zoşcenko

17 inci kitap
Yirmi Altı Erkek ve Bir Kız
Yazan: Maksim Gorki
Türkçeye çeviren: B. Deniz
Cumartesi Günü çıkacak

Cep Kitaplarının Abone Şartları:

Senelik abonesi: 8 lira.
Altı aylık abone: 4,½ lira.
Senelik abonelere küçük bir kütüphane hediye edilir.
Adres: Ankara caddesi, Reşit Efendi Hanı Birinci Kat

İstanbul Satış Yeri:

Yeni Kitapçı, Ankara caddesi No: 85 .
Ankara satış yeri: Bilâl AKBA.
Konya satış yeri: Yeni kütüpane.
Bilecik satış yeri: Nail Kitabevi.
İzmir satış yeri:: Devrim kitabevi.

HER KİTABIN FİYATI 10 KURUŞTUR

Bir Demiryolu İnşaat Mühendisi Alınacaktır.

Orman Umum Müdürlüğünden :

Umum Müdürlüğe bağlı Devlet Orman İşletmeleri Revirlerinde dar demiryolu ve diğer inşaat işinde istihdam edilmek üzere yerli veyahut yabancı bir mühendis alınacaktır.

Talibin Nivelman ve güzergâh tayini ile dar demiryolu inşaatına ve dar demiryolu köprülerinin yapılışına müteallik bilûmum teknik işlerde çalıştığına ve muvaffak olduğuna dair vesikalarla birlikte nihayet 26 Şubat 1939 tarihine kadar Ankarada Orman Umum Müdürlüğüne bizzat veya tahriren müracaat etmesi lâzımdır.

Müracaat edenlerden ayrıca şu vesikalar istenir.

1) Hüviyet cüzdanı,
2) Orta ve Yüksek tahsil diplomaları,
3) En son ikamet ettiği yerde mahalli zabıtasından alacağı iyi hal ve tezkiye vesikası,
4) Tam teşekküllü resmî bir hastaneden umumî sıhhat raporu,
5) Halen çalıştığı ve evvelce çalışmış bulunduğu müessese veya resmî bir daire varsa bunlardan alacağı durum vesikası ve bonservisi,
6) Kendilerini tezkiye edebilecek tanınmış zatların sarih adreslerini gösterir muhtıra.
7) Gelirlerini ve en son kazanç miktarını (irat veya maaş olarak) gösterir bir not varakası. (677)

İstanbul Üniversitesi A. E. P. Komisyonundan:

Yapılacak iş	Muhammen bedeli Lira Kr.	Teminatı Lira Kr.	İhale tarihi ve saati
Kadın ve doğum kliniği madenî eşyası	15299.55	1147.47	3/3/939 cuma saat 15
Göz kliniği madenî eşyası	6295.50	472.20	3/3/939 „ 15.30
Kulak, Boğaz ve burun kliniği madenî eşyası	5445.—	408.38	3/3/939 „ 16
Tedavi kliniği madenî eşyası	11244.—	843.30	3/3/939 „ 16.30

1 — Yukarıda gösterilen kliniklere yaptırılacak madenî eşya ayrı ayrı karşılığında yazılı muhammen bedelle kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — İstekliler şartname, liste ve malzeme nümunelerini her gün Rektörlükte görebilirler.

3 — Zarflar ihale günü saat 14 de makbuz mukabili Rektörlüğe verilecektir.

4 — 2490 sayılı kanunda yazılı vesikadan başka en az 150 yataklı bir hastahanenin bu gibi madenî eşyasını iyi bir surette yaptığına dair vesikaların da zarf içerisine konulması lâzımdır. (875)

Galatasaray Lisesi Direktörlüğünden:

Üçüncü taksit zamanı 1/Mart/939 dır. Taksitlerin vaktinde yatırılması lüzumu ilân olunur. (956)

Heybeliada Deniz Lisesi Müdürlüğünden:

108 lira ücretle bir ingilizce öğretmeni alınacaktır. Okula müracaat edilmesi. (913)

Betonarme Köprü İnşaatı

Nafıa Vekâletinden :

1 — Bolu Vilâyetinde Düzce - Hendek yolu üzerinde ahşap Merkiçmelen köprüsünün betonarme olarak inşaatı (107.000) lira keşif bedeli üzerinden kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır.

2 — Münakasa 3/3/939 tarihine müsadif Cuma günü saat (15) de Nafıa Vekâletinde Şose ve Köprüler Reisliği odasında yapılacaktır.

3 — Münakasa şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak (535) kuruş mukabilinde Şose ve Köprüler Reisliğinden alınabilir.

4 — Eksiltmeye ancak bir taahhütte en az Altmış Bin Lira bedelli betonarme bir köprü veya buna benzer bir yapıyı taahhüt ederek iyi bir surette ikmal ettiğini ispat edenler girebileceğinden isteklilerin eksiltme tarihinden en az sekiz gün evvel bir istida ile Nafıa Vekâletine müracaat ve bu evsafı haiz olduğunu isbat ederek alacağı ehliyet vesikasını göstermeleri lâzımdır.

5 — İsteklilerin Ticaret Odası vesikasile (6600) liralık muvakkat teminatlarını havi olarak 2490 sayılı kanunun tarifatı dairesinde hazırlıyacakları kapalı zarflarını ikinci maddede yazılı vakitten bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Postada olacak gecikmeler ve mühürsüz zarflar kabul edilmez. (439) (859)

Kadın, erkek, herkes ve her yaşta sabahları aç karnına bir kahve kaşığı

MAZON
MEYVA TUZU

almalıdır.
Sağlığınızın nâzımıdır.

Hazımsızlığı, mide yanmalarını
giderir, hazımsızlıktan gelen uykusuzluğu defeder, Mide ve Barsakları boşaltarak

KABIZLIĞI
izale eder.

Ağızdaki tatsızlık ve fena kokuyu izale eder. Fazla yemekten sonra

MİDE
ve vücudunuzda hissettiğiniz

Ağırlığı
derhal hafifletir.

Kanı tasfiye eder, varis ve
basurun tedavisine
kuvvetli surette yardım eder.
Hiçbir mümasil müstahzarla kıyas kabul etmez.

MAZON isim **HOROZ** markasına dikkat.

MAZON MEYVA TUZU

ASİPİN KENAN
Romatizma ağrıları için en iyi ilâçtır.

HER SABAH DAHA GENC GÖRÜNÜYORUM

Pariste:
Bayan Grebert diyor ki:

"Uyanır uyanmaz, hemen el aynama sarılıyor ve yüzümdeki buruşukluklarımla çizgilerimin günden güne kaybolduğunu kemali hayretle görüyorum.."

"Bir hafta zarfında mucize denecek bir tarzda gençleşip güzelleşmeme cidden şaştım. Bütün arkadaşlarım buna nasıl muvaffak olduğumu soruyorlar ve beni candan tebrik ediyorlardı."

Bu usulü tatbik etmiş olan binlerce kadınlar, bir hafta zarfında birkaç yaş gençleşmiş bulunuyorlar. Yüzlerindeki buruşukluklarla çizgileri tamamen kaybetmişlerdir. Âlimler, buruşukluklarımızın ancak ihtiyarlamağa başladığımızda meydana çıktığını keşfetmişlerdir. Çünkü, cild ihtiyarlayınca bazı hayatî maddeleri besleyip kuvvetlendiriniz, yeniden tazeleyip gençleşir. İşte, Viyana Üniversitesi profesörlerinden doktor Stejskal'in şayanı hayret keşfi olan ve BİOCEL tabir edilen ve genç hayvanlardan istihsal edilen cild hüceyreleri hülâsası bugün pembe rengindeki Tokalon kremi terkibinde mevcuttur. Her akşam yatmazdan evvel tatbik ediniz. Siz uyurken cildinizi besleyip gençleştirir. Ve buruşuklukları giderir. Bir hafta nihayetinde on yaş daha gençleşmiş görüneceksiniz. Gündüzleri de beyaz rengindeki Tokalon kremini kullanınız. Siyah noktaları eritir, açık mesameleri sıklaştırır ve birkaç gün zarfında en esmer ve sert bir cildi bile beyazlatıp yumuşatacaktır.

KANZUK

Karaciğer, böbrek, taş ve kumlarından mütevellid sancılarınız, damar sertlikleri ve şişmanlık şikâyetlerinizi URİNAL ile geçiriniz.

URİNAL

Vücudda toplanan asid ürik ve oksalat gibi maddeleri eritir, kanı temizler, lezzeti hoş, alınması kolaydır. Yemeklerden sonra yarım bardak su içerisinde alınır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU — İSTANBUL

DERMAN
GRİP . NEZLE . ROMATİZMA
DERMAN
BAŞ . DİŞ . SİNİR . KIRIKLIK
Bütün ağrı ve sızılara karşı en müessir ve mütekâmil kaşe

DİKKAT!
APİKOĞLU
SUCUKLARINI
Tercih ediniz.
Halis koyun ve sığır etinden mamuldür. Bütün bakkallarda satılır.
Taklitlerinden sakınınız.
Telefon: 24340

İnhisarlar Umum Müdürlüğü İlânları

Malın cinsi	Miktarı Metre	Muhammen bedel Lira	% 7,5 muvakkat Teminatı Lira
İnce ve kalın çivili kayış	2400	Sif 4320	324

I — Şartname ve nümuneleri mucibince yukarda yazılı kayışlar açık eksiltmeye konmuş ve muhammen bedelile teminatı akçası hizalarında gösterilmiştir.

II — Eksiltme 27/2/939 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameleri parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi nümuneler de görülebilir.

IV — İsteklilerin eksiltme günü muayyen saatte teminat paralarile birlikte mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. (852)

★

I — İdaremizin Paşabahçe Fabrikası için şartnamesi mucibince satın alınacak "1,, adet devvar ve seyyar elektrikli iskele vinci 17/1/939 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli sif İstanbul "13.000,, lira ve muvakkat teminatı "975,, liradır.

III — Eksiltme 31/3/939 tarihine rastlıyan Cuma günü saat 15.30 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen Şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek istiyen firmaların mufassal fennî tekliflerile beraber kataloklarını, kaldırma indirme ve fren tertibatını açık olarak gösteren resimlerini, birinci sınıf bir firma olduklarını gösterir evrakın ihale tarihinden en az "7,, gün evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü Müskirat Fabrikalar Şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır. Aksi takdirde eksiltmeye iştisal edemezler.

VI — Mühürlü teklif mektubunu, kanunî vesaik ile 5. ci maddede yazılı eksiltmeye iştirak vesikası ve % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü on gün saat 14.30 a kadar mezkûr komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (984)

★

Malın cinsi	Miktarı	Muhammen B. Lira Kuruş	Muvakkat T. Lira Kuruş	Eksiltme Sekli	Eksiltme Saatı
Kristal yazı takımı 8 parçalı	40 adet	580 80	43 56	Pazarlık	15,30

I — Şartname ve nümunesi mucibince satın alınacak "40,, adet Kristal yazı takımına ait 7/2/939 tarihinde elde edilen fiat lâyık hadde görülmediğinden açık eksiltmesi 10 gün temdit edilmiştir.

II — Eksiltme 17/2/939 tarihine rastlıyan Cuma günü yukarda yazılı saatte Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — İsteklilerin % 7,5 muvakkat teminatlarile birlikte mezkûr Komisyona gelmeleri ilân olunur. (983)

★

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Lira Kuruş	Muvakkat T. Lira Kuruş	Eksiltme Şekli	Eksiltme Saati
Motör	2 adet	10.650 —	798 75	Ka. zarf	15

I — Idaremizin (2 ve 8) numaralı tekneleri için şartnamesi mucibince 2 adet motör kapalı zarfla satın alınacaktır.

II — Eksiltme 3/4/939 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 15 de Kabataşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Gümrük ve montaj bedelleri dahil olmak üzere muhammen bedeli ve muvakkat teminatı yukarda yazılmıştır.

IV — Şartnameler her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Şartnamenin (7) nci maddesi mucibince taliplerin tanzim edecekleri plân ve fotoğrafiler münakasa gününden üç gün evveline kadar Cibali nakliyat şubemize vermeleri lâzımdır.

VI — Eksiltmeye iştirak edecekler % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu havi mühürlü teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar (saat 14 de) mezkûr komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (965)

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme U. idaresi ilânları

Deniz merakibinde supalan yapmak maden kömürü Ton	Supalandan vinçle vagona tahmil Maden kömürü Ton	Supalandan arka ile vagona tahmil moden kömürü Ton	Vinçsiz merakibi bahriyeden arka ile vagona tahmil maden kömürü Ton	Vinçsiz merakibi bahriyeden arka ile vagona tahmil kok kömürü Ton
36032	23036	12996	917	5536
Beher tonu (10) kuruş	Beher tonu (3) kuruş	Beher tonu (18) kuruş	Beher tonu (20) kuruş	Beher tonu (35) kuruş

İdaremizin Haydarpaşa limanında bir sene zarfında tahmil tahliyesi icra edilecek olan maden ve kok kömürlerinin tonajları takribî olarak her ameliyenin altında gösterilmiştir.

27/2/939 tarihine müsadif pazartesi günü saat 11 de Haydarpaşa gar binası dahilinde I işletme komisyonu tarafından pazarlıkla ihalesi icra edilecektir. Bir senelik maden ve kok kömürünün tahmil tahliyesi için 8745 lira 56 kuruş muhammen bedel konmuştur. 656 lira 59 kuruş muvakkat tesminat ile ayni gün saat ona kadar komisyon reisliğine müracaat edilmesi ve bu işe ait şartnamelerin H. Paşa liman rıhtım başmüfettişliğinden parasız olarak alınması ilân olunur. M

★

Muhammen bedellerile miktar ve evsafı aşağıda yazılı 4 gurup malzeme ve eşya her grup ayrı ayrı ihale edilmek üzere hizalarında yazılı gün ve saatlerde Haydarpaşada gar binasındaki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin kanunun tayin ettiği vesaik ve her guruba ait hizalarında yazılı muvakkat teminatlarile birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işlere ait şartnameler Haydarpaşada gar binasındaki komisyon tarafından parasız olarak dağıtılmaktadır.

1 — 75 adet hasta sedyesi, 13 adet hasta muayene masası muhammen bedeli 1925 lirai muvakkat teminatı 144 lira 38 kuruş olup açık eksiltmesi 27—2—1939 pazartesi günü saat 10.30 da yapılacaktır.

2 — 40 kalem muhtelif ebatta demir perçin çivisi muhammen bedeli 854 lira, muvakkat teminatı 64 lira 5 kuruş olup açık eksiltmesi 27—2—1939 pazartesi günü saat 10,30 da yapılacaktır.

3 — Pamuk şilte, küçük ve büyük baş yastığı ile yatak ve yorgan çarşafı ve küçük ve büyük yastık yüzünden ibaret 6 kalem muhtelif miktarda yatak eşyası muhammen bedeli 2719 lira 85 kuruş, muvakkat teminatı 203 lira 99 kuruş olup açık eksiltmesi 28—2—1939 salı günü saat 10.30 da yapılacaktır.

4 — 150 adet maaşapka katar tathiratçı gömleği muhammen bedeli 930 lira muvakkat teminatı 69 lira 75 kuruş olup açık eksiltmesi 28—2—1939 salı günü saat 10.30 da yapılacaktır. (823)

★

Muhammen bedeli 58703 lira olan 79 kalem bina ve vagon camları 3/Nisan/1939 Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 4185,15 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerni aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (927)

Nafıa Vekâletinden:

1/Nisan/939 Cumartesi günü saat 11 de Ankara'da Nafıa Vekâleti binasında Malzeme Müdürlüğü odasında toplanan Malzeme Eksiltme Komisyonunda cem'an 3058 lira muhammen bedelli 22 adet Mors tipi telgraf makinesinin kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır. Muvakkat teminat 229.35 liradır.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı Ankara'da Nafıa Vekâleti Malzeme Müdürlüğünden parasız olarak alınabilir.

İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde

İstanbul ve Mülhakatı Motörlü Kara Nakil Vasıtaları Cemiyetinden:

Cemiyetimizin senelik heyeti umumiye toplantısı 17 - 2 - 939 günü saat (14) te cemiyet merkezinde aktedileceğinden bilûmum âzanın hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur.

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

1 — 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 sayılı motörler için alınacak 19 kalem sterling kost gart marka yedek makina parçalarile 40 sayılı motör için alınacak 5 kalem MH - 260 modeli Buda marka yedek makina parçalarının 2/3/939 perşembe günü saat 16 da kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Şartnamesile cins ve miktarını gösterir listeleri komisyondadır görülebilir.

3 — Tahmini bedeli (8059) lira ve ilk teminatı 605 liradır.

4 — İsteklilerin o gün eksiltme saatinden bir saat evveline kadar

Harici Askerî Kıtaat İlânları

Hepsine tahmin edilen fiyatı 50,500 lira olan 1,500,000 metre gaz idrofil 22-2-939 çarşamba günü saat 15 de kapalı zarfla satın alınacaktır. İlk teminat 3775 lira olup şartnamesi 253 kuruşa Ankarada Ko. dan alınır. Eksiltmeye girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 - 3 cü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını eksiltme saatinden bir saat evvel Ankarada M. M. V. satınalma komisyonuna vermeleri (748) (6)

★

Beher tanesine tahmin edilen fiyatı 25 kuruş olan yüz bin adet aşkabı bakır sahan kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. İhalesi 20/Şubat/939 pazartesi günü saat 11 dedir. İlk teminat 1875 liradır. Evsaf ve şartnamesi parasız olarak M. M. V. Satınalma komisyonundan alınabilir. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evvel Ankarada M.M. Vekâleti satınalma komisyonuna vermeleri. (803) (685)

★

Hepsine tahmin edilen fiyatı 20.000 lira olan 23 kalem ilâç ve malzeme kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 17/2/939 cuma günü saat 15 de Ankarada M. M. V. satınalma komisyonunda yapılacaktır. Şartname ve listesi Ankarada Ko. da görülebilir ilk teminat 1500 liradır. Eksiltmeye gireceklerin kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 - 3 cü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden behemehal bir saat evvel Ankarada M. M. V. satınalma komisyonuna vermeleri. (800) (642)

★

Harp okulu için pazarlıkla 64 baş Binek hayvanı 17 şubat 939 günü saat 15 de satın alınacaktır. Bu hayvanlar toplu olduğu gibi perakende suretile de alınabilir. Satılık hayvanı olanların pazarlık gün ve saatinde hayvanları ile birlikte Ankarada M. M. V. satınalma Komisyonuna gelmeleri. (807) (712)

★

Ambalajlık iki metre mikâbı kereste ile 150 kilo çivi alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 16—2—939 perşembe günü saat 14 de Tophanede İstanbul levazım âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin yüzde 15 teminat

KÂĞITÇILIK ve Matbaacılık Türk Anonim Şirketinden:

Kâğıtçılık ve Matbaacılık Türk Anonim Şirketi Hissedaranı 1939 yılı Martının 25 inci Cumartesi günü saat (10) da Galatada Tünel caddesinde 12 numaralı mahalde kâin Şirketin Merkezinde sureti âdiyede içtima eyliyecektir.

25 Hisse Senedine malik olup içtimada hazır bulunmak istiyen Hissedaranın Ticaret kanununun 371 inci maddesine göre Hisse Senedatını içtimadan Bir Hafta evvel Şirketin Merkezine teslim etmeleri lâzım gelir.

Konuşulacak İşler

1 — 1938 hesap yılına ait Meclisi İdare ve Mürakıp raporlarının okunması;

2 — 1938 yılı hesabatının tasdiki, Meclisi İdare âzasının ibrası, Temettüatın tevzii hakkında Meclisi İdarenin teklifi;

3 — Meclisi İdarenin seçimi;

4 — Meclisi İdare âzasına verilecek hakkı huzurun tayini imktarı;

5 — Şirketin İdarei Umumiyesini ifa etmekte olan âzaya verilecek ücret miktarının tayini salâhiyetinin Meclisi İdareye verilmesi;

Çocuklarınızın Terkibi Meçhul Gıdalarla Midelerini Bozarsınız. Allahın Yarattığı Hububatın Özlerinden Yapılmış

HASAN ÖZLÜ UNLARİLE

ÇOCUKLARINIZI BÜYÜTÜNÜZ.

Vitamin
Kalori
Gıda
Kuvvet
Kudret
Sıhhat
Neşe
Enerji
Zekâ

Pirinç Özü
Yulaf "
Mercimek "
Çavdar "
İrmik "
Buğday "
Nişasta "
Patates "
Arpa "
Türlü "
Mısır "
Bezelye "
Badem "
Fıstık "

Çocuklar HASAN özlü unlarına bayılıyorlar. Çok iştahlı oluyorlar ve severek yiyorlar. Bütün Çocuk doktorları buna şehadet eder Avrupada daima diplomalarla musaddak birinciliği kazanmıştır. Bu kadar yüksek evsafa malik tabiî gıda ancak HASAN ÖZLÜ UNLARIDIR.

Bu Hakikati Herkes Bilmeli

Grip, nezle, enfloenza, sıtma gibi hastalıklara tutulmamak için sağlığınızı BİOGENİNE kan ve derman haplarile sigortalayınız.

BİOGENİNE; en birinci kan, kuvvet, iştiha yaratan ve tesirini derhal gösteren bulunmaz bir devadır.

BİOGENİNE; daima kanı tazeleyip kuvvetlendirir, halsizliği giderir ve hariçten gelecek her türlü mikropları öldürür. Tatlı bir iştiha temin eder. Sinir ve adaleleri sağlamlaştırır, zekâyı yükseltir. Bel gevşekliği ve ademi iktidarın en birinci devasıdır.

BİOGENİNE; kullananlar kat'iyyen kardan, kıştan, soğuktan ve havaların değişmesinden müteessir olmazlar. Çünkü vücudü her zaman genç ve dinç bulundurarak hariçten gelecek her mikroba galebe çaldırır. Ve bu sayede müthiş âkıbetlerle neticelenen GRİP, nezle, enfloenza, sıtma gibi hastalıklardan korur. Bu hastalıklardan korunmak için büyükler sabah, öğle, akşam birer, sekiz yaşından üstün çocuklar yalnız sabah, akşam birer BİOGENİNE almalıdır. Hasta olanların kurtulması için de bu miktar bir misli arttırılmalıdır. Her eczanede bulunur.

SPORCULAR!

Daima yaralanmaya mahkûmsunuz. Düştünüz, ve bir yeriniz sıyrıldı mı biraz

VİROZA PATI sürünüz.

Mikrobun yaşamasına üremesine kat'î ve muhakkak mâni olur.

VİROZA

bir güzellik kremi değildir, mütehassıs kimyagerler tarafından, fennî ve sıhhî bir surette imal edilen bir merhemdir.

Her Eczanede Bulunur.

Nefis ve Leziz
MAKARNA
yemek isterseniz :
İZMİRİN
AŞÇIBAŞI
Markayı tercih ediniz.

İŞ ADAMLARININ
% 80 i
SİNİRLİDİRLER

Bu sinirlerden kurtulunuz.

Bir kaşık

Sinir ağrıları, asabî öksürükler, Baş dönmesi, Baygınlık, Çarpıntı, ve SİNİRDEN ileri gelen bütün rahatsızlıkları İYİ EDER.

KİMSE DUYMASIN?

Kolinos'la

Dişleriniz pırlanta gibi parlar

Dişleriniz çürümez, sağlam kalır, çirkin, sarmtırak lekeleri izale eder. Dişlerin çürümesine sebep olan mikropların tohumlarını imha ederek dişleri beyazlatır ve güzelleştirir.

KOLİNOS'LA GÜLÜŞÜNÜZÜN PARLAKLIĞINI YÜKSELTİNİZ.

Macun teksif edilmiş olmakla bir tüp ihtiyacınızı uzun müddet temin eder.

Büyük tübü 40,
Küçük tübü 22½ Kr.

KABIZ Vücutte kaşıntı, sivilce, Eğzema yapar. KABIZ çekenlerin ciltleri pörsür, Saçları dökülür. Akşamları bir adet

KİSSİNGA

hapı yutarak bunlara mâni olunuz.
Deposu: Kemal ve Reboul Eczanesi Beyoğlu

EV·İŞ

ŞUBAT SAYISI BUGÜN ÇIKTI

Yuvasında bir (Ev - Iş) bulunan her insan hayat huzurunun, bahtiyarlığın ilk merhalesine varmış sayılır. Bir kadına, Genç bir kıza şahsî evi ve ailesi için geregen bütün mevzuları en iyi şekilde işleyip veren EV-İŞ'i siz de bir kere görünüz.

TÜRKİYE YAYINEVİ, Ankara caddesi 36 Istanbul

Sahibi ve Neşriyat Müdürü Halil Lûtfü DÖRDÜNCÜ Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş. Basıldığı yer TAN Matbaası

Nafıa Vekâleti İstanbul Elektrik İşleri Umum Müdürlüğünden:

İdareye ait yedi adet kamyon ve kamyonet şasesi üzerine karoseri imali 21/2/939 Salı günü saat 15 de eksiltmeye konacağından mukavele ve şartnameyi almak ve evvelce şartname almış olanların da yapılan tadilâtı anlamak için isteklilerin Levazım Müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. (869)